

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКА ЛЬОТНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ

Методичні рекомендації до самостійного вивчення дисципліни для слухачів
заочної форми навчання

галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування»
спеціальність 6.030601 «Менеджмент»

Кіровоград
2014

УДК 336.7 (075.8)
ББК

Фінанси, гроші та кредит : методичні рекомендації до самостійного вивчення дисципліни для слухачів заочної форми навчання / Ю. А. Бондар. – Кіровоград : КЛА НАУ, 2014. – 83 с.

Автор:

Бондар Ю.А., кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту, економіки та права

Рецензент: Н. І. Легінькова, кандидат економічних наук, доцент.

Методичні рекомендації містять три блоки завдань: теоретичний, тестовий та практичний, які охоплюють та логічно пронизують весь курс, формуючи у слухачів глибокі теоретичні знання та практики навички, конкретизують методи навчання та контролю якості засвоєння матеріалу, а також містять перелік інформаційно-методичного забезпечення й контрольних питань до іспиту.

Дане видання призначається для курсантів галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» спеціальності 6.030601 «Менеджмент».

Розглянуто, схвалено та рекомендовано до видання і використання у навчальному процесі підготовки фахівців з менеджменту на засіданні кафедри менеджменту економіки та права, протокол № 9 від 23 квітня 2014 року

ЗМІСТ

Вступ	4
Розділ 1 Пояснювальна записка.....	4
1.1 Програма навчального курсу.....	5
Розділ 2 Оформлення контрольної роботи.....	13
Розділ 3 Рекомендації до захисту контрольної роботи.....	20
Розділ 4 Вибір варіанту завдання.....	21
Розділ 5 Теоретична частина (варіанти завдань).....	21
5.1 Теоретичні питання (варіанти завдань).....	21
5.2 Тестові завдання	25
Розділ 6 Практична частина контрольної роботи.....	59
7 Методи навчання.....	70
8 Методи контролю.....	71
9 Розподіл балів, які отримують курсанти.....	72
10 Бібліографічний опис.....	73
11 Перелік контрольних питань до іспиту/заліку.....	77
Додаток.....	83

www.klapau.kr.ua

Вступ

Навчальна дисципліна «Фінанси, гроші та кредит» займає одне з головних місць у нормативній частині освітньо-професійної програми фахівців в галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»

Головною метою навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців з менеджменту сучасного економічного мислення та системи знань щодо загальних закономірностей розвитку сучасних фінансових і грошово-кредитних відносин суспільства.

Головними завданнями дисципліни є засвоєння знань з фінансів та грошово-кредитних відносин суспільства, вивчення закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів господарювання і населення; визначення основних шляхів використання закономірностей у сфері фінансових відносин у практиці фінансової роботи; визначення ролі фінансів у забезпеченні економічного зростання суб'єктів ринкових відносин; формування принципів і форм організації сучасної грошово-кредитної системи; ознайомлення з особливостями вітчизняної та зарубіжних ринкових моделей грошей і кредиту; визначення основних закономірностей грошового та кредитного обігу в умовах ринкового господарства.

Навчальна дисципліна є висхідною з блоку «Менеджмент і адміністрування» та базується на знаннях, одержаних курсантами/слухачами при вивченні соціально-гуманітарних і загальноекономічних дисциплін підготовки фахівців.

Розділ 1 Пояснювальна записка

Метою навчальної дисципліни „Фінанси, гроші та кредит” належить до циклу природничо-наукової, загальноекономічної та професійної підготовки (ОПЗ і ОПП).

Основними завданнями вивчення дисципліни є: вивчення сутності та функцій категорій «фінанси», «гроші» та «кредит»; ознайомлення з основними принципами організації грошового обороту, грошового ринку, валютного ринку та валютної системи; особливостей діяльності фінансових посередників грошового ринку, вивчення сукупності фінансових відносин, які виражають розподіл і перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту і національного доходу на макро- і макрорівнях, дати правильне розуміння закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів підприємницької діяльності та населення і розкрити шляхи використання цих закономірностей у практиці фінансової роботи; показати можливі напрями впливу фінансів на суспільний прогрес і роль фінансів в економічній перебудові суспільства на шляху розвитку ринкових відносин; визначити сукупність заходів, що забезпечують використання фінансів як одного з дійових важелів економічної політики держави.

Дисципліна „Фінанси, гроші та кредит” одна із спеціальних базових дисциплін підготовки бакалаврів з економіки.

В умовах ринкових відносин фінанси та грошово-кредитна система використовується державою як ефективний регулятор усіх сфер економічного життя суспільства.

Практично всі економічні інструменти господарювання (ціноутворення, оплата праці, комерційні розрахунки, інвестиційна діяльність, кредитування, бухгалтерський облік тощо) пов'язані з фінансами та грошово-кредитною системою. Тому курс “Фінанси, гроші та кредит” має міжгалузевий характер. Він вивчається після знайомства із загальнотеоретичними економічними дисциплінами, такими як “Основи економічної теорії”, “Історія економічних вчень”, “Економічна історія”, “Економіка підприємства” та ін., що дозволяє закріпити вже набуті знання і поглибити професійну підготовку фахівців економічного профілю.

Засвоєння теоретичних засад фінансових відносин створює ту основу, на якій базується вивчення прикладних фінансових дисциплін, що розкривають конкретні питання організації фінансів у різних ланках фінансової системи.

В результаті вивчення дисципліни курсанти повинні знати:

- закономірності у сфері фінансових відносин держави та шляхи використання закономірностей у сфері фінансових відносин у практиці фінансової роботи;
- роль фінансів у забезпеченні економічного зростання суб'єктів ринкових відносин;
- суть грошей та їх функції у ринковій економіці;
- суть і структуру грошового обороту, грошової маси і грошового ринку;
- грошову систему України, її елементи;
- суть інфляції та методи її регулювання;
- суть валютної системи, валютного ринку та валютної політики;
- функції та роль кредиту та кредитної системи в умовах ринкової економіки;
- основи функціонування банківської системи.

Уміти:

- вільно орієнтуватися в теоретичних і практичних проблемах фінансової системи,
- аналізувати поточну ситуацію на вітчизняному та зарубіжному фінансовому ринку,
- прогнозувати майбутній розвиток фінансових відносин обирати оптимальні шляхи вирішення конкретних виробничих завдань фінансового характеру.
- оцінювати вплив фінансів на розвиток суспільного виробництва,
- забезпечення відтворювального процесу, аналізувати існуючі форми фінансового регулювання економіки, простежити складання державного бюджету,
- орієнтуватися у різновиді цінних паперів, розраховувати суми кредитів к погашенню.

1.1 Програма навчального курсу

Тема 1 Сутність та функції фінансів.

Предмет науки про фінанси. Фінанси - специфічна форма суспільних відносин, підсистема економічного базису. Фінанси як економічна, вартісна, розподільна, історична категорія. Специфічні ознаки фінансів, характерні риси та суспільне призначення. Мікро- і макrorівні вивчення фінансів.

Фінансові категорії як форма наукового пізнання сутності фінансових відносин. Взаємозв'язок фінансів та інших економічних категорій.

Фінанси, особливості їх функціонування - економічне вчення про товарно-грошові відносини, розширене відтворення, природу і функції держави. Відбиття специфіки товарно-грошових відносин і функцій держави в умовах ринкової економіки на фінансових відносинах.

Функції фінансів: розподільча, контрольна, регулююча. Прояви розподільчої функції фінансів у процесі розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту.

Сутність контрольної функції фінансів, її реалізація в організації контролю за розподілом і цільовим використанням грошових фондів.

Сутність та значення регулюючої функції фінансів у стимулюванні (дестимулюванні) соціально-економічних процесів у суспільстві.

Тема 2 Фінансова система та фінансовий механізм

Сутність і джерела формування фінансових ресурсів. Централізовані та децентралізовані фінансові ресурси. Фінансові ресурси держави, підприємств і населення.

Поняття фінансової системи. Фінансова система як об'єкт управління. Структура фінансової системи за внутрішньою будовою та організаційною структурою. Сфери та ланки фінансових відносин, їх взаємозв'язки.

Державні фінанси як провідна складова централізованих фінансів суспільства. Державні фінанси та їх ланки: державний бюджет і місцеві бюджети, державні цільові фонди; фінанси державного сектора економіки, державний кредит, резервні та страхові фонди органів державної влади.

Фінанси суб'єктів господарювання та їх роль у розвитку національної фінансової системи. Складові фінансів суб'єктів господарювання: фінанси комерційних підприємств і організацій, фінанси некомерційних підприємств та організацій.

Фінансовий ринок як складова фінансової системи держави. Структурні складові фінансового ринку: ринок грошей, ринок кредитних ресурсів, ринок цінних паперів, ринок фінансових послуг.

Роль міжнародних фінансів у розвитку інших складових фінансової системи держави.

Фінансова політика - складова частина економічної і соціальної політики держави. Зміст і завдання фінансової політики. Стратегія й тактика фінансової політики. Фінансова політика України на сучасному етапі.

Фінансовий механізм. Поняття і склад фінансового механізму. Взаємодія фінансового механізму з господарським механізмом і фінансовою політикою.

Поняття про управління фінансами. Об'єкти і суб'єкти управління. Органи управління фінансами та їхні функції.

Фінансове планування: суть, принципи, методи, завдання. Система фінансових планів. Зведений фінансовий баланс держави. Зміст фінансового планування під час трансформаційних зрушень.

Фінансовий контроль. Зміст і призначення фінансового контролю. Види, форми, методи фінансового контролю. Органи, що здійснюють фінансовий контроль.

Фінансове право. Правове регулювання фінансових відносин. Розвиток фінансового законодавства в Україні.

Тема 3 Податкова система держави

Сутність, призначення та необхідність податків. Функції податків. Характерні риси податків, відрахувань і платежів. Взаємозв'язок з іншими розподільчими категоріями (кредит, заробітна плата, собівартість, ціна).

Елементи податку. Принципи оподаткування.

Класифікація податків. Прямі податки. Непрямі податки.

Об'єктивна необхідність податкової системи. Поняття податкової системи і методи її побудови. Структурна побудова податкової системи. Податкова система України, основні етапи її становлення.

Податкова політика.

Податкова служба, склад податкової служби України.

Тема 4 Бюджет і бюджетна система держави

Сутність бюджету як економічної категорії. Призначення та роль бюджету держави. Об'єкти і суб'єкти бюджетних відносин. Функції бюджету.

Бюджет як основний фінансовий план держави. Провідна та координуюча роль бюджету у системі фінансових планів. Показники стану бюджету - бюджетний надлишок і бюджетний дефіцит.

Сутність і причини виникнення бюджетного дефіциту. Допустимі межі та джерела покриття бюджетного дефіциту. Класифікація бюджетного дефіциту. Динаміка бюджетного дефіциту в Україні.

Особливості державного бюджету на поточний рік.

Бюджетний устрій і бюджетна система. Принципи побудови бюджетної системи.

Бюджетний процес, його складові елементи та регламентування.

Фінансові ресурси місцевого самоврядування. Місцеві бюджети, їх роль у місцевому самоврядуванні. Поняття фінансової автономії та показники її рівня.

Взаємовідносини між ланками бюджетної системи, їх форми та організація. Бюджетне регулювання. Бюджетне субсидіювання та його види: субсидії, субвенції, дотації.

Тема 5 Державні доходи та видатки

Економічна сутність державних доходів. Значення державних доходів.

Централізовані державні доходи: доходи державного бюджету, державний кредит, доходи державних цільових фондів.

Доходи державного бюджету. Форми їх вияву та матеріальне втілення. Класифікація доходів державного бюджету. Принципи організації системи доходів бюджету та джерела їх формування. Методи формування доходів державного бюджету.

Податкові надходження. Державні позики, емісійний дохід та їх значення у системі доходів бюджету. Неподаткові доходи бюджету, їх склад і призначення.

Децентралізовані державні доходи. Доходи державних підприємств та організацій - складова частина державних доходів. Прибуток державних підприємств.

Сутність, характеристика, склад державних видатків. Класифікація державних видатків. Фактори, що визначають структуру державних видатків.

Сутність і принципи кошторисного фінансування. Кошторис: види та його основні елементи.

Сутність і роль державних цільових фондів на сучасному етапі. Об'єктивна необхідність їх створення. Класифікація державних цільових фондів, доходи та витрати державних цільових фондів. Проблеми і перспективи їхнього функціонування.

Якісна характеристика державних видатків, принципи їх організації. Методи і форми фінансування державних витрат. Бюджетні кредити. Державні дотації. Державні гарантії.

Тема 6 Державний кредит

Суть і значення державного кредиту. Особливості фінансових відносин, що формують державний кредит, його суб'єкти. Об'єктивна необхідність і можливість використання державного кредиту. Роль державного кредиту у мобілізації коштів населення, підприємств та організацій. Вплив державного кредиту на стан грошового обігу в державі. Значення державного кредиту у фінансовому забезпеченні загальнодержавних і регіональних потреб.

Відмінності державного кредиту від банківського. Форми та види державного кредиту.

Позики, їх класифікація за правом емісії, формами виплати доходів, методами розміщення, термінами погашення та іншими ознаками.

Види державних боргових цінних паперів, їх характеристика та законодавче регулювання. Емісія державних боргових цінних паперів: вибір їх видів, обґрунтування термінів обігу, форми виплати доходів тощо.

Капітальний і поточний, внутрішній і зовнішній державний борг. Поняття державного боргу. Джерела погашення державного боргу. Управління державним боргом. Методи управління державним боргом. Кількісний аспект державного боргу та проблеми його сплати в Україні.

Тема 7 Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій

Необхідність і сутність фінансів підприємств. Фінанси підприємств - основа фінансової системи держави. Функції фінансів підприємств та принципи їх організації. Організацій-но-правові форми суб'єктів господарювання. Особливості організації фінансових відносин залежно від галузевих особливостей, галузей економіки, сфер бізнесу.

Грошові фонди і фінансові ресурси підприємств, особливості їх формування в умовах ринку. Склад грошових фондів і доходів, порядок їх утворення і використання в умовах ринку.

Економічні методи й способи формування фінансових ресурсів. Джерела формування доходів. Поділ коштів підприємства на власні та залучені. Виручка від реалізації продукції, робіт і послуг, її розподіл. Види витрат. Собівартість продукції, робіт, послуг та її складові.

Економічний зміст прибутку, його склад. Особливості формування прибутку суб'єктів господарювання різних форм власності. Види прибутків. Розподіл і використання прибутку.

Фінанси неприбуткових організацій. Види неприбуткових організацій. Особливості та завдання неприбуткових організацій. Джерела формування та напрями використання коштів неприбуткових організацій. Благодійництво. Спонсорство. Меценатство.

Тема 8 Фінанси населення

Сутність фінансів населення, їх значення. Зв'язок фінансів населення з іншими складовими фінансової системи.

Фінансові ресурси населення. Джерела формування доходів населення. Класифікація джерел формування доходів населення. Фактори, що впливають на рівень доходів населення.

Порядок використання доходів населення. Фактори, що впливають на розподіл доходу на споживання та заощадження. Функція споживання, функція заощадження.

Мотиви утворення заощаджень населення, їх класифікація. Рівень заощаджень населення. Сучасні тенденції формування заощаджень населення України.

Фінансовий портфель громадянина, його склад: споживчий портфель, накопичувальний та інвестиційний. Фактори, що сприяють перетворенню заощаджень на інвестиції.

Складові інвестиційного портфеля.

Портфель нагромадження та його складові.

Тема 9 Фінансовий ринок

Роль фінансового ринку у ринковій економіці. Фінансовий ринок як механізм міжгалузевого перебігу капіталу, та перерозподілу коштів. Функції фінансового ринку. Суб'єкти фінансового ринку.

Класифікація структурних складових фінансового ринку. Грошовий ринок. Ринок капіталів. Ринок банківських кредитів. Ринок цінних паперів. Страховий ринок. Взаємозв'язок складових фінансового ринку.

Фондовий ринок: особливості та роль у розвитку ринкової інфраструктури. Первинний і вторинний ринки цінних паперів. Біржовий та позабіржовий обіг фондових цінностей. Характеристика основних видів цінних паперів, їх класифікація.

Фінансові інститути ринку. Фонд держмайна: його функції, завдання, обов'язки, організація. Роль фонду державного майна у процесі роздержавлення та приватизації. Роздержавлення і приватизація: суть та особливості.

Фінансові посередники. Функції та види фінансових посередників.

Роль Національного банку України на ринку державних цінних паперів.

Проблеми та перспективи розвитку фінансового ринку України.

Тема 10 Міжнародні фінанси

Сутність, призначення та роль міжнародних фінансів. Міжнародна фінансова інтеграція та її вплив на фінансові інтереси суверенних країн і регіонів.

Поняття зовнішньоекономічної діяльності. Форми та види зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.

Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності як складова загальної зовнішньоекономічної політики держави. Інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Форми та засоби регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Валютні відносини та їх державне регулювання в Україні. Валютні системи: сутність, види і структура. Валютна політика держави.

Міжнародний фінансовий ринок: сутність, особливості та класифікація. Вплив міжнародного фінансового ринку на національні фінансові ринки та національну економічну систему держави.

Міжнародний кредит та його форми. Класифікація міжнародних кредитів.

Формування й розвиток Європейського валютного союзу. Україна та ЄС: особливості організації міжнародних фінансових зв'язків та перспективи їх розвитку.

Міжнародні валютно-фінансові і кредитні організації. Співпраця України з міжнародними фінансовими інституціями.

Тема 11 Сутність та функції грошей.

Походження грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей. Поява грошей як об'єктивний наслідок розвитку товарного виробництва та обміну. Роль держави у створенні грошей.

Суть грошей. Гроші як загальний еквівалент і абсолютно ліквідний актив. Портфельний підхід до визначення суті грошей. Гроші як форма прояву суспільних відносин. Специфіка прояву суті грошей у різних економічних системах. Гроші як особливий товар, мінова й споживча вартість грошей як товару. Гроші як гроші і гроші як капітал. Зв'язок грошей з іншими економічними категоріями.

Форми грошей та їх еволюція. Натурально-речові форми грошей, причини та механізм їх еволюції від звичайних товарів першої необхідності до благородних металів. Причини та механізм демонетизації золота, ідеальні форми грошей та їх кредитна природа. Еволюція кредитних грошей від урядових (казначейських) зобов'язань до зобов'язань центрального банку. Різновиди сучасних кредитних грошей. Роль держави в утвердженні кредитних зобов'язань як грошей. Електронні гроші.

Вартість грошей. Специфічний характер вартості грошей. Купівельна спроможність як вираз вартості грошей при різних їх формах. Вартість грошей і час. Вплив зміни вартості грошей на економічні процеси. Ціна грошей як капіталу: альтернативна вартість, зберігання грошей та процент.

Функції грошей. Поняття функції та її еволюція. Функція міри вартості, її суть, сфера використання. Масштаб цін. Ідеальний характер міри вартості. Ціна як грошовий вираз вартості товарів.

Функція засобу обігу, її суть, сфера використання; реальність і кількісна визначеність грошей у цій функції. Функція засобу платежу, її суть, відмінність від функції засобу обігу, сфера використання, еволюція.

Функція засобу нагромадження, її суть, сфера використання. Вплив часу на функцію засобу нагромадження. Світові гроші. Еволюція золота як світових грошей. Передумови використання як світових грошей національних та колективних валют. Взаємозв'язок функцій грошей. Вплив на функції грошей зміни їх вартості.

Роль грошей у системі суспільного відтворення. Якісний і кількісний аспекти впливу грошей на економічні й соціальні процеси. Грошове середовище як фактор впливу на матеріальні інтереси та виробничу активність економічних суб'єктів. Вплив зміни кількості грошей на макро- та мікроекономічні процеси. Гроші як інструмент регулювання економіки. Зміна впливу кількісних параметрів грошей на економіку на коротко- та довгострокових інтервалах. Роль грошей у розвитку міжнародних інтеграційних процесів. Еволюція ролі грошей в економіці України.

Тема 12 Грошовий оборот і грошові потоки

Поняття грошового обороту як процесу руху грошей. Грошові платежі як елементарні складові грошового обороту. Сукупний грошовий оборот і оборот грошей у межах індивідуального капіталу. Основні суб'єкти грошового обороту: фірми, сімейні господарства, державні структури, фінансові посередники. Основні ринки, що взаємопов'язуються грошовим оборотом. Національний дохід і національний продукт як визначальні параметри грошового обороту.

Економічна основа та загальна схема сукупного грошового обороту. Структура сукупного грошового обороту. Грошовий обіг. Фіскально-бюджетний оборот. Кредитний оборот. Фінансовий оборот.

Основні сфери грошового обороту. Безготівковий грошовий оборот. Готівковий грошовий оборот. Співвідношення між безготівковим і готівковим грошовим оборотом та подальша його тенденція. Канали надходження грошей та їх вилучення з грошового обороту.

Грошові потоки та критерії їх класифікації. Модель сукупного грошового обороту. Характеристика основних видів грошових потоків. Взаємозв'язок між окремими видами грошових потоків. Структура грошових потоків. Грошові потоки припливу та грошові потоки відпливу. Механізм балансування грошових потоків.

Грошова маса та основні форми її існування. Агрегатний метод класифікації функціональних форм грошей. Характеристика грошових агрегатів. Грошова база. Особливості побудови показників грошової маси в Україні.

Закони грошового обігу. Швидкість обігу грошей та фактори, що її визначають. Порядок розрахунку швидкості обігу грошей. Основні шляхи та показники інтенсифікації руху грошей у сфері обігу та платежів. Проблема монетизації валового внутрішнього продукту. Механізм поповнення маси грошей в обороті. Первинна емісія центрального банку. Вторинна емісія депозитних грошей комерційних банків. Грошовий мультиплікатор. Сучасні засоби платежу, які обслуговують грошовий оборот: банкноти, розмінна монета, депозитні гроші, векселі, чеки, їх суть та характеристика.

Тема 13 Грошовий ринок

Гроші як об'єкт купівлі-продажу. Суть грошового ринку. Особливості прояву на грошовому ринку основних ринкових ознак - попиту, пропозиції, ціни.

Інституційна модель грошового ринку. Канали прямого і опосередкованого фінансування.

Економічна структура грошового ринку. Ринок грошей (монетарний ринок). Ринок капіталів. Суб'єкти грошового ринку. Банки і небанківські фінансово-кредитні структури як суб'єкти грошового ринку.

Попит на гроші. Теоретичні моделі попиту на гроші. Основні мотиви (джерела) сукупного попиту на гроші: попит на гроші для трансакцій і попит на гроші як на активи.

Чинники, що визначають параметри попиту на гроші. Номінальний та реальний попит на гроші.

Пропозиція грошей. Загальні теоретичні положення пропозиції грошей. Механізм формування пропозиції грошей. Грошова база. Банківські резерви. Грошовий мультиплікатор. Роль кредитної системи у формуванні пропозиції грошей. Банкнотна та депозитна емісія.

Графічна модель грошового ринку. Рівновага на грошовому ринку та процент. Фактори, що визначають рівновагу грошового ринку. Рівноважна процентна ставка.

Тема 14 Грошові системи

Поняття грошової системи. Основні принципи організації та моделі побудови грошових систем. Призначення та місце грошової системи в економічній системі країни.

Вплив національних та історичних традицій на зміст елементів грошової системи.

Елементи грошової системи та їх характеристика. Національно-державна обумовленість і призначення грошової системи.

Склад грошової системи. Система безготівкових розрахунків. Система готівкового обігу. Валютна система.

Основні типи грошових систем. їх еволюція. Саморегульовані грошові системи та їх історичні форми. Біметалізм (система паралельних валют, система подвійної валюти, система «кульгаючої» валюти). Монеметалізм (золотомонетний стандарт, золотозлитковий стандарт, золото девізний стандарт). Регульовані грошові системи. Система паперово-грошового обігу. Система природного (кредитного) обігу. Неринкові та ринкові грошові системи. Відкриті і закриті грошові системи.

Державне регулювання грошової сфери як головне призначення грошової системи. Центральний банк як орган державного регулювання грошової сфери. Методи та інструменти регулювання грошової системи.

Становлення й розвиток грошової системи України. Необхідність створення грошової системи України. Особливості процесу запровадження національної валюти в Україні: запровадження тимчасової валюти, паралельний обіг купоно-карбованця та рубля, процес стабілізації тимчасової валюти. Випуск постійної валюти - гривні. Загальна характеристика грошових систем зарубіжних країн. Грошова система ЄС.

Тема 15 Інфляція та грошові реформи

Суть інфляції. Вплив інфляції на виробництво, зайнятість і життєвий рівень. Теоретичні концепції інфляції: теорія «інфляції попиту», теорія «інфляції пропозиції», монетаристська теорія, теорія інфляції як багатофакторного процесу. Інфляція та дефляція.

Основні форми інфляції: повзуча, галопуюча, гіперінфляція, відкрита та закрита інфляція. Класичні, монетарні та загальноекономічні чинники інфляції. Інфляція попиту. Фіскальна інфляція. Інфляція витрат. Імпортна інфляція.

Основні показники вимірювання інфляції. Методи регулювання інфляції. Дефляційна політика (регулювання попиту). Політика доходів.

Соціально-економічні наслідки інфляції.

Інфляція в системі державного регулювання грошової сфери.

Особливості інфляційного процесу в Україні.

Грошові реформи: поняття та цілі. Стабілізація грошей як основна ціль реформи. Грошові реформи як радикальні заходи негативних соціально-економічних наслідків інфляції.

Класифікація грошових реформ. Становлення нової грошової системи. Часткова зміна грошової системи. Проведення спеціальних стабілізаційних заходів. Основні методи стабілізації валют: дефляція, деномінація, нуліфікація, девальвація, ревальвація.

Основні моделі грошових реформ. Грошові реформи формального типу. Грошові реформи конфіскаційного типу. Реформи паралельного (консервативного) типу.

Особливості здійснення грошових реформ в окремих країнах. Характеристика основних грошових реформ, здійснених в Україні.

Тема 16 Валютні відносини та валютні системи

Суть і види валютних відносин. Поняття валюти. Призначення та сфера використання валюти. Види валюти: національна, іноземна, колективна.

Валютний ринок: суть та основи функціонування. Валютні операції. Види валютних операцій. Біржова та позабіржова торгівля валютою. Валютні ризики і методи валютного страхування. Об'єкти та суб'єкти валютного ринку. Роль банків на валютному ринку. Фактори, що впливають на кон'юнктуру валютного ринку.

Котирування валют. Валютний курс, його функції. Суть, основи формування та види валютного курсу. Поняття, значення і механізм забезпечення конвертованості валюти. Порядок визначення валютних курсів.

Валютне регулювання: суть і необхідність. Механізм регулювання валютного курсу: девальвація, ревальвація, валютна інтервенція. Регламентація статусу валюти та порядок здійснення операцій з нею (правила купівлі-продажу, ввозу-вивозу, використання валютної виручки, здійснення валютних платежів, нагромадження золотовалютних запасів тощо). Платіжний баланс у механізмі валютного регулювання. Золотовалютні запаси в системі валютного регулювання. Режим валютного курсу в Україні.

Валютні системи: поняття, структура, призначення. Види валютних систем: національні, регіональні, світові. Основні елементи національної валютної системи. Розвиток валютної системи України.

Еволюція світової валютної системи. Характеристика сучасної світової валютної системи та роль МВФ в її функціонуванні. Баланси міжнародних розрахунків та їх основні види. Розрахунковий баланс. Баланс міжнародної заборгованості. Платіжний баланс, його загальна характеристика та структура. Методи регулювання платіжного балансу. Європейська валютна система. Проблеми формування валютної системи країн СНД.

Тема 17 Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм

Класична кількісна теорія грошей, її основні постулати. Економічні причини появи кількісного підходу до вивчення ролі грошей. Еволюція постулатів кількісної теорії.

Номіналістичне трактування суті грошей послідовниками кількісної теорії. Відмінності в поглядах на гроші послідовників кількісної теорії грошей і трудової теорії вартості.

Неокласичний варіант розвитку кількісної теорії грошей. «Трансакційний варіант» І. Фішера. «Кембриджська версія» кількісної теорії. Вклад Д. Кейнса в розвиток кількісної теорії грошей. Зміна акцентів, в оцінці ролі держави в економічному регулюванні та механізмів впливу на економіку. «Передаточний механізм» у трактовці Кейнса. Неминучість інфляційних наслідків реалізації кейнсіанських концепцій. Сучасний монетаризм як альтернативний напрям кількісної теорії. Відмінності монетаристських трактовок ролі держави з регулювання економіки. Вклад М. Фрідмена в розробку монетарної політики на основі неокласичного варіанта кількісної теорії.

Грошово-кредитна політика України у світлі сучасних монетаристських теорій.

Тема 18 Кредит у ринковій економіці.

Загальні передумови формування кредитних відносин. Еволюція кредитних відносин. Методи перерозподілу коштів у процесі відтворення. Теорії кредиту. Основні положення натуралістичної теорії кредиту. Основні положення капіталотворчої теорії кредиту.

Необхідність та суть кредиту. Кредит як форма руху вартості на зворотній основі.

Кредит як форма суспільних відносин. Основні функції кредиту. Суб'єкти та об'єкти кредитних відносин.

Ознаки кредиту в ринковій економіці. Позичковий капітал та кредит. Позичковий капітал як форма грошового капіталу. Основні ознаки позичкового капіталу. Ринок позичкових капіталів.

Форми та види кредиту. Критерії класифікації кредиту. Форми кредиту, переваги та недоліки кожної з форм. Види кредиту. Характеристика окремих видів кредиту: комерційного, споживчого, державного, міжнародного, банківського.

Банківський кредит. Класифікація банківських кредитів. Принципи та методи банківського кредитування. Механізм банківського кредитування. Форми забезпечення та страхування банківських кредитів. Характеристика окремих видів банківського кредиту.

Економічні межі кредиту. Поняття меж кредиту, причини та наслідки їх порушення. Кредитні відносини та інфляція. Процент за кредит. Суть процента, види, економічні межі руху та фактори зміни ставки процента. Процентний ризик. Процент в умовах інфляції.

Специфіка становлення кредитних відносин в окремих країнах. Кредитні відносини в ЄС. Історичний розвиток кредитних відносин в Україні. Проблеми реалізації позитивних функцій кредиту в сучасних умовах розвитку України.

Тема 19 Кредитні системи

Поняття кредитної системи. Об'єктивні економічні умови формування кредитної системи. Основні етапи розвитку кредитної системи. Принципи побудови кредитної системи. Роль та місце кредитної системи в сучасному економічному просторі. Кредитна система як елемент інфраструктури грошового ринку.

Основні типи кредитних систем.

Структура кредитної системи. Загальна характеристика основних структурних елементів кредитної системи.

Банківська система. Функції банківської системи. Основи організації банківської системи (принципи побудови, цілі, механізм функціонування). Емісійні банки. Неемісійні банки.

Парабанківська система. Небанківські фінансово-кредитні установи (спеціалізовані кредитно-фінансові інститути), їх відмінності від банків, економічне призначення, види, функції, роль. Поштово-ощадна система. Інфраструктура кредитної системи.

Стійкість кредитної системи. Поняття та значення стійкості кредитної системи. Механізм забезпечення стійкості кредитної системи.

Специфіка функціонування кредитних систем окремих країн. Кредитна система ЄС. Становлення й розвиток кредитної системи України.

Тема 20 Центральний банк та його роль в економіці

Центральний банк - орган державного грошово-кредитного регулювання економіки.

Історичні аспекти організації центральних банків. Сучасні організаційно-правові форми центральних банків. Незалежність центральних банків. Особливості взаємовідносин центральних банків з виконавчою владою. Особливості функціонування ЄЦБ.

Функції центрального банку. Емісія готівки та організація грошового обігу. Функція банку банків. Функція банку уряду. Реалізація грошово-кредитної політики.

Грошово-кредитна політика центрального банку - суть, стратегічні цілі, проміжні й тактичні завдання, інструменти грошово-кредитного регулювання. Основні типи грошово-кредитної політики: рестрикційна та експансіоністська. Загальні методи реалізації грошово-кредитної політики. Політика облікової ставки. Операції на відкритому ринку. Політика обов'язкових резервів. Політика рефінансування. Селективні способи реалізації грошово-кредитної політики. Фіскально-бюджетна та грошово-кредитна політика в системі державного регулювання ринкової економіки. «Сеньйораж» і монетизація бюджетного дефіциту.

Національний банк України: його завдання, функції та історія розвитку. Організаційна і функціональна структура НБУ. Повноваження Правління НБУ. Основні напрями діяльності НБУ. Грошово-кредитна політика НБУ. Банківський нагляд. Формування інформаційної системи. Пасивні та активні операції НБУ.

Тема 21 Комерційні банки як основна ланка кредитної системи

Суть і призначення комерційних банків у сучасному економічному просторі. Класифікація комерційних банків.

Організаційна та функціональна структура комерційного банку. Збори акціонерів (учасників) банку. Рада банку. Правління банку. Ревізійна комісія банку. Структурні підрозділи банку. Основні показники діяльності комерційних банків.

Загальна характеристика банківських операцій.

Пасивні банківські операції. Банківські ресурси та їхня структура. Власний капітал банку та його основні функції. Статутний фонд. Резервний фонд. Нерозподілений прибуток.

Залучені кошти. Депозити та їх основні види. Депозити до запитання. Строкові депозити. Ощадні депозити. Недепозитні джерела залучення коштів.

Активні операції комерційних банків. Основні види активів. Кредитні операції, їх сутність і призначення. Інвестиційні операції та їх види. Інвестиційний портфель та інвестиційна політика комерційного банку.

Суть комісійно-посередницьких банківських операцій. Розрахункові операції. Касові операції. Валютні операції. Консультаційні та інші послуги.

Особливості регулювання банківської діяльності в сучасних умовах.

Тема 22 Спеціалізовані кредитно-фінансові установи

Суть, функції та основні види спеціалізованих кредитно-фінансових установ.

Об'єктивні передумови становлення й розвитку кредитно-фінансових інститутів. Основні напрями діяльності сучасних спеціалізованих кредитно-фінансових установ.

Страхові компанії: їх функціональна суть та форми організації. Об'єкти страхування та особливості їх страхування. Основні операції страхових компаній. Страхові премії.

Пенсійні фонди. Організаційно-правові форми пенсійних фондів. Особливості функціонування пенсійних фондів. Операції пенсійних фондів.

Інвестиційні компанії. Інвестиційні компанії закритого та відкритого типу. Основні операції інвестиційних компаній.

Позиково-ощадні асоціації. Фінансові компанії. Кредитні спілки. Ломбарди. Добродійні фонди.

Міжбанківські об'єднання, їх роль та значення у функціонуванні кредитних систем. Класифікація міжбанківських об'єднань. Характерні риси міжбанківських об'єднань.

Розділ 2 Оформлення контрольної роботи

Контрольну роботу друкують на комп'ютері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через подвійний міжрядковий інтервал. При комп'ютерному наборі використовують шрифт **Times New Roman** текстового редактора Word, розмір **14**, звичайної жирності, інтервал 1,5.

Текст друкують, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 25 мм, праве – 25 мм, верхнє і нижнє – 20 мм. Поля «дзеркальні». Шрифт має бути чітким, чорного кольору, з однаковою щільністю тексту.

У контрольній роботі мають бути чіткі, не розпливчасті лінії, букви, цифри та інші знаки. Всі рядки повинні бути чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту дипломної роботи має бути однаковою.

При умові оформлення контрольної роботи на комп'ютері прийнято виділяти заголовки жирним шрифтом.

Текст основної частини дипломної роботи поділяють на розділи, підрозділи.

Заголовки структурних частин "ЗМІСТ", "ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ", "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ" друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів роботи варто починати з абзацного відступу і друкувати (крім першої великої) малими літерами, не підкреслюючи, без крапки наприкінці. Якщо заголовок складається з двох речень або більше речень, їх розділяють крапкою.

Текст роботи слід розбивати на абзаци. Це полегшує читання й показує, що автор у своєму викладанні переходить до нової думки, нового твердження. Не можна також занадто дробити текст і відокремлювати одну фразу від іншої, якщо між ними існує тісний зв'язок.

Абзаци в тексті починають відступом, рівним 10 мм.

Друкарські помилки, описки і графічні неточності допускається виправляти підчищенням чи зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками

виправленого тексту машинописним способом чи від руки. Допускається наявність не більше двох виправлень на одній сторінці.

Кожну структурну частину контрольної роботи слід починати з нової сторінки.

Мова теоретичної частини контрольної роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна.

Пряме переписування у роботі матеріалів з літературних джерел є неприпустимим.

Зміст

Зміст пишеться на 2 сторінці письмової роботи і складається з наступних розділів: Вступ, Розділ 1, Розділ 2, Розділ 3, висновок, список використаних джерел і додатків. Між словом "Зміст" і самим змістом ставитися подвійний відступ. Зміст пишеться без відступу від лівого поля.

Вступ

Вступ починається з 3 сторінки. У вступі пишеться актуальність вивчення курсу, мета вашої роботи і завдання. Вступ має невеликий об'єм, приблизно 2 сторінки.

Додатки

Додатки складаються з таблиць і малюнків. Звичайно, таблиці і малюнки можна поміщати усередині тексту, але якщо вони великі, то бажано – в додатки. Додатки мають нумерацію, яка ставитися у верхньому правому кутку (наприклад, Додаток 1). Таблиці і малюнки також мають нумерацію, причому нумерація таблиці не залежить від нумерації малюнка. Номер таблиці і малюнка залежить від номера розділу і номера пункту, до яких вони відносяться. Наприклад, таблиця 1.1.1 – спочатку йде номер розділу, потім – номер пункту, а лише потім – номер самої таблиці.

Таблиці

Таблиці бувають наступних видів:

- Ілюстрації

Кількість ілюстрацій в контрольній роботі має бути достатньою для пояснення тексту, що викладається.

Ілюстрації в контрольній роботі (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) слід розташовувати в роботі безпосередньо після тексту, у якому вони зазначаються вперше, чи на наступній сторінці. На всі ілюстрації повинні бути дані посилання в основному тексті. При посиланнях на ілюстрації слід писати "...відповідно до рис. 1.2" при нумерації в межах розділу.

Якщо ілюстрації, розміщені в контрольній роботі, створені не автором, надаючи їх обов'язково слід вказати джерело їх походження.

Допускається поміщати в контрольну роботу ілюстрації, виконані методом ксерокопії.

Ксерокопії і фотознімки розміром менше формату А4 повинні бути наклеєні на стандартні аркуші білого паперу формату А4. Ілюстрації на аркушах формату більшого за А4 розміщують серед додатків у тому порядку, в якому вони зазначаються в тексті дипломної роботи.

Ілюстрація в контрольній роботі повинна мати назву, яку розміщують під ілюстрацією. При необхідності під ілюстрацією подають пояснючі дані шрифтом не менш 10 пунктів.

Ілюстрація позначається "Рис." і нумерується в межах розділу, за винятком ілюстрацій, що наводяться в додатках. Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу

Номер ілюстрації складається з номера розділу в контрольній роботі й порядкового номера ілюстрації через крапку, наприклад: "рис. 3.2" - другий рисунок третього розділу. Якщо в роботі наведена лише одна ілюстрація, то її не нумерують.

Після номеру ілюстрації розміщують її назву, наприклад: "Рис. 3.2. Система оціночних показників".

Ілюстрації в дипломній роботі мають бути розташовані так, щоб їх було зручно розглядати без повороту роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою.

- *Таблиці*

Таблиці застосовують для кращої наочності й зручності порівняння показників в контрольній роботі. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту над таблицею. Назва таблиці повинна відбивати її зміст, бути точною, стислою.

При перенесенні частини таблиці на ту ж чи іншу сторінку контрольної роботи назву розташовують тільки над першою частиною таблиці.

Таблиці, за винятком таблиць додатків до контрольної роботи, слід нумерувати арабськими цифрами наскрізною нумерацією в межах розділів. Номер таблиці складається з номеру розділу і порядкового номеру таблиці, відділених крапкою. При цьому перша цифра - це номер розділу, а друга - порядковий номер таблиці у розділі.

Таблиці кожного додатку контрольної роботи позначають окремою нумерацією арабськими цифрами з додаванням перед цифрою позначення додатка. Якщо в додатку лише одна таблиця, вона повинна бути позначена "Таблиця В.1".

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті контрольної роботи. При посиланні слід писати слово "таблиця (табл.)" із вказівкою її номера. Наприклад, таблиця 2.1 - перша таблиця другого розділу.

Заголовки граф і рядків таблиці в контрольній роботі слід писати з прописної літери, а підзаголовки граф - з малої літери, якщо вони складають одне речення із заголовком, чи з прописної літери, якщо вони мають самостійне значення. В кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф вказують в однині.

Таблиці в контрольній роботі ліворуч, праворуч і знизу, як правило, обмежують лініями.

Розділяти заголовки й підзаголовки діагональними лініями не допускається.

Горизонтальні й вертикальні лінії, що розмежують рядки таблиці, можна не наводити, якщо їх відсутність не ускладнює користування таблицею в контрольній роботі.

Заголовки граф, як правило, записують паралельно рядкам таблиці. При необхідності допускається перпендикулярне розташування заголовків граф.

Головка таблиці повинна бути відділена від іншої частини таблиці.

Висота рядків таблиці повинна бути не менше 8 мм.

Таблицю, залежно від її розміру, розміщують під текстом, у якому вперше дане посилання на неї, чи на наступній сторінці, а, при необхідності в додатку до документа.

Допускається розміщувати таблицю уздовж довшої сторони листа контрольної роботи.

Якщо рядки чи графи таблиці виходять за формат сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під іншою чи поруч, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку. При цьому в кожній частині таблиці повторюють її головку і боковик. При розподілі таблиці на частини допускається її голівку й боковик замінювати відповідними номерами граф і рядків. При цьому нумерують арабськими цифрами графи і (чи) рядки першої частини таблиці.

Нумерація граф таблиці арабськими цифрами допускається лише в тих випадках, коли в тексті документа є посилання на них, при розподілі таблиці на частини, а також при перенесенні частини таблиці на наступну сторінку.

Слово "Таблиця" пишуть один раз праворуч над назвою таблиці. Над іншими частинами праворуч пишуть слова "Продовження табл." із вказівкою номера (позначення) таблиці, якщо таблиця закінчується, позначають "Закінчення табл." відповідно до рис. 7.2 і рис. 7.3.

Таблиці з невеликою кількістю граф допускається поділяти на частини й подавати одну частину поруч з іншою на одній сторінці. При цьому також повторюють голівку таблиці відповідно до рис. 7.4. Рекомендується у цьому випадку розділяти частини таблиці подвійною лінією.

Графу "порядковий номер" у таблицю включати не допускається.

За необхідністю нумерацію показників, параметрів чи інших даних порядкові номери слід зазначати у першій графі таблиці безпосередньо перед їх найменуванням відповідно до рис. 7.5. Перед числовими значеннями величин порядкові номери в таблицях не проставляються.

У таблиці обов'язково слід показувати одиниці виміру. Якщо всі показники мають однакову розмірність, то вони виносяться в заголовок. У випадку різної розмірності одиниці виміру надаються окремо в заголовках граф чи строк. Одиниці виміру вказуються в скороченому вигляді відповідно до діючих стандартів.

Якщо текст, що повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словом "Те ж", а далі лапками. Ставити лапки замість повторюваних цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, що повторюються, не дозволяється.

Якщо цифри чи інші дані в будь-якому рядку таблиці не наводяться, то в ній ставлять прочерк.

Заголовки

Заголовки повинні чітко й стисло відбивати зміст розділів, підрозділів.

Відстань між заголовком і текстом дипломної роботи повинна складати не менше двох рядків. Відстань між рядками заголовка така, як у тексті, а між заголовком і підзаголовком один рядок, між підзаголовком і текстом також один рядок при комп'ютерному наборі.

Кожен розділ текстового документу слід починати з нової сторінки.

Переноси частин слів в заголовках в контрольній роботі не допускаються, слова переносяться повністю.

Структурні елементи, "ЗМІСТ", "ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ", "ВСТУП", "ВИСНОВКИ", "ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ" не нумерують, а їх найменування служать заголовками структурних елементів.

У тексті контрольної роботи не дозволяється:

а) використовувати скорочення слів, окрім встановлених правилами української орфографії та відповідними стандартами;

б) вживати математичні знаки, а також знаки "№" та "%" без цифр;

в) наводити скорочені позначення фізичних величин, якщо вони вживаються без цифр, за винятком їх наведення в таблицях.

Нумерація

Розділи, підрозділи слід нумерувати арабськими цифрами. Розділи роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення суті, наприклад 1,2,3. Номер розділу ставлять після слова „РОЗДІЛ”, після номеру розділу крапку не ставлять, потім з нового рядку друкують заголовок розділу.

Розділи, підрозділи контрольної роботи слід нумерувати арабськими цифрами.

Розділи контрольної роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення суті, наприклад 1,2,3. Номер розділу ставлять після слова "РОЗДІЛ", після номеру розділу крапку не ставлять, потім з нового рядку друкують заголовок розділу.

Підрозділи контрольної роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу.

Номер підрозділу контрольної роботи складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, розділених крапкою, наприклад "1.1.", "1.2."

Нумерація пунктів і підпунктів в контрольній роботі є порядковою в межах відповідних підрозділів чи пунктів, наприклад "2.3.5." – п'ятий пункт третього підрозділу другого розділу.

При написанні контрольної роботи слід витримувати структуру й обсяг її окремих частин (підрозділи, пункти підрозділів не повинні бути менш ніж 5 сторінок).

Нумерація сторінок контрольної роботи. Сторінки контрольної роботи слід нумерувати арабськими цифрами, дотримуючи наскрізної нумерації по всьому тексту. Номер сторінки проставляють у визу по центру сторінки без крапки наприкінці.

"Титульний аркуш" (Додаток А) контрольної роботи включають до загальної нумерації сторінок контрольної роботи. Номера сторінок на титульному листі не проставляють.

Окремі сторінки, на яких розташовані ілюстрації і таблиці, також включають у загальну нумерацію сторінок контрольної роботи.

Формули й рівняння

Формули й рівняння в контрольній роботі розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони подаються, посередині сторінки. Вище й нижче кожної формули чи рівняння повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули й рівняння в контрольній роботі слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу.

Номер формули чи рівняння складається з номера розділу та порядкового номеру формули чи рівняння в межах цього розділу дипломної роботи, розділених крапкою, наприклад, формула (4.3) - третя формула четвертого розділу.

Номер формули чи рівняння вказують на рівні формули чи рівняння в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій їх подано у формулі чи рівнянні.

Пояснення кожного символу й числового коефіцієнта слід надавати з нового рядка. Перша строка пояснень має починатися з абзацу словом "де" без двокрапки.

Приклад. Обсяг переробленої в поточному місяці давальницької сировини визначається за формулою:

Формули в контрольній роботі може бути виконано машинописним, машинним чи креслярським шрифтом висотою не менш 2,5 мм. Застосування машинописних і рукописних символів в одній формулі не допускається. Рекомендується застосування редактора формул Microsoft Equation.

Переносити формули чи рівняння на наступний рядок допускається тільки на знаках виконаних операцій, причому знак операції на початку наступної рядка повторюють. При переносі формули чи рівняння на знаку операції "множення" застосовують знак «х».

Формули, що подаються одна за іншою, і не розділені текстом, відокремлюють комою.

Якщо формули наводяться в теоретичній частині дипломної роботи, їх слід використовувати і при аналізі фактичного матеріалу.

Перерахування

Перерахування, в разі необхідності, може бути наведене всередині пунктів чи підпунктів. Перед перерахуванням ставлять двокрапку. Перед кожною позицією перерахування слід ставити малу літеру українського алфавіту з дужкою або нумерувати. Приклад: ...

Перерахування в контрольній роботі, в разі необхідності, може бути наведене всередині пунктів чи підпунктів. Перед перерахуванням ставлять двокрапку.

Перед кожною позицією перерахування слід ставити малу літеру українського алфавіту з дужкою або нумерувати.

Приклад перерахувань в контрольній роботі:

- а) споживчий ринок;
- б) ринок організацій:
 - 1) ринок продукції виробничо-технічного призначення;
 - 2) ринок перепродажів;
 - 3) ринок державних установ.

Перерахування першого рівня деталізації в контрольній роботі пишуть (друкують) малими літерами з абзацного відступу, другого рівня - с відступом щодо місця розташування перерахувань першого рівня.

Приклади оформлення бібліографічного опису в переліку використаних джерел:

Монографія (один, два або три автори)

Чухрай Н. Формування інноваційного потенціалу підприємства: маркетингове та логістичне забезпечення: Монографія. - Львів: Вид-во Нац. ун-ту "Львівська політехніка", 2002.

- 316 с.

- Шумилов В.М. Международное экономическое право в эпоху глобализации. - М.: Международные отношения, 2003. - 272 с.
- Кинг Г., Клиланд Д. Стратегическое планирование и хозяйственная политика. - М.: Прогресс, 1996. - 173 с.
- Mann R., Roberts B. Business Law and the Regulation of Business. - 8th ed. - Mason: Thomson /South-Western West, 2005. - 1275 p.
- Попов В.М., Ляпунов С.И., Муртузалиева С.Ю. Менеджмент и маркетинг бизнеса в международных компаниях /Под ред. В.М. Попова. - М.: Финансы и статистика, 2001. - 380 с.
- Монографія (чотири автори)*
- Проектирование информационной системы /А.М.Степанов, А.Г.Отеников, О.М.Щелков, В.Д.Свирин. - М.: Инфра-М, 2002. - 241 с.
- Монографія (п'ять і більше авторів)*
- Организация и управление внешнеэкономической деятельностью /Р.Б. Ноздрева, Б.И. Синецкий, В.В. Кормышев и др. - М.: Инфра-М, 1999. - 402 с.
- Багатотомне видання*
- Киреев А. Международная экономика: В 2-х ч. Ч.1. Международная микроэкономика: движение товаров и факторов производства. - М.: Международные отношения, 1999. - 415 с.
- Збірка наукових праць*
- Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект: Сб. науч. тр. - Донецк: ДонНУ, 2003. - 788 с.
- Мировая экономика в начале XXI века: Сб. науч. ст. /Под ред. Грибанич В.М. - М.: Дипломат. акад. МИД РФ, 2002. - 204 с.
- Підручник*
- Торкунов А.В. Современные международные отношения: Учебник. - М.: РОССПЭН, 2001. - 584 с.
- Лук'яненко Д.Г., Губський Б.В., Мозговий О.М. Міжнародна інвестиційна діяльність: Підручник. - К.: КНЕУ, 2003. - 387 с.
- Информационные технологии в маркетинге: Учебник /Г.А. Титаренко, Г.Л. Макарова, Д.М. Дайитбегов и др. - М.: М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2001. – 335 с.
- Мировая экономика. Экономика зарубежных стран: Учебник для вузов /Авдокушин Е.Ф., Бойченко А.В., Железова В.Ф. и др.; Под ред. В.П. Колесова, М.Н. Осьмовой. - М.: Флинта: МПСИ, 2001. - 480 с.
- Посібник*
- Щербина В.С. Господарське право України: Навчальний посібник. - К.: Атака, 1999. - 336 с.
- Оценка эффективности инвестиционных проектов. Учебно-практ. пособие /Виленский П.Л., Ливіпиц В.Н., Орлова Е.Р., Смоляк С.А. - М.: Дело, 1998- 248 с.
- Математичне моделювання в міжнародній економіці: Навчальний посібник /Під ред. доц. В.В. Дементева, проф. Я.Г. Берсуцького. – Донецьк: ТОВ "Лебідь", 2004. – 473 с.
- Міжнародний менеджмент: Навчальний посібник /Ф.В. Белозібенко, О.В. Виноградова, Г.В. Гейер; За ред. О.Б. Чернеги. – Донецьк: Дон ДУЕТ, 2004. – 474 с.
- Внешиэкономическая деятельность: Методическое пособие: Консультации. Нормативная база. - Днепропетровск: Баланс-Клуб, 1999. - 111 с.
- Словники*
- Розенберг Дж.М. Международная торговля: Терминологический словарь. - М.: ИНФРА-М, 1997. - 368 с.
- Внешиэкономический толковый словарь /Под ред. И.П. Фаминского. - М.: ИНФРА-М, 2000. - 502с.
- Довідники*
- Плиса В.Й. Страхування: Довідник. - Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. - 197с.

Устинов И.Н. Мировая торговля: Статистическо-энциклопедический справочник. - М.: Экономика, 2002. - 848 с.

Страны мира и международные организации: Справочник /Под общ. ред. В.Н. Филатова. - М.: УНИИНТЕХ, 2004. - 130 с.

Перекладні видання

Майер Дж., Олесневич Д. Міжнародне середовище бізнесу: конкуренція та регулювання у глобальній економіці: Пер. з англ. - К.: Либідь, 2002. - 703с.

Складові частини (статті) з:

- *збірника*

Хоронжий А. Соціальний контроль в умовах ринкових відносин //Трансформація економічної системи в Україні: Зб. наук. праць /За ред. З.Г.Ватаманюка. - Львів: Інтереко, 2000. - С. 382-384.

- *журналу*

Горбунова О. Володимир Литвин: "Довгострокові інвестиції означають відродження віри у власну державу" //Голос України. - 2004. - № 89. - 18 травня. - С. 2.

- *газети*

Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 року № 93/96-ВР //Урядовий кур'єр. - 1996. - 25 квітня. - С. 10.

Нудельман В. Стратегічний план використання території України //Урядовий кур'єр. - 2002. - № 65. - 5 квітня. - С. 5.

- *іноземного журналу*

Tybout A.M., Hauzer J.K. A Marketing Audit Using a Conceptual Model of Consumer Behavior: Application and Evaluation //Journal of Marketing. - 1991. -Vol. 45, №3. - P.81-101.

- *тези доповідей*

Пономаренко Л.А., Жучкова И.В. Оптимальное назначение приоритетов при организации доступа в локальных сетях АСУТП //Труды Междунар.конф. "Локальные вычислительные сети" (ЛОКСЕТЬ 88). - Т.1. - Рига: ИЭВТ АН Латвии, 1995. - С.507-515.

Камишин В.В. та ін. Система оцінки науково-технічних програм та напрямків за допомогою експертного опитування методом "ДЕЛЬФІ" //VIII Междунар. науч.-практ. конфер."Система научно-технической информации: проблемы развития и функционирования" /Тез. док. и сообщ., 30-31 мая 2001 г. - К.:УкрИНТЭИ, 2001. - С.71-76.

депоновані наукові праці

Тріщ Б.М. Оптимізація ринкових відносин у перехідний період /ЛНУ ім. Івана Франка. - Львів, 2000. - 14с. - Деп. в ДНТБ України 11.12.2001, №239.-Ук01.

дисертації

Куницький Р.Й. Соціальний захист населення в умовах переходу до ринкової економіки: Дис...канд.екон.наук: 08.01.01.- Львів,1995. - 212с.

автореферати дисертації

Семенов А.А. Іноземний сектор як структурний елемент сучасної ринкової економіки: Автореф. дис.... канд. екон. наук: 08.01.01. - Донецьк, 2002. - 20 с.

стандарту

ДСТУ 1.2-93. Державна система стандартизації України. Порядок розроблення державних стандартів. - К.: Держстандарт України, 1993. - 21 с.

Звіт про НДР

Проведення досліджень кон'юнктури ринка шкіряних товарів: Звіт про НДР (заключний) /Київський національний університет (КНУ). - №ДР0096U001456; Інв.№ 3 1154799. - К., 1999. - 90с.

відомості з Інтернету (рекомендовано)

Галкина И. Диверсификация сознания. - Эксперт. - [Цит. 2005, 1 февраля]. - Доступный с: < <http://www.expert.ru/kazakhstan/current/02ktema1.shtml> >.

Германия становится лидером экономического роста. - Украинская сеть новостей Корреспондент. - [Цит. 2005, 2 февраля]. - Доступный с: < <http://www.korrespondent.net/main/113268/> >.

Timoshenko V.P. New Soviet Economic Plan: Its Agricultural Aspect //The Journal of Political Economy.- 1953.- Vol.61, Issue 6.-P.489-508. - [Cited 2000, 8 Dec.]. - Available from:

Розділ 3 Рекомендації до захисту контрольної роботи

3.1 Подання контрольної роботи на рецензування

Виконання контрольної роботи – важливий вид самостійної роботи слухача над курсом. Вона спрямована на те, щоб сприяти поглибленому вивченню дисципліни, зокрема:

- навчити слухачів логічно-послідовному викладенню того чи іншого питання теми;
- з'ясуванню змісту юридичних понять (категорій) і законів, механізму їх використання;
- виробити у слухачів уміння формулювати окремі положення та аргументувати свої висновки;
- мати уяву про те, яким чином ті чи інші закони (нормативні акти) можуть бути використані у юридичній практиці.

Крім того слід мати на увазі, що контрольна робота – це один із засобів проміжного контролю викладачем за ходом самостійного вивчення слухачами навчального матеріалу.

В процесі підготовки контрольної роботи слухачі повинні керуватися методичними вказівками, які даються викладачами в лекціях та містяться в даних рекомендаціях. Доцільно також ознайомитися зі змістом відповідної теми (проблеми) у підручниках (посібниках), перелік яких наводиться у списку літератури, що поміщений у навчально-методичних матеріалах.

Розпочинаючи виконання контрольної роботи, слухачі повинні дотримуватись певних вимог, а саме:

- зосередити свої зусилля на розкритті змісту теми, а для цього чітко з'ясувати зміст відповідних юридичних понять, нормативних актів; особливу увагу приділити з'ясуванню механізму використання останніх;
- викласти зміст роботи послідовно, логічно, на основі добре продуманого плану;
- написати роботу грамотно, ретельно відредагувати, належним чином її оформити і передати на кафедру згідно з терміном, визначеним навчальним планом;
- **обсяг контрольної роботи – 30–35 стор.**

3.2 Підготовка до співбесіди за темою контрольної роботи

Оформлену та підготовлену контрольну роботу необхідно подати до перевірки за 3 тижні до іспиту/диференційованого заліку.

Після перевірки контрольної роботи та позитивного відгуку (рецензії) викладача слухач допускається до захисту роботи.

Слухач, які вчасно не нададуть до перевірки та не захистять контрольну роботу не будуть допущені до складання іспиту/диференційованого заліку по дисципліні.

Контрольна робота, що надійшла на кафедру передається для рецензування викладачеві.

У разі позитивної оцінки контрольної роботи викладач, який проводить рецензування, робить позначку на титульному листі, що автор допускається до співбесіди. Позитивно оцінена робота залишається у методиста кафедри, а слухачу належить її отримати перед співбесідою.

Якщо контрольна робота одержує негативну рецензію, то її автор не допускається до співбесіди. Викладач робить відповідну позначку на титульному листі, а також пише рецензію, у якій зазначає недоліки роботи і що слухачу слід зробити, щоб усунути ці недоліки.

Така, недопущена робота, повертається слухачу й він повинен у відповідності з вказівками рецензента або доробити її, або написати нову роботу.

Нова робота надсилається на рецензування обов'язково разом з попередньою. Якщо слухач після ознайомлення із зауваженнями рецензента прийде до висновку, що він не може їх виконати, то це надає йому право підготувати роботу на іншу тему, але тільки того ж варіанту (наприклад, замість теми 6 взяти тему 16). У цьому разі він також надсилає разом з новою роботою попередню, яка була не допущена до захисту (співбесіди).

Захист контрольної роботи проводиться викладачем у період сесії згідно з розкладом, шляхом співбесіди з визначенням результату: "зараховано" або "незараховано". Напередодні співбесіди студенти одержують свої контрольні роботи від методиста кафедри.

Під час підготовки до співбесіди слухачам слід акцентувати увагу на:

- визначенні категорій, законів, які розглядались у тексті роботи,
- взаємозв'язку теоретичних знань та практики;
- недоліках роботи, які зазначені у рецензії викладача, а також в його рекомендаціях.

Не слід вважати, що допущення слухача до співбесіди вже гарантує йому позитивний результат. Якщо під час співбесіди викладач прийде до висновку, що слухач погано засвоїв основні положення теми роботи або не виконав його вказівок, зазначених у рецензії, то контрольна робота не зараховується. У цьому випадку студента не буде допущено до іспиту/заліку і він зобов'язаний доопрацювати контрольну роботу і знову пройти співбесіду.

Контрольні роботи слухачів, які склали іспит/залік, залишаються на факультеті.

Розділ 4 Вибір варіанту завдання

Контрольна робота складеться з 3-х блоків завдань.

1. Теоретична частина – містить перелік теоретичних питань, які виносяться на опрацювання.
2. Тестові завдання.
3. Практична частина – містить ситуаційне завдання або задачу.

Вибір варіанту завдання до виконання контрольної роботи здійснюється відповідно до порядкового номеру слухача у журналі відвідування занять (наприклад порядковий номер 1-відповідає варіанту № 1 у теоретичній, тестовій та практичній частині контрольної роботи).

Розділ 5 Теоретична частина (варіанти завдань)

5.1 Теоретичні питання (варіанти завдань)

ВАРІАНТ 1

- 1 Охарактеризуйте предмет науки про фінанси.
- 2 Охарактеризуйте органи управління фінансами в Україні, їх функції.
- 3 Дайте характеристику класифікації податків.

ВАРІАНТ 2

- 1 Розкрийте зміст сутність бюджету як економічної категорії, які реалізується через функції.
- 2 Дайте характеристику державним видаткам, їх сутності та класифікації.
- 3 Надайте характеристику державних позик за характером виплати доходу.

ВАРІАНТ 3

- 1 Опишіть фінансові ресурси підприємств, їх склад, класифікація
- 2 Охарактеризуйте соціальні трансферти, або трансфертні платежі.
- 3 Дайте характеристику кредитному ринку і ринку цінних паперів

ВАРІАНТ 4

- 1 Розкрийте сутність міжнародних фінансових організацій.
- 2 Дайте характеристику електронним грошам, як різновиду депозитних грошей.
- 3 Надайте характеристику форм грошей, в яких відбувається грошовий оборот.

ВАРІАНТ 5

- 1 Розкрийте зміст ринку грошей та ринку капіталів.
- 2 Розкрийте зміст грошового ринку за видами інструментів, що застосовуються для переміщення грошей від продавців до покупців.
- 3 Опишіть види грошових систем та їх еволюція.

ВАРІАНТ 6

- 1 Проаналізуйте класичні, монетарні та загальноекономічні чинники інфляції.
- 2 Розкрийте зміст валютного ринку за економічним змістом.
- 3 Проаналізуйте внесок Дж. М. Кейнса у розвиток кількісної теорії грошей.

ВАРІАНТ 7

- 1 Охарактеризуйте загальні передумови та економічні чинники, що обумовлюють формування кредиту.
- 2 Дайте характеристику функції створення платіжних засобів і регулювання грошового обороту.
- 3 Дайте характеристику участі Центрального банку у формуванні пропозиції грошей.

ВАРІАНТ 8

- 1 Опишіть основи організації та специфіка діяльності окремих видів комерційних банків.
- 2 Розкрийте зміст етапів розвитку спеціалізованих кредитно-фінансових установ.
- 3 Охарактеризуйте суть та функції спеціалізованих кредитно-фінансових установ.

ВАРІАНТ 9

- 1 Охарактеризуйте формування централізованих й децентралізованих фондів фінансових ресурсів.
- 2 Визначте інструменти регулювання грошової маси.
- 3 Дайте характеристику фінансовому плануванню та його методам.

ВАРІАНТ 10

- 1 Надайте характеристику формам фінансового контролю.
- 2 Охарактеризуйте податкову систему і принципи оподаткування.
- 3 Охарактеризуйте бюджетний процес, його поняття і складові частини.

ВАРІАНТ 11

- 1 Надайте характеристику місцевим бюджетам та їх ролі у місцевому самоврядуванні.
- 2 Дайте характеристику напрямам використання коштів залежать від призначення фондів
- 3 Розкрийте зміст касового виконання державного бюджету.

ВАРІАНТ 12

- 1 Охарактеризуйте державний борг та його формування.
- 2 Охарактеризуйте фінансові результати діяльності підприємства, їх суть.
- 3 Проаналізуйте фактори впливу на величину споживчих витрат.

ВАРІАНТ 13

- 1 Розкрийте зміст категорій споживання і заощадження та їх функції.
- 2 Охарактеризуйте цінні папери та надайте їх характеристику.

3 Розкрийте зміст страхування як одному із сегментів ринку фінансових послуг.

ВАРІАНТ 14

- 1 Опишіть вплив національної та світової валютної систем на стабільність міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій.
- 2 Дайте характеристику національній, світовій та міжнародній (регіональній) валютній системам.
- 3 Розкрийте зміст грошей, що обслуговують рух вартості в міжнародному економічному обороті.

ВАРІАНТ 15

- 1 Розкрийте зміст грошей, що обслуговують рух вартості в міжнародному економічному обороті.
- 2 Дайте характеристику чинникам впливу на швидкість обігу грошей.
- 3 Проаналізуйте графічну модель грошового ринку.

ВАРІАНТ 16

- 1 Дайте характеристику взаємозв'язку попиту на гроші і швидкості обігу грошей.
- 2 Проаналізуйте грошово-кредитна політика, її цілі та інструменти.
- 3 Дайте характеристику інструментам дефляційної політики.

ВАРІАНТ 17

- 1 Дайте характеристику платіжної вимога–доручення та платіжному дорученню.
- 2 Розкрийте зміст інфляції в системі державного регулювання грошової сфери.
- 3 Розкрийте зміст схеми елементної структури та призначення національної валютної системи.

ВАРІАНТ 18

- 1 Розкрийте зміст валютного регулювання та валютної політики.
- 2 Розкрийте зміст відмінностей в поглядах на гроші послідовників кількісної теорії грошей і трудової теорії вартості.
- 3 Дайте характеристику внеску монетаристів в постулати класичної кількісної теорії.

ВАРІАНТ 19

- 1 Дайте характеристику кредитам за галузевою спрямованістю кредиту.
- 2 Опишіть фінансові посередники та їхнє місце в структурі фінансового ринку.
- 3 Надайте характеристику інвестиційним посередникам.

ВАРІАНТ 20

- 1 Надайте характеристику кредиту за організаційно-правовими ознаками та умовами надання позичок.
- 2 Опишіть фінансові посередники та їхнє місце в структурі фінансового ринку.
- 3 Опишіть фіскально-бюджетну політику в системі державного регулювання ринкової економіки.

ВАРІАНТ 21

- 1 Дайте характеристику стратегічним та тактичним цілям грошово-кредитної політики.
- 2 Розкрийте зміст застосуванням позичкових рахунків.
- 3 Розкрийте зміст операції інкасо, як виду послуг комерційних банків.

ВАРІАНТ 22

- 1 Опишіть організацію та форми кредитних спілок.

2 Дайте характеристику кредитних спілок за сферою діяльності і організаційними засадами

3 Опишіть лізингові компанії їх сутність та дайте характеристику.

ВАРІАНТ 23

1 Дайте характеристику впливу фінансових ринків на економічний кругообіг ресурсів, товарів і грошей.

2 Дайте характеристику функцій фінансів як виявлення їх найважливіших ознак, властивостей і суспільного призначення.

3 Надайте характеристику самостійним складовим фінансової політики.

ВАРІАНТ 24

1 Опишіть структурну побудову податкової системи

2 Визначте взаємозв'язок податків з іншими розподільчими категоріями (кредит, заробітна плата, собівартість, ціна).

3 Надайте характеристику механізму регулювання міжбюджетних відносин.

ВАРІАНТ 25

1 Охарактеризуйте бюджет держави як визначальна ланка державних фінансів, його сутність і призначення.

2 Проаналізуйте вплив внутрішніх та зовнішніх факторів на доходи державного бюджету.

3 Визначте та надайте характеристику розпорядникам коштів бюджету нижчого рівня.

ВАРІАНТ 26

1 Дайте характеристику фінансуванню поточного бюджетного дефіциту.

2 Охарактеризуйте доцільність використання державного кредиту.

3 Розкрийте зміст поняття «матеріаловіддача» та «матеріалозабезпеченість».

ВАРІАНТ 27

1 Дайте характеристику основними об'єктивними факторами, що визначають розміри фінансових ресурсів домогосподарства.

2 Дайте характеристику фінансовому ринку за періодом обертання фінансових активів.

3 Дайте характеристику діяльності Міжнародного валютного фонду.

ВАРІАНТ 28

1 Розкрийте зміст поняття «банківські гроші» та «депозитні гроші».

2 Проаналізуйте механізм грошово-кредитного мультиплікатора.

3 Дайте характеристику сегменту грошового ринку за економічним призначенням грошових коштів, що купуються на ринку.

ВАРІАНТ 29

1 Визначте взаємодії заходів фіскально-бюджетної та монетарної політики в системі державного регулювання економіки.

2 Дайте характеристику об'єктам і суб'єктам валютного ринку.

3 Розкрийте сутність вкладу М. Фрідмена в розробку монетарної політики на основі неокласичного варіанта кількісної теорії.

ВАРІАНТ 30

1 Дайте характеристику небанківським фінансово-кредитним установам в структурі фінансового ринку.

2 Опишіть організацію та функціональну структуру комерційного банку.

3 Розкрийте зміст пасивних та активних операцій НБУ.

5. 2 Тестові завдання

Тестове завдання оформлюється у вигляді таблиці наступним чином:

Варіант №

№ питання	№ відповіді

ВАРІАНТ 1

1 *Фінанси — це:*

- 1) гроші;
- 2) економічні відносини, пов'язані з формуванням, розподілом і використанням фондів грошових коштів;
- 3) економічні відносини, пов'язані з виробництвом і реалізацією продукції;
- 4) грошові потоки.

2 *Фінанси виконують функції:*

- 1) міри вартості;
- 2) розподільну та контрольну;
- 3) стимулювальну та контрольну;
- 4) контрольну.

3 *До сфери фінансових відносин належить:*

- 1) виплата заробітної плати робітникам;
- 2) сплата податків підприємствами;
- 3) купівля продуктів у супермаркеті;
- 4) сплата єдиного внеску.

4 *Фінансові відносини охоплюють:*

- 1) сферу матеріального виробництва;
- 2) невиробничу сферу;
- 3) як виробничу, так і невиробничу сфери;
- 4) тільки виробничу сферу.

5 *Розподільна функція фінансів здійснюється з:*

- 1) первинним розподілом ВВП і НД;
- 2) вторинним розподілом (перерозподілом) ВВП і НД;
- 3) розподілом та перерозподілом ВВП і НД через фінансову систему;
- 4) контролем за розподілом ВВП до відповідних фондів.

6 *Взаємозв'язок між грошовими та фінансовими відносинами полягає в тому, що:*

- 1) фінансові відносини є передумовою виникнення грошових відносин;
- 2) усі грошові відносини є фінансовими;
- 3) усі фінансові відносини є грошовими;
- 4) грошові відносини є передумовою фінансових.

7 *Фінансові ресурси — це:*

- 1) грошові фонди, які створюються в процесі розподілу, перерозподілу та використання ВВП за певний період;

- 2) економічні відносини, що формуються під час створення та розподілу грошових доходів (накопичень) у держави та суб'єктів господарювання;
- 3) сукупність централізованих і децентралізованих фондів цільового призначення;
- 4) фінансові фонди, які створюються в процесі розподілу доходів.

8 Чим відрізняються фінанси від грошей:

- 1) змістом;
- 2) функціями;
- 3) змістом і функціями;
- 4) законами в сфері фінансів.

9 Функції фінансів — це засіб вияву:

- 1) сутності фінансів;
- 2) суспільного призначення фінансів;
- 3) суспільного призначення та сутності фінансів;
- 4) законами в сфері фінансів.

10 У чому полягає сутність поняття "фінанси":

- 1) це грошові фонди населення, підприємств, держави;
- 2) сукупність відносин, пов'язаних зі створенням, розподілом і використанням фондів фінансових ресурсів;
- 3) сукупність відносин, пов'язаних зі створенням, розподілом і перерозподілом ВВП;
- 4) всі варіанти вірні.

ВАРІАНТ 2

1 Об'єктами фінансових відносин є:

- 1) прибуток, податки, цінні папери;
- 2) валовий суспільний продукт і національний доход;
- 3) грошові доходи;
- 4) держава, підприємства, громадяни.

2 Суб'єктами фінансових відносин є:

- 1) національний доход і валовий суспільний продукт;
- 2) держава, підприємства, громадяни;
- 3) надходження від державних позик;
- 4) податки, цінні папери, валюта.

3 Що відображає процес покриття затрат за рахунок фінансових ресурсів, акумульованих суб'єктами господарювання і державою:

- 1) фінансове забезпечення відтворювального процесу;
- 2) фінансове забезпечення розширеного відтворення;
- 3) фінансове регулювання;
- 4) фінанси.

4 Ліквідність — це:

- 1) здатність грошей брати участь у негайній купівлі товарів (робіт, послуг);
- 2) можливість грошей бути засобом платежу;
- 3) можливість грошей бути засобом накопичення;
- 4) це швидкість, з якою їх можна обміняти на товари (послуги), тобто використати на поточне споживання.

5 Що відображає загальна кількість грошей в обігу, що планується за агрегатним методом:

- 1) ліквідність;
- 2) грошову масу (М);
- 3) грошовий агрегат;
- 4) функцію фінансів.

6 Які агрегати встановлені центральним банком країни специфічні групування грошових форм за принципом ліквідності:

- 1) ліквідність;
- 2) грошова маса;
- 3) грошовий агрегат;
- 4) функцію фінансів.

7 Як називається сфера, де здійснюється практична реалізація інвестицій:

- 1) інвестиційна;
- 2) банківська;
- 3) інноваційна;
- 4) господарська діяльність.

8 Що відображає грошовий вираз вартості будь-якого товару, тобто ціни, як і фінанси, здійснюють розподіл валового внутрішнього продукту:

- 1) фінанси;
- 2) ціну;
- 3) гроші;
- 4) ліквідність.

9 Економічна система – це:

- 1) сукупність певних підсистем діяльності, пов'язаних між собою та спрямованих на створення, розподіл, перерозподіл і споживання національного доходу відповідно до мети суспільства;
- 2) грошовий вираз вартості будь-якого товару, тобто ціни, як і фінанси, здійснюють розподіл валового внутрішнього продукту;
- 3) сукупність певних підсистем діяльності, пов'язаних між собою та спрямованих на створення, розподіл, перерозподіл і споживання валового внутрішнього продукту відповідно до мети суспільства;
- 4) агрегати встановлені центральним банком країни специфічні групування грошових форм за принципом ліквідності.

10 Що входить до складу складі фінансових стимулів розвитку виробництва:

- 1) бюджетні стимули, ефективне інвестування фінансових ресурсів;
- 2) бюджетні стимули, ефективне інвестування фінансових ресурсів, фінансові пільги і санкції;
- 3) бюджетні стимули;
- 4) бюджетні стимули, фінансові пільги і санкції.

ВАРІАНТ 3

1 Суть фінансового планування полягає у:

- 1) визначенні організаційно-правових форм підприємств;
- 2) проведенні оцінки фінансової стратегії;
- 3) визначенні фінансових можливостей держави для забезпечення розвитку її економіки;
- 4) сукупність фінансових розподільних і перерозподільних заходів, які здійснює держава через фінансову систему.

2 До складу державних фінансів не входять:

- 1) державний бюджет;
- 2) державний кредит;
- 3) позабюджетні спеціальні фонди;
- 4) фінанси підприємств колективної форми власності.

3 Базовою ланкою фінансової системи країни є фінанси підприємств, тому що:

- 1) для них характерна висока регламентація державних фінансових відносин;
- 2) у них існують власні доходи;
- 3) саме тут утворюється переважна частина фінансових ресурсів держави;
- 4) для проведення оцінки фінансової стратегії.

4 Державні фінанси - це:

- 1) основний елемент структури фінансової системи, пов'язаних з формуванням, розподілом і використанням фондів грошових коштів з метою виконання завдань і функцій держави;
- 2) сукупність всієї грошової маси в країні;
- 3) обсяг грошової маси, що використовується для обслуговування товарного обігу;
- 4) основний елемент структури фінансової системи.

5 До складу фінансової інфраструктури належать:

- 1) система органів управління фінансами;
- 2) нормативно-законодавча база;
- 3) підготовка фахівців;
- 4) спеціалізоване виробництво;
- 5) усі відповіді правильні.

6 Складовими фінансового механізму є:

- 1) фінансові методи; фінансові важелі;
- 2) правове забезпечення; нормативне й інформаційне забезпечення;
- 3) фінансові ресурси;
- 4) всі відповіді правильні.

7 Фіскальна політика може бути:

- 1) стимулюючою;
- 2) стримуючою;
- 3) автоматичною;
- 4) всі відповіді правильні.

8 У складі фінансової політики виділяють:

- 1) бюджетно-податкову;
- 2) грошово-кредитну;
- 3) дивідендну;
- 4) міжнародну;
- 5) всі відповіді правильні.

9 Фінансова політика - це:

- 1) дія економічних законів у фінансовій сфері;
- 2) діяльність підприємств, організацій та установ у сфері фінансів;
- 3) сукупність фінансових розподільних і перерозподільних заходів, які здійснює держава через фінансову систему;
- 4) визначенні фінансових можливостей держави для забезпечення розвитку її економіки.

10 Фінансовий механізм - це:

- 1) фінансові відносини у зв'язку з розподілом ВВП;
- 2) сукупність суб'єктів і об'єктів фінансового розподілу;
- 3) система встановлених державою форм та методів організації фінансових відносин, інструментів та важелів впливу на соціально-економічний розвиток суспільства;
- 4) визначенні фінансових можливостей держави для забезпечення розвитку її економіки.

ВАРІАНТ 4

1 Як співвідносяться поняття фінансова політика та фінансовий механізм:

- 1) фінансова політика реалізується через фінансовий механізм;
- 2) фінансовий механізм визначає фінансову політику;
- 3) фінансових можливостей держави для забезпечення розвитку її економіки;
- 4) фінансові відносини у зв'язку з розподілом ВВП.

2 До нормативного забезпечення функціонування фінансового механізму не належать:

- 1) інструкції;
- 2) нормативи;
- 3) кредити;
- 4) норми.

3 Методами фінансового планування є:

- 1) нормативний;
- 2) балансовий;
- 3) метод коефіцієнтів;
- 4) всі відповіді правильні.

4 За територіальною ознакою існують такі види фінансових систем:

- 1) міжтериторіальна;
- 2) територіальна;
- 3) національна;
- 4) глобальна.

5 За рівнем чи сектором господарювання існують такі рівні фінансових систем:

- 1) рівень комунального господарства;
- 2) рівень світового господарства;
- 3) рівень міжнаціонального господарства;
- 4) рівень європейського господарства.

6 Структура фінансової системи визначається такими принципами:

- 1) структурованість;
- 2) підпорядкованість;
- 3) єдність;
- 4) збалансованість.

7 Фіскальна політика — це:

- 1) бюджетно-податкова політика;
- 2) кредитна політика;
- 3) всі відповіді правильні;
- 4) фінансова політика.

8 Яка роль фінансових посередників на ринку цінних паперів:

- 1) виконують роль емітентів цінних паперів;
- 2) виконують роль сполучної інвесторами;
- 3) виконують роль сполучної ланки між емітентами цінних паперів та інвесторами;
- 4) виконують роль сполучної ланки між фінансовими посередниками та інвесторами.

9 Позабюджетні цільові фонди - це:

- 1) специфічна форма перерозподілу та використання фінансових ресурсів країни для фінансування конкретних соціальних та економічних потреб загальнодержавного або регіонального значення;
- 2) форма забезпечення додатковими ресурсами пріоритетних сфер економіки та розширення соціальних допомог населенню;
- 3) форма перерозподілу фінансових ресурсів країни для фінансування економічних потреб;
- 4) грошові відносини, які виникають між державою та юридичними особами.

10 У складі фінансової системи виділяють такі підсистеми:

- 1) централізовані фінанси; децентралізовані фінанси; міжнародні фінанси;
- 2) державний бюджет;
- 3) фінанси населення;
- 4) фінансова інфраструктура.

ВАРІАНТ 5

1 Податки - це обов'язкові платежі:

- 1) юридичних осіб до місцевих бюджетів залежно від розміру доходів;
- 2) фізичних осіб до бюджетної системи залежно від вартості майна;
- 3) юридичних і фізичних осіб до бюджетної системи залежно від вартості майна, розміру доходу або обсягу споживання;
- 4) фізичних осіб до бюджетної системи залежно від, розміру доходу або обсягу

споживання.

2 За допомогою податків перерозподіляються:

- 1) резервні фонди;
- 2) ВВП і НД;
- 3) вартість основного капіталу;
- 4) вартість робочої сили.

3 Які види платежів належать до прямих податків:

- 1) акцизний збір;
- 2) податок на прибуток підприємств, податок з доходів фізичних осіб;
- 3) ПДВ;
- 4) мито.

4 Значна частка непрямих податків свідчить про:

- 1) фіскальний характер податкової системи;
- 2) неефективну систему стягнення податків;
- 3) низький рівень податкової культури;
- 4) не фіскальний характер податкової системи.

5 Дайте правильне визначення поняття "податкова система":

- 1) сукупність податків, що визначається державою;
- 2) сукупність податків і зборів, що визначається державою;
- 3) сукупність загальнодержавних і місцевих податків і зборів;
- 4) всі відповіді правильні.

6 Залежно від рівня державного управління податки поділяють на:

- 1) загальнодержавні, місцеві;
- 2) прями, непрямі;
- 3) разові;
- 4) систематичні.

7 Як класифікують податки за методом оподаткування:

- 1) прями, непрямі;
- 2) загальнодержавні та місцеві;
- 3) прогресивні, регресивні, пропорційні;
- 4) розкладні, окладні.

8 Що оподатковується:

- 1) об'єкт податку;
- 2) носій податку;
- 3) суб'єкт податку;
- 4) джерело податку.

9 Цільовий характер мають:

- 1) обов'язкові платежі;
- 2) податки;
- 3) державне мито;
- 4) штрафні санкції.

10 Фізичні та юридичні особи, які зобов'язані сплачувати податок за законом, є:

- 1) суб'єктами податку;
- 2) носіями податку;
- 3) об'єктами податку;
- 4) джерелами податку.

ВАРІАНТ 6

1 Державний бюджет — це:

- 1) система економічних відносин, що складаються в суспільстві в процесі формування, розподілу та використання централізованого фонду грошових коштів держави;
- 2) грошові відносини, що виникають між державою та юридичними особами у зв'язку зі

створенням централізованих фондів;

3) система відносин, що складаються в суспільстві в процесі розподілу та використання централізованого фонду грошових коштів держави;

4) грошові відносини, що виникають між державою та юридичними особами, фондами.

2 *Державний бюджет України як фінансовий план держави затверджується:*

1) постановою Кабінету Міністрів;

2) Указом Президента;

3) Верховною Радою і має силу закону;

4) розпорядженням Національного банку.

3 *Під бюджетною системою розуміють сукупність:*

1) бюджетних відносин;

2) бюджетів;

3) бюджетних установ;

4) дефіциту бюджету.

4 *Сукупність показників усіх бюджетів, що входять до складу бюджетної системи — це:*

1) бюджетний устрій;

2) зведений бюджет;

3) бюджетна система;

4) бюджетні відносини.

5 *Принцип самостійності бюджетів полягає у тому, що:*

1) кожен вид бюджету самостійно визначає потребу в доходах, які йому виділяються бюджетом вищого рівня;

2) кожен вид бюджету має свої джерела доходів і визначає напрями видатків;

3) грошові відносини, що виникають між державою та юридичними особами у зв'язку зі створенням централізованих фондів;

4) система відносин, що складаються в суспільстві в процесі розподілу та використання централізованого фонду грошових коштів держави.

6 *Бюджет існує:*

1) тільки у держави;

2) у держави та підприємств реального сектору економіки;

3) у всіх економічних суб'єктів;

4) у важливих державних структур.

7 *В унітарних державах бюджет має такий характер:*

1) багаторівневий;

2) трирівневий;

3) дворівневий;

4) однорівневий.

8 *Значте функцію, не властиву Державному бюджету України:*

1) державний бюджет використовується для сплати видатків, пов'язаних з обороною країни;

2) з державного бюджету виплачується заробітна плата робітникам підприємств;

3) з державного бюджету виплачується заробітна плата службовцям державного апарату;

4) з державного бюджету виплачується заробітна плата працівникам соціальної сфери.

9 *Зведений бюджет України затверджуються:*

1) Верховною Радою України;

2) Кабінетом Міністрів України;

3) не затверджується, використовується для аналізу та визначення засад державного регулювання;

4) Указом президента.

10 *Відповідно до Бюджетного кодексу України, проект бюджету розробляє:*

1) Міністерство фінансів;

2) Бюджетна комісія Верховної Ради;

- 3) Міністерство економіки;
- 4) Верховною Радою України.

ВАРІАНТ 7

1 Структура доходів бюджету України включає:

- 1) податкові та неподаткові надходження;
- 2) доходи від операцій з капіталом;
- 3) офіційні трансферти;
- 4) державні цільові фонди;
- 5) усі відповіді правильні.

2 За порядком та умовами зарахування доходів у бюджету вони поділяються на:

- 1) зовнішні та внутрішні;
- 2) тільки зовнішні;
- 3) власні та позичкові;
- 4) закріплені та регулюючі.

3 Видатки бюджету - це витрати, що:

- 1) виникають за умов виконання державою своїх обов'язків;
- 2) спрямовані на капітальні вкладення;
- 3) податкові та неподаткові надходження;
- 4) передбачають поворотність і платність.

4 Видатки бюджету класифікуються за:

- 1) функціями;
- 2) економічною характеристикою операцій;
- 3) головним розпорядником бюджетних коштів;
- 4) бюджетними програмами;
- 5) всі відповіді правильні.

5 Функціональна класифікація означає склад видатків за:

- 1) галузями економіки;
- 2) розпорядниками коштів;
- 3) економічною характеристикою операцій;
- 4) завданнями, з виконанням яких пов'язані видатки.

6 Відповідно до економічної класифікації видатки бувають:

- 1) внутрішні та зовнішні;
- 2) поточні та капітальні;
- 3) внутрішні;
- 4) капітальні.

7 Поточні бюджетні видатки — це:

- 1) фінансування інвестиційної діяльності;
- 2) фінансування органів державної влади, бюджетних установ;
- 3) фінансування бюджетних установ;
- 4) фінансування інноваційної діяльності.

8 Структура бюджетної класифікації в Україні розробляється:

- 1) Верховною Радою;
- 2) Кабінетом Міністрів;
- 3) Міністерством фінансів;
- 4) Національним банком.

9 Відомча структура видатків бюджетної класифікації будується відповідно до:

- 1) основних економічних ознак;
- 2) головних розпорядників коштів;
- 3) основних функцій держави;
- 4) другорядні розпорядники коштів.

10 Економічна структура видатків бюджетної класифікації будується відповідно до:

- 1) основних економічних характеристик операцій, під час проведення яких здійснюються видатки;
- 2) головних розпорядників коштів;
- 3) другорядні розпорядники коштів;
- 4) основних державних програм.

ВАРІАНТ 8

1 Державний кредит виконує такі функції:

- 1) розподільну, регулюючу та контрольну;
- 2) планову;
- 3) управлінську;
- 4) облікову.

2 Через розподільну функцію державного кредиту здійснюється:

- 1) регулювання грошового обігу;
- 2) формування централізованих грошових фондів держави;
- 3) фінансування витрат держави;
- 4) підтримка малого бізнесу.

3 Класифікаційними ознаками державних позик є:

- 1) суб'єкти позикових відносин;
- 2) термін залучення коштів;
- 3) забезпеченість боргових зобов'язань;
- 4) метод визначення доходу;
- 5) всі відповіді вірні.

4 За забезпеченістю боргових зобов'язань державні позики поділяються на:

- 1) заставні, без заставні;
- 2) ринкові;
- 3) неринкові;
- 4) вирашні та процентні.

5 За характером доходу, що виплачується, державні позики поділяються на:

- 1) заставні;
- 2) ринкові та не ринкові;
- 3) вирашні та процентні, облігації з "нульовим" купоном;
- 4) облігації з "нульовим" купоном.

6 Державний кредит за своєю економічною сутністю – це:

- 1) сукупність економічних відносин між державою та фізичними особами;
- 2) сукупність економічних відносин між державою в особі органів влади й управління, та фізичними та юридичними особами – з іншого;
- 3) сукупність економічних відносин між органами влади та юридичними особами;
- 4) взаємовідносини між суб'єктами позикових відносин.

7 Якщо центральний банк продає велику кількість державних цінних паперів населенню, то цей захід призводить до:

- 1) збільшення загальної суми особистих нагромаджень;
- 2) зменшення обсягу позичок, наданих комерційними банками;
- 3) збільшення загальної суми депозитів комерційних банків;
- 4) збільшення кількості банкнот в обігу.

8. Якщо центральний банк купує в населення велику кількість державних цінних паперів, то:

- 1) зобов'язання центрального банку в формі резервів комерційних банків збільшуються;
- 2) поточні рахунки комерційних банків зменшуються;
- 3) загальна маса грошей на руках у населення зменшується;
- 4) дисконтна ставка й обсяг позичок центрального банку зростають;
- 5) дисконтна ставка й обсяг позичок центрального банку зменшуються.

9 Широкомасштабні операції на відкритому ринку, проведені центральним банком з метою полегшення доступу до кредиту:

- 1) знижують загальний розмір резервів комерційних банків;
- 2) знижують загальний рівень цін;
- 3) підвищують курс державних цінних паперів;
- 4) знижують курс державних цінних паперів.

10 Якщо центральний банк продає велику кількість державних цінних паперів на відкритому ринку, то він має на меті:

- 1) зробити кредит більш доступним;
- 2) збільшити обсяг інвестицій;
- 3) знизити дисконтну ставку;
- 4) зменшити загальну масу грошей в обігу.

ВАРІАНТ 9

1 До складу фінансів підприємств не входять відносини між:

- 1) підприємством та його робітниками;
- 2) підприємством та державою;
- 3) робітниками підприємства та торговельними організаціями;
- 4) підприємствами.

2 Фінанси підприємства — це:

- 1) кошти, які зберігаються у касі бухгалтерії підприємства;
- 2) кошти, що знаходяться на рахунку підприємства в банку;
- 3) економічні відносини, пов'язані з рухом грошових потоків, формуванням, розподілом і використанням доходів і грошових фондів суб'єктів господарювання у процесі відтворення;
- 4) економічні відносини, пов'язані з розподілом і використанням доходів і грошових фондів суб'єктів господарювання у процесі відтворення.

3 Як називають витрати підприємства на виробництво продукції, виражені у грошовій формі:

- 1) ціна виробництва;
- 2) вартість виробництва;
- 3) виробнича собівартість;
- 4) рентабельність.

4 Суб'єкти якого об'єднання підприємств та організацій втрачають свою юридичну та господарську самостійність:

- 1) асоціації;
- 2) концерну;
- 3) консорціуму;
- 4) товариство.

5 Який напрям підприємницької діяльності підприємства найважливіший:

- 1) фінансовий;
- 2) виробничий;
- 3) комерційний;
- 4) важливі всі напрями.

6 Власні фінансові ресурси підприємства — це:

- 1) статутний фонд; резервний фонд; прибуток;
- 2) кредити;
- 3) прибуток;
- 4) резервний фонд; прибуток.

7 Фінансові ресурси підприємства утворюються за рахунок:

- 1) тільки власних коштів;
- 2) власних і позичкових коштів;
- 3) тільки позичкових коштів;
- 4) залучені кошти.

8 Рентабельність — це:

- 1) частина прибутку, що лишається після відшкодування усіх витрат;

- 2) абсолютний показник ефективності роботи підприємства;
- 3) відносний показник ефективності роботи підприємства;
- 4) власних і позичкових коштів.

9 Яке з визначень "фінанси підприємств" відображає їх суть:

- 1) фінанси підприємств - це економічні відношення, пов'язані з формуванням та використанням грошових фондів підприємства;
- 2) фінанси підприємств - це грошові та матеріальні засоби, що знаходяться в розпорядженні підприємства;
- 3) Фінанси підприємств - це економічний інструмент, що ї забезпечує можливість здійснення розрахунків підприємства з партнерами;
- 4) правильна відповідь відсутня.

10 Фінансові ресурси підприємства - це:

- 1) грошові кошти, що знаходяться у розпорядженні підприємства;
- 2) дотації, субсидії, субвенції, що надаються підприємству;
- 3) прибуток від основного виду діяльності та амортизаційні відрахування;
- 4) правильна відповідь відсутня.

ВАРІАНТ 10

1 Домогосподарство - це:

- 1) сукупність грошових і не грошових доходів та витрат населення;
- 2) сукупність осіб, які спільно проживають в одному житловому приміщенні, забезпечують себе всім необхідним для життя, ведуть спільне господарство, повністю або частково об'єднують і витрачають кошти;
- 3) доходи населення від заробітної плати, продажу власного капіталу, землі, продукції підсобних господарств, відсотки на капітал, цінні папери тощо;
- 4) витрати населення на купівлю продуктів харчування, непродовольчих товарів, оплату послуг.

2 Фінанси домогосподарств - це:

- 1) соціально-економічні грошові відносини, пов'язані з формуванням і використанням централізованих та децентралізованих фондів фінансових ресурсів;
- 2) соціально-економічні грошові відносини щодо формування та використання доходів і видатків державних та місцевих фінансів;
- 3) соціально-економічні грошові відносини, пов'язані з формуванням і використанням фондів фінансових ресурсів населення з метою задоволення особистих потреб громадян;
- 4) соціально-економічні грошові відносини з приводу формування та використання позабюджетних цільових фондів.

3 До сукупних доходів домогосподарств належать:

- 1) грошові доходи домогосподарств у вигляді оплати праці, доходів від підприємницької діяльності та самозайнятості;
- 2) усі грошові та не грошові доходи домогосподарств, отримані незалежно від джерел їх надходження;
- 3) суми грошових і натуральних надходжень, одержані членами домогосподарства;
- 4) грошові доходи домогосподарств у вигляді оплати праці.

4 До складу грошових доходів домогосподарств входять:

- 1) грошові доходи домогосподарств у вигляді оплати праці, доходів від підприємницької діяльності та самозайнятості, доходів від власності та ін.;
- 2) усі грошові та не грошові доходи домогосподарств, отримані незалежно від джерел їх надходження;
- 3) суми грошових та натуральних надходжень, одержані членами домогосподарства;
- 4) усі грошові та не грошові доходи домогосподарств.

5 Сукупні витрати домогосподарств включають:

- 1) витрати на купівлю продуктів харчування, непродовольчих товарів, на оплату послуг, тощо;
- 2) усі грошові та натуральні витрати, здійснені членами домогосподарства;
- 3) витрати на оплату послуг, пов'язані з веденням особистого підсобного господарства, витрати на купівлю нерухомості, придбання акцій, сертифікатів, валюти, приріст вкладів до банківських установ, аліменти, податки, збори, внески та ін. ;
- 4) витрати на оплату послуг, пов'язані з веденням особистого підсобного господарства, витрати на купівлю нерухомості.

6 До грошових витрат домогосподарств належать:

- 1) витрати на купівлю продуктів харчування та непродовольчих товарів;
- 2) усі грошові та натуральні витрати, здійснені членами домогосподарства;
- 3) витрати на оплату послуг і витрати, пов'язані з веденням особистого підсобного господарства;
- 4) витрати на купівлю продуктів харчування, непродовольчих товарів, на оплату послуг, витрати на купівлю нерухомості, будівництво, придбання акцій, сертифікатів, валюти, приріст вкладів до банківських установ, аліменти, податки, збори, внески та ін.

7 Прожитковий мінімум — це:

- 1) вартість грошових і натуральних соціальних допомог, субсидій, пенсій, стипендій, грошових допомог від родичів та інших осіб;
- 2) вартість грошової допомоги та подарованих домогосподарством родичам та іншим особам продуктів харчування, отриманих з особистого підсобного господарства;
- 3) вартісна величина достатнього для нормального функціонування організму людини набору продуктів харчування, а також мінімальної сукупності непродовольчих товарів та мінімального набору послуг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості;
- 4) вартісна величина достатнього для нормального функціонування організму людини набору продуктів харчування.

8 Які розрізняють фінанси домогосподарств за соціальною значущістю:

- 1) фінанси життєзабезпечення, фінанси професійного й соціального розвитку, фінанси поліпшення умов життя й середовища перебування, фінанси соціальних пріоритетів;
- 2) фінанси однаків, фінанси родин, домогосподарств (часткових і повних), фінанси великих родин;
- 3) оплата найманої праці, доходи від особистого підсобного господарства та промислів, доходи від надання послуг, соціальні трансферти;
- 4) доходи від особистого підсобного господарства та промислів.

9 Фінанси домогосподарств за складом груп, у яких формуються фінансові потоки, поділяються на:

- 1) фінанси життєзабезпечення, фінанси професійного й соціального розвитку, фінанси поліпшення умов життя й середовища перебування, фінанси соціальних пріоритетів;
- 2) фінанси однаків, фінанси родин, домогосподарств (часткових і повних), фінанси великих родин;
- 3) оплата найманої праці, доходи від особистого підсобного господарства та промислів, доходи від надання послуг, соціальні трансферти;
- 4) доходи від особистого підсобного господарства та промислів.

10 Які фонди домогосподарств вирізняють за цільовим призначенням і функціями:

- 1) незафіксовані, фізично обмежені та зафіксовані;
- 2) оплата найманої праці, доходи від особистого підсобного господарства та промислів, доходи від надання послуг, соціальні трансферти;
- 3) фонди життєзабезпечення, фонди розвитку та навчання, фонди відновлення, фонди поліпшення середовища перебування; фонди формування й підтримки іміджу; резервні фонди;
- 4) фонди формування й підтримки іміджу; резервні фонди.

ВАРІАНТ 11

1 Що являє собою баланс доходів і витрат родини (домогосподарства), що характеризує основні джерела доходів, основні напрямки і величину витрат родини (домогосподарства):

- 1) фінансові ресурси домогосподарства;
- 2) споживчий бюджет;
- 3) споживчі товари і послуги;
- 4) споживчий попит.

2 Споживчий попит – це:

- 1) грошові кошти, цінні папери та інші цінності, що знаходяться в розпорядженні домогосподарства;
- 2) представлена на ринку й обмежена рамками платоспроможної можливості потреба в товарах;
- 3) баланс доходів і витрат родини (домогосподарства);
- 4) товари і послуги, які призначені для задоволення індивідуальних і сімейних потреб громадян.

3 Як визначити "Дивіденд":

- 1) економічне явище, яке характеризується такою диференціацією доходів і витрат різних груп населення
- 2) частина загальної суми чистого прибутку акціонерного товариства, що розподіляється між акціонерами відповідно до наявних у них акцій.
- 3) довготривале перебування певних груп населення глибоко за межею бідності на межі фізичного виживання
- 4) рівень дивіденду на акцію

4 Як визначається "Відносна вартість одиниці робочої сили":

- 1) довготривале перебування певних груп населення глибоко за межею бідності на межі фізичного виживання
- 2) рівень дивіденду на акцію
- 3) дорівнює розміру заробітної плати на одиницю валового внутрішнього продукту
- 4) відношення величини середнього дефіциту прибутків домогосподарств даної групи населення до межі бідності

5 Які товари і послуги, які призначені для задоволення індивідуальних і сімейних потреб громадян:

- 1) доходи населення кінцеві;
- 2) фінансові ресурси домогосподарства;
- 3) фінансові ресурси населення;
- 4) споживчі товари і послуги.

6 Які доходи отримуються народонаселенням в результаті перерозподілу національного доходу і використовуювані для задоволення особистих потреб:

- 1) доходи населення кінцеві;
- 2) фінансові ресурси домогосподарства;
- 3) фінансові ресурси населення;
- 4) натуральні доходи.

7 Який дохід отримує працівник у результаті своєї економічної діяльності:

- 1) сукупний дохід;
- 2) трудовий дохід;
- 3) не трудовий дохід;
- 4) дохід населення кінцевий.

8 До соціальних трансфертів у грошовій формі належать:

- 1) стипендії та страхові компенсації;
- 2) відшкодування витрат інвалідам та репресованим громадянам;

- 3) всі відповіді вірні;
- 4) пенсії та соціальні допомоги.

9 З яких частин складається бюджет сім'ї:

- а) трудової і не трудової;
- б) дохідної і витратної;
- в) пенсії та соціальні допомоги;
- г) натуральних доходів.

10 Як визначити рівень бідності:

- 1) довготривале перебування певних груп населення глибоко за межею бідності на межі фізичного виживання;
- 2) відсоток домогосподарств у загальній їх чисельності, фінансові ресурси котрих є меншими за поріг (межу) бідності;
- 3) економічне явище, яке характеризується такою диференціацією доходів і витрат різних груп населення;
- 4) частина загальної суми чистого прибутку акціонерного товариства, що розподіляється між акціонерами відповідно до наявних у них акцій.

ВАРІАНТ 12

1 У чому полягає сутність поняття фінансовий ринок:

- 1) специфічній сфері грошових відносин, яка функціонує за умов наявності в економіці реальних власників;
- 2) ринку, що складається з ринку цінних паперів та ринку позикових капіталів;
- 3) сукупності економічних відносин у сфері трансформації тимчасово вільних коштів у позиковий капітал через фінансово-кредитні інститути та ринок цінних паперів на основі попиту й пропозиції;
- 4) сукупності відносин у сфері фінансово-кредитних інститутів та ринку цінних паперів на основі попиту й пропозиції.

2 Фінансовий ринок — це механізми:

- 1) утворення капіталу;
- 2) використання капіталу;
- 3) перерозподілу капіталу;
- 4) акумуляції капіталу.

3 Як поділяється фінансовий ринок за інституційною ознакою:

- 1) ринок грошей і ринок капіталів;
- 2) фінансово-кредитні інститути та ринок цінних паперів;
- 3) ринок позикових зобов'язань і валютний ринок;
- 4) ринок банківських кредитів та депозитів.

4 Фінансовий ринок за часовою ознакою поділяється на:

- 1) ринок грошей і ринок капіталів;
- 2) обліковий та міжбанківський ринки;
- 3) кредитний і фондовий ринки;
- 4) ринок позикових зобов'язань та валютний ринок.

5 Що належить до ринку капіталів:

- 1) фондовий та валютний ринки;
- 2) ринок грошей і довгострокових банківських кредитів та депозитів;
- 3) обліковий, міжбанківський і валютний ринки;
- 4) ринок цінних паперів, середньо- та довгострокових банківських кредитів.

6 Грошовий ринок включає:

- 1) фондовий і валютний ринок;
- 2) ринок капіталів, довгострокових банківських кредитів та депозитів;
- 3) обліковий, міжбанківський і валютний ринки;
- 4) ринок грошових сурогатів та середньострокових фінансових інструментів.

7 Що входить до складу ринку цінних паперів:

- 1) ринок грошей та ринок капіталів;
- 2) первинний і вторинний ринки цінних паперів;
- 3) біржовий та "вуличний" ринки;
- 4) обліковий, міжбанківський та валютний ринки.

8 Хто є суб'єктами фінансового ринку, які вкладають грошові кошти в цінні папери виключно в цілях отримання доходу:

- 1) фінансові посередники;
- 2) емітенти;
- 3) індивідуальні інвестори;
- 4) портфельні інвестори, стратегічні інвестори.

9 Кредитори та позичальники — це суб'єкти ринку:

- 1) страхового;
- 2) позикових капіталів;
- 3) цінних паперів;
- 4) нерухомості.

10 Об'єктами фінансового ринку є:

- 1) фінансово-кредитні інститути;
- 2) інститути інфраструктури фінансового ринку;
- 3) держава, суб'єкти господарювання та домашні господарства;
- 4) інструменти фінансового ринку.

ВАРІАНТ 13

1 Емітенти — це:

- 1) суб'єкти, що залучають фінансові ресурси;
- 2) суб'єкти, які вкладають грошові кошти у фінансові інструменти;
- 3) суб'єкти, які перерозподіляють фінансові ресурси;
- 4) суб'єкти, що реалізують різні види страхових послуг.

2 Суб'єкти фінансового ринку, що купують контрольний пакет акцій для здійснення управління підприємством — це:

- 1) фінансові посередники;
- 2) індивідуальні інвестори;
- 3) стратегічні інвестори;
- 4) інституціональні інвестори.

3 До боргових фінансових інструментів належать:

- 1) акції, облігації, чеки, векселі, депозитні сертифікати;
- 2) акції, інвестиційні сертифікати, опціони, свопи, облігації;
- 3) державні та корпоративні облігації, казначейські й комерційні векселі, чеки;
- 4) первинні фінансові інструменти та деривативи.

4 На які види поділяються фінансові інструменти за характером фінансових зобов'язань:

- 1) інструменти грошового ринку, інструменти валютного ринку, інструменти страхового ринку, інструменти ринку цінних паперів, інструменти ринку золота та нерухомості;
- 2) коротко- та довгострокові фінансові інструменти;
- 3) боргові та дольові;
- 4) первинні та вторинні;
- 5) з фіксованим і невизначеним доходами.

5 Фінансові інститути на фінансовому ринку — це:

- 1) емітенти;
- 2) інвестори;
- 3) посередники;
- 4) споживачі.

6 Частиною якого ринку є ринок цінних паперів:

- 1) грошей;
- 2) капіталів;
- 3) валютного;
- 4) банківських кредитів.

7 Спеціалізовані небанківські установи — це:

- 1) НБУ, спеціалізовані комерційні банки, пенсійні фонди;
- 2) інвестиційні, ощадні, іпотечні банки, кредитні спілки;
- 3) страхові компанії, пенсійні фонди, кредитні спілки, іпотечні й ощадні банки;
- 4) кредитні спілки, фінансові фонди, інвестиційні та страхові компанії, пенсійні фонди.

8 Що належить до вторинних фінансових інструментів:

- 1) акції, облігації, чеки, векселі, депозитні сертифікати;
- 2) акції, інвестиційні сертифікати, опціони, свопи, облігації;
- 3) державні та корпоративні облігації, казначейські та комерційні векселі, чеки, деривативи;
- 4) ф'ючерсні та форвардні угоди, опціони, свопи, варанти.

9 У чому полягає сутність поняття "вторинний ринок цінних паперів":

- 1) продажу і купівлі цінних паперів, які щойно випущені;
- 2) купівлі і продажу раніше випущених цінних паперів;
- 3) мобілізації цінних паперів;
- 4) варіанти відповіді 1), 2) і 3) неправильні.

10 Основною установою, що регулює функціонування ринку цінних паперів, є:

- 1) Міністерство фінансів України;
- 2) Національний банк України;
- 3) Фонд державного майна;
- 4) Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку.

ВАРІАНТ 14

1 Яка діяльність суб'єктів господарської діяльності України й іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаєминах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами:

- 1) фінансова діяльність;
- 2) зовнішньоекономічна діяльність;
- 3) міжнародна діяльність;
- 4) підприємницька діяльність.

2 Які є види валютних систем:

- 1) світова та національна;
- 2) регіональна національна;
- 3) світова, регіональна та національна;
- 4) регіональна та світова.

3 Головним завданням державного регулювання ЗЕД є:

- 1) створення сприятливих економічних і організаційних умов для розвитку всіх видів і форм ЗЕД;
- 2) забезпечення збалансованості економіки й рівноваги внутрішнього ринку України;
- 3) формування її законодавчої бази, створення сприятливих економічних і організаційних умов для розвитку всіх видів і форм ЗЕД і підвищення її ефективності;
- 4) створення найбільш сприятливих умов для залучення економіки України.

4 Величезні фінансові центри, які мобілізують і перерозподіляють у всьому світі значні обсяги фінансових ресурсів називаються:

- 1) ринок цінних паперів;
- 2) національний ринок;
- 3) валютний ринок;

4) міжнародні фінансові ринки.

5 *Валютна система складається з:*

- 1) національної, міжнародної, світової, банківської;
- 2) національної, міжнародної, світової;
- 3) міжнародної, світової, банківської;
- 4) національної, міжнародної, світової, валютної.

6 *Валютна система - це:*

- 1) система міжнародних розрахунків;
- 2) система грошових відносин;
- 3) форма організації міжнародних грошових відносин, сукупність правил та механізмів, що забезпечують співвідношення між валютами;
- 4) форма організації міжнародних платіжних відносин.

7 *Національна валютна система - це:*

- 1) форма організації валютних відносин країни, за допомогою яких здійснюються міжнародні розрахунки, утворюються та використовуються валютні кошти держави;
- 2) договірно-правова форма організації валютних відносин між групою країн;
- 3) форма організації міжнародних платіжних відносин;
- 4) форма організації міжнародних валютних відносин, що історично склалася і закріплена міждержавною домовленістю.

8 *Міжнародна (регіональна) валютна система - це:*

- 1) форма організації міжнародних валютних відносин, що історично склалася і закріплена міждержавною домовленістю;
- 2) договірно-правова форма організації валютних відносин між групою країн;
- 3) договірно-правова форма організації валютних відносин в країні;
- 4) форма організації міжнародних платіжних відносин.

9 *Світова валютна система - це:*

- 1) форма організації міжнародних валютних відносин, що історично склалася і закріплена міждержавною домовленістю;
- 2) валютні угруповання країн, що сформувалися під час Другої світової війни і після її закінчення з метою проведення узгодженої політики у сфері міжнародних валютних відносин;
- 3) договірно-правова форма організації валютних відносин між групою країн;
- 4) форма організації валютних відносин країни, за допомогою яких здійснюються міжнародні розрахунки, утворюються та використовуються валютні кошти держави.

10 *Основні складові світової валютної системи:*

- 1) світовий грошовий товар, міжнародна валютна ліквідність, міжнародні валютно-фінансові організації;
- 2) світовий грошовий товар, валютних курс, міжнародна валютна ліквідність, міжнародні валютно-фінансові організації;
- 3) валютних курс, міжнародна валютна ліквідність;
- 4) світовий грошовий товар, валютних курс, валютні ринки, міжнародна валютна ліквідність, міжнародні валютно-фінансові організації.

ВАРІАНТ 15

1 *В економічній теорії виділяють такі концепції походження грошей:*

- 1) трансакційну;
- 2) раціоналістичну;
- 3) еволюційну;
- 4) монетаристську.

2 *Представники еволюційної концепції походження грошей:*

- 1) Л. Пігу;
- 2) І. Фішер;
- 3) А. Сміт;
- 4) Арістотель.

3 Яке з тверджень правильне:

- 1) гроші — це кристалізація мінової вартості;
- 2) гроші — загальний товар-еквівалент;
- 3) гроші — продукт згоди людей;
- 4) гроші — знак обміну.

4 Ліквідність — це:

- 1) здатність грошей брати участь у негайній купівлі товарів (робіт, послуг);
- 2) можливість грошей бути засобом платежу;
- 3) можливість грошей бути засобом накопичення;
- 4) можливі грошей виконувати функцію світових грошей.

5 Формами вартості грошей є:

- 1) грошова;
- 2) загальна;
- 3) проста;
- 4) розгорнута.

6 Що таке кредитні гроші:

- 1) гроші, випущені державою для покриття своїх потреб, що фінансуються з бюджету;
- 2) будь-які неповноцінні гроші, які мають стабільну вартість, що базується на довірі до емітента;
- 3) будь-які неповноцінні гроші, що виникають як заміщення майнових боргових зобов'язань приватних осіб і держави;
- 4) гроші, що емітуються банками для фінансування бюджетного дефіциту.

7 До кредитних грошей належать:

- 1) кредитні картки та вексель;
- 2) електронні гроші;
- 3) чек та банкнота;
- 4) всі відповіді вірні.

8 Гроші мають всезагальну здатність до обміну тому, що:

- 1) вони є кристалізацією мінової вартості;
- 2) всезагальним втіленням багатства й людської праці;
- 3) ринок наперед сприймає їх як загальну цінність, бажану для будь-якого суб'єкта;
- 4) вони виготовлені зі специфічного матеріалу.

9 До електронних грошей належать:

- 1) казначейські білети;
- 2) банкноти;
- 3) картки для банкоматів;
- 4) чеки.

10 Купівельна спроможність грошей:

- 1) піднімається із зростанням цін;
- 2) може підвищуватись і знижуватися;
- 3) зростає з часом;
- 4) залишається постійною.

ВАРІАНТ 16

1 Грошовий оборот — це:

- 1) процес безперервного руху засобів платежу в країні;
- 2) створення готівкових грошей;
- 3) створення безготівкових грошей;
- 4) кругообіг сукупного індивідуального капіталу.

2 Суб'єктами грошового обігу виступають:

- 1) юридичні та фізичні особи;
- 2) фірми;
- 3) уряд;
- 4) ринок ресурсів.

3 Вхідні грошові потоки сектора «сімейних господарств»:

- 1) заощадження;
- 2) податки;
- 3) доходи;
- 4) витрати.

4 Вхідні грошові потоки сектора «фірм»:

- 1) податки;
- 2) інвестиції, виручка від реалізації;
- 3) позики;
- 4) кредити.

5. Грошовим обігом взаємопов'язуються такі ринки:

- 1) продуктів та фінансовий;
- 2) міжбанківський;
- 3) інвестиційний;
- 4) всі відповіді вірні.

6 Вхідні потоки сектора «держава»:

- 1) позики;
- 2) трансфертні платежі;
- 3) податки;
- 4) заробітна плата;
- 5) заощадження.

7 Агрегат M0 містить:

- 1) депозити в іноземній валюті;
- 2) строкові вклади в національній валюті;
- 3) гроші поза банками;
- 4) депозити до запитання.

8 Грошовий агрегат M1 визначається за формулою:

- 1) $M0 + \text{поточні рахунки}$;
- 2) $M2 - \text{строкові депозити}$;
- 3) $M0 + \text{вклади в банках}$;
- 4) немає правильної відповіді.

9 Який з наведених виразів не може бути помилковим:

- 1) $M2 = M3 + M1$;
- 2) $M2 < M1$;
- 3) $M0 > M1 + M2$;
- 4) $M3 > M2$.

10 Яке з наведених тверджень неправильне:

- 1) середня ліквідність M3 менша за M2;
- 2) у складі M2 є елементи M3;
- 3) у складі M1 є елементи M0;
- 4) середня ліквідність M2 менша, ніж M1.

1 *Грошовий попит складається з таких елементів:*

- 1) попит на гроші як пасиви;
- 2) попит на гроші для угод;
- 3) попит на гроші як активи;
- 4) попит на гроші для капіталу.

2 *За видами інструментів грошовий ринок поділяється на ринок:*

- 1) цінних паперів, позикових капіталів, валютний ринок;
- 2) короткострокових позик;
- 3) короткострокових фінансових активів;
- 4) середньо- і довгострокових позик.

3 *Грошова база — це:*

- 1) кількість номінальних грошей в обігу;
- 2) окремі сукупності грошових активів, які різняться між собою рівнем ліквідності;
- 3) гроші високої ефективності, за зміни яких мультиплікативно змінюється грошова маса;
- 4) забезпечують зростання грошових агрегатів і кредитування економіки.

4 *За інституційними ознаками грошовий ринок поділяється на:*

- 1) фондовий ринок; ринок банківських кредитів;
- 2) міжбанківський ринок;
- 3) ринок капіталів;
- 4) товарний ринок, ринок грошей.

5 *За економічним призначенням та ліквідністю фінансових активів грошовий ринок поділяється на ринок:*

- 1) ринок грошей;
- 2) ринок капіталів;
- 3) короткострокових фінансових активів;
- 4) середньо- і довгострокових позик.

6 *Визначальними чинниками впливу на попит на гроші є:*

- 1) ставка обов'язкових резервів;
- 2) рівень цін;
- 3) рівень реальних доходів;
- 4) норма відсотка.

7 *В результаті дії грошово-кредитного мультиплікатора:*

- 1) збільшується загальна маса грошей в обороті;
- 2) збільшується агрегат M_0 ;
- 3) збільшується грошова база;
- 4) збільшуються депозити в банківських установах.

8 *В поповненні маси грошей в обороті беруть участь:*

- 1) Національний банк;
- 2) НБУ, комерційні банки, Міністерство фінансів;
- 3) комерційні банки, небанківські фінансово-кредитні установи;
- 4) НБУ, комерційні банки.

9 *Що таке рівноважна ставка процента:*

- 1) ставка процента, яка складається на ринку при масі грошей в обороті на рівні агрегату M_2 ;
- 2) ставка процента, яка складається на ринку, коли маса грошей в обороті дорівнює сумі коштів, яку хочуть мати в своєму розпорядженні економічні суб'єкти;
- 3) ставка процента, яка складається на ринку за умови, що пропозиція грошей співпадає з попитом на гроші;
- 4) кількість номінальних грошей в обігу.

10 *Як впливає підвищення рівня процентної ставки на загальну масу грошей в обігу:*

- 1) маса грошей збільшиться;
- 2) маса грошей зменшиться;

- 3) маса грошей не зміниться;
- 4) маса грошей зросте в майбутньому.

ВАРІАНТ 18

1 Ямайська валютна конференція:

- а) розв'язала проблеми обміну валют на золото;
- б) ухвалила рішення про випуск євро;
- в) затвердила долар як єдиний резервний засіб;
- г) розв'язала проблеми вільного вибору режиму валютного курсу.

2 Які елементи включає грошова система у державі:

- а) види податків, фінансові установи, які діють в країні;
- б) грошова одиниця, масштаб цін, валютний курс, платіжні засоби, організація платіжного обороту;
- в) види страхування, які передбачені законодавством країни;
- г) облікова ставка процента, норма обов'язкового резервування коштів.

3 Чим принципово відрізняється сучасна (Ямайська) світова валютна система від попередньої (Бреттон-Вудської):

- а) кількістю країн-членів;
- б) в Бреттон-Вудській системі валютні відносини між країнами регулювали США, а в Ямайській регулює МВФ;
- в) перша базувалась на двох резервних валютах (долар США і фунт стерлінгів), а друга – на одній (долар США);
- г) перша базувалась на золотодевізному стандарті, коли банкноти США як резервна валюта обмінювались на золото, а друга на девізному стандарті, за якого долари США перестали обмінюватися на золото.

4 Визначити законні платіжні засоби у грошовій системі держави:

- а) казначейські векселі;
- б) комерційні векселі;
- в) казначейські білети, банківські білети;
- г) державні облігації.

5 Визначити законні платіжні засоби у грошовій системі держави:

- а) казначейські векселі, комерційні векселі;
- б) казначейські білети, банківські білети, монета;
- в) державні облігації, акції корпорацій, чеки;
- г) платіжні доручення.

6 Визначити органи, що регулюють грошовий оборот:

- а) центральний банк, міністерство фінансів, міністерство економіки;
- б) ломбарди, комерційні банки;
- в) страхові компанії, органи місцевої влади;
- г) торгівельні заклади, видовищні заклади.

7 Які елементи не належать до грошової системи:

- а) масштаб цін;
- б) регламентація безготівкового обігу;
- в) немає правильної відповіді;
- г) грошова одиниця країни.

8 Біметалева грошова система — це система, за якої:

- а) за золотом і сріблом закріплена роль загального еквівалента;
- б) тільки за сріблом закріплена роль загального еквівалента;
- в) тільки за золотом закріплена роль загального еквівалента;
- г) тільки повноцінні гроші виконують роль загального еквівалента.

9 Форми платіжних документів безготівкових розрахунків — це:

- а) кредитив, платіжне доручення, платіжна вимога доручення

- б) спот, платіжна вимога доручення;
- в) платіжна вимога доручення;
- г) ф'ючерси.

10 Законодавча фіксація вагової кількості монетарного металу, що закріплюється за певною грошовою одиницею — це:

- а) монометалізм;
- б) масштаб цін;
- в) біметалізм;
- г) валюта.

ВАРІАНТ 19

1 Інфляція — це:

- а) ріст цін на товари та послуги;
- б) економія бюджетних коштів порівняно з затвердженими витратами;
- в) знецінення золотих та срібних монет;
- г) знецінення паперових грошей.

2 Як називається зниження курсу національної валюти:

- а) ревальвація;
- б) девальвація;
- в) конвертація;
- г) деномінація.

3 Деномінація грошових знаків — це:

- а) зниження цін, ріст тарифів;
- б) зростання заробітної платні;
- в) обмін старих грошових знаків на нові у певній пропорції з одночасною переоцінкою у цій пропорції всіх цін, тарифів, балансових оцінок і грошових вкладів;
- г) переоцінка балансової вартості основних фондів.

4 Грошова реформа — це:

- а) часткова перебудова грошової системи держави;)повна перебудова грошової системи держави;
- б) емісія державою нових грошових знаків;
- в) оголошення державою знецінених паперових грошей недійсними;
- г) викуп знецінених грошових знаків державою.

5 Як впливають на динаміку цін інфляційні очікування:

- а) підвищують;
- б) знижують;
- в) не змінюються;
- г) підтримують на стабільному рівні.

6 Інфляція — властивість паперових нерозмінних грошей. Відповідно до темпів інфляції виділяють такі її різновиди:

- а) галопуюча;
- б) гіперінфляція;
- в) повзуча;
- г) усі відповіді правильні.

7 Що характеризує індекс споживчих цін (ІСЦ):

- а) зростання заробітної платні;
- б) зміну в часі загального рівня цін на товари і послуги, які купує населення для особистого споживання;
- в) зміну в просторі загального рівня цін на товари і послуги, які купує населення для особистого споживання;
- г) знецінення золотих та срібних монет.

8 Що характеризує індекс цін на засоби виробництва:

- а) зміну в просторі загального рівня цін на товари і послуги, які купує населення для особистого споживання;
- б) знецінення золотих та срібних монет;
- в) зміну в часі загального рівня цін на засоби виробництва, які купують юридичні особи для виробничого споживання;
- г) зміну в часі загального рівня цін на товари і послуги, які купує населення для особистого споживання.

9 *Девальвація — це:*

- а) зниження курсу національних грошей щодо іноземних валют;
- б) збільшення курсу національних грошей щодо іноземних валют;
- в) стабілізація грошового обігу;
- г) укрупнення національної грошової одиниці без зміни її найменування.

10 *Купівельна спроможність грошей:*

- а) збільшується в період інфляції;
- б) зменшується в період інфляції;
- в) зменшується в період дефляції;
- г) не змінюється залежно від інфляції і дефляції.

ВАРІАНТ 20

1 *Свопи — це:*

- а) угоди між двома сторонами про обмін фіксованої кількості валюти на певну дату в майбутньому за курсом або ціною, обумовленою в момент укладання угоди;
- б) обмін двома валютами на основі простих стандартних контрактів з розрахунками за ними терміном до двох днів;
- в) контракти, які надають право (але не зобов'язання) одному з учасників угоди купити або продати певну кількість іноземної валюти за фіксованою ціною протягом певного часу до дати закінчення контракту або тільки на певну дату;
- г) операції, які поєднують купівлю-продаж двох валют на умовах негайної поставки з одночасною контругодою на певний строк з тими самими валютами.

2 *За якими ознаками класифікуються валютні свопи:*

- а) за терміном укладання;
- б) за типом укладання;
- в) за терміном та типом укладання;
- г) за типом укладання та вартістю.

3 *Де укладаються ф'ючерсні угоди:*

- а) на біржі;
- б) на ринку;
- в) на вулиці;
- г) в банку.

4 *Операція, яка складається з двох протилежних конверсійних угод на однакові суми, але з різними датами валютування:*

- а) спот;
- б) своп;
- в) форвард;
- г) ф'ючерс.

5 *Форвардний курс може:*

- а) тільки дорівнювати курсу спот;
- б) дорівнювати курсу спот, бути вищим або нижчим за курс спот;
- в) бути вищим або нижчим за курс спот;
- г) тільки бути нижчим за курс спот.

6 *Форвардна операція - це:*

- а) позабіржова строкова угода, здійснювана банками та іншими учасниками фінансового ринку;

- б) термін, використовуваний для позначення різноманітних методів страхування валютних ризиків;
- в) операції з метою одержання валюти, з метою страхування валютних ризиків, спекулятивні операції;
- г) ф'ючерсна операція з фінансовими інструментами.

7 *Конвертованість валюти — це:*

- а) можливість переказу національної валюти за кордон;
- б) показник, що характеризує здатність валюти вміщатись у конверт;
- в) здатність резидентів і нерезидентів вільно обмінювати національну валюту на іноземну;
- г) здатність резидентів і нерезидентів вільно обмінювати іноземну валюту на національну.

8 *Ф'ючерси - це:*

- а) стандартизовані форвардні контракти на певну суму валюти, торгівля якими здійснюється на організованих біржах;
- б) угоди з обміну двома валютами на основі контрактів, які передбачають розрахунки через більше ніж два робочі дні, та які є структурно близькими до угод спот;
- в) операції, які поєднують купівлю-продаж двох валют на умовах негайної поставки з одночасною контругодою на певний строк з тими самими валютами;
- г) немає правильної відповіді.

8 *Валюта, яка характеризується стабільним валютним курсом:*

- а) тверда;
- б) вільно конвертована;
- в) фіксована;
- г) резервна.

9 *Валюта конвертована — це:*

- а) валюта, в якій країни тримають свої ліквідні міжнародні резервні активи, що використовуються для покриття від'ємного сальдо платіжного балансу;
- б) платіжний засіб інших країн, який законно або незаконно використовується на території певної країни;
- в) валюта, яка має здатність вільно обмінюватись для резидентів на національну валюту, на іноземну і використовуватись в угодах з реальними і фінансовими активами;
- г) законний платіжний засіб на території країни, що її випускає.

10 *Валютне котирування буває:*

- а) пряме, непряме, внутрішнє, зовнішнє;
- б) зовнішнє, внутрішнє;
- в) пряме, непряме;
- г) поточне, форвардне.

ВАРІАНТ 21

1 *Сутність класичної кількісної теорії грошей полягає в тому, що:*

- а) вартість грошей зумовлюється їхньою кількістю на ринку, залежить від суми цін на товари та маси грошей;
- б) заперечувалась товарна природа грошей;
- в) виникнення грошей є результатом угоди між людьми;
- г) загальний рівень цін, а відповідно і вартість грошей, пов'язується не з кількістю грошей, а із загальними умовами товарно-грошового ринку.

2 *Суть номіналістичної теорії грошей полягає у:*

- а) збільшення грошової маси в обігу і кредитних ресурсів сприяє пожвавленню економіки, зростанню прибутків і зайнятості;
- б) ототожненні грошового обігу з товарним обміном і твердженні, що золото і срібло вже за своєю природою є грошима;
- в) гроші – номінальна грошова одиниця, умовний знак, яка не має внутрішньої вартості;
- г) розглядає гроші як результат угоди між людьми.

3 Які сучасні монетаристські теорії використовувались у грошово-кредитній політиці України:

- а) адміністративно директивні підходи;
- б) кейнсіанські підходи;
- в) марксистські підходи;
- г) кейнсіанські та кейнсіансько-монетарні підходи.

4 Які причинно-наслідкові зв'язки притаманні рівнянню обміну І.Фішера:

- а) рівень цін на товари змінюється обернено пропорційно масі грошей в обігу;
- б) рівень цін на товари змінюється прямо пропорційно швидкості та масі грошей в обігу;
- в) рівень цін на товари змінюється прямо пропорційно обсягу проданих товарів;
- г) рівень цін на товари змінюється обернено пропорційно швидкості грошей в обігу.

5 Виділити основні відмінності кон'юнктурної теорії грошей М.Туган-Барановського від класичної кількісної теорії:

- а) заперечує вплив кількості грошей на рівень цін;
- б) заперечує прямо пропорційну залежність цін від кількості грошей;
- в) не визнає впливу на ціни швидкості обігу грошей;
- г) визнає попит на гроші як важливий чинник зміни швидкості обігу грошей.

6 Через який конкретний "передатний" механізм здійснюється вплив грошей на економіку у твердженнях Кейнсіанців:

- а) процентна ставка та інвестиції;
- б) дивіденди;
- в) валютний курс;
- г) фіскальна політика.

7 Через який конкретний "передатний" механізм здійснюється вплив грошей на економіку у твердженнях монетаристів:

- а) ціна товару, емісія грошей;
- б) пропозиція грошей;
- в) кредити;
- г) сукупний попит на товари.

8 Який вклад зробив Кейнс у розвиток кількісної теорії грошей:

- а) обґрунтував роль грошей у ринковій економіці;
- б) вплив грошей на реальну економіку здійснюється перш за все через процент;
- в) встановив зв'язок грошової маси з нормою процента;
- г) всі відповіді вірні.

9 Визначить, які з названих положень відносяться до монетаристської теорії М.Фрідмана:

- а) на перше місце у регулюванні ринкової економіки виходить бюджет;
- б) маса грошей в обігу повинна зростати;
- в) зростанням швидкості обігу грошей;
- г) зменшенням швидкості обігу грошей.

10 Мотив зберігання грошей Дж. Кейнса, який виникає з бажання уникнути втрат капіталу при зберіганні активів у формі облігацій у період очікуваного підвищення норми позикового відсотка:

- а) мотив обачності;
- б) трансакційний мотив;
- в) спекулятивний мотив;
- г) мотив отримання прибутку.

ВАРІАНТ 22

1 Державний кредит — це:

- а) особлива форма грошових відносин, коли держава є боржником;
- б) складова загальнодержавних фінансів, яка дає змогу утворити централізовані фінансові ресурси для потреб держави;

- в) грошові відносини, які виникають між державою, юридичними і фізичними особами, та пов'язані з мобілізацією коштів та їхнім використанням на фінансування державних потреб;
- г) грошові відносини, які виникають між державою, юридичними і фізичними особами.

2 Необхідність в кредиті викликана:

- а) наявністю товарно-грошових відносин в економіці;
- б) роботою підприємств на засадах комерційного або господарського розрахунку;
- в) наявністю товарно-грошових відносин, роботою підприємств на засадах комерційного та господарського розрахунку, наявністю коливань потреби у коштах та джерелах їх формування;
- г) низькою ефективністю та збитковістю роботи окремих підприємств.

3 Кредит – це:

- а) перерозподіл тимчасово вільних грошових коштів;
- б) перерозподіл вартості на засадах повернення і, як правило, з виплатою процента;
- в) задоволення потреб юридичних і фізичних осіб та держав у коштах;
- г) економічні відносини, що виникають у зв'язку з перерозподілом вільних коштів на засадах повернення, платності і добровільності.

4 Назвіть, які функції виконує сучасний кредит:

- а) розподільчу, контрольню-стимулюючу, капіталізацій вільних грошових доходів;
- б) перерозподільчу, емісійну, контрольню-стимулюючу, капіталізацій вільних грошових доходів;
- в) контрольню;
- г) заміщення дійсних грошей кредитними операціями, контрольню-стимулюючу, капіталізацій вільних грошових доходів.

5 Чим відрізняється кредит від грошей:

- а) нічим не відрізняються;
- б) різний склад суб'єктів грошових і кредитних відносин; різний характер руху, різне суспільне призначення грошей і кредиту, вартості;
- в) рух грошей регулюється центральним банком, а рух кредиту – комерційними;
- г) різний характер руху.

6 Визначте, які з наведених нижче назв кредиту характеризують його форму кредиту:

- а) грошовий, товарний;
- б) державний;
- в) міжгосподарський;
- г) банківський.

7 Визначте, які з наведених нижче назв кредиту характеризують його вид кредиту:

- а) грошовий;
- б) державний, міжгосподарський банківський, міжнародний, споживчий;
- в) виробничий;
- г) товарний.

8 Визначте, які з наведених нижче процесів є закономірностями руху кредиту:

- а) зростання кредиту повинно постійно і істотно випереджати зростання ВВП;
- б) темпи зростання кредиту повинні бути адекватними темпам зростання ВВП;
- в) обсяги кредитних вкладень і позичених коштів на макрорівні завжди балансуються;
- г) кредит спрямовує переміщення ресурсів з високорентабельних підприємств і галузей у низькорентабельні.

9 Укрупненими об'єктами банківського кредитування є:

- а) лізинг, факторинг, овердрафт;
- б) потреба в основному і оборотному капіталі та споживчі потреби;
- в) сукупна потреба підприємств в оборотних коштах;
- г) загальна сума збитків, яку зазнало підприємство (галузь) за певний час.

10 За укрупненими об'єктами кредитування банківський кредит класифікується на:

- а) іпотечний, довгостроковий, середньостроковий і короткостроковий;
- б) плановий, платіжний, розрахунковий, на тимчасові потреби, вексельний;

- в) в основний капітал, в оборотний капітал, на споживчі потреби;
- г) плановий, платіжний, розрахунковий, на тимчасові потреби, лізинговий, факторинговий.

ВАРІАНТ 23

1 Сутність кредитної системи може бути виражена як:

- а) законодавчо закріплена сукупність елементів грошового обігу у їх єдності;
- б) сукупність кредитних відносин, форм, методів кредитування;
- в) сукупність кредитних відносин, форм методів кредитування і кредитних установ;
- г) інституційна форма організації грошово-кредитних відносин.

2 Який небанківський інститут кредитної системи спеціалізується на кредитуванні продажу споживчих товарів:

- а) трастова компанія;
- б) фінансова компанія;
- в) ломбард;
- г) кредитна спілка.

3 Назвіть інститути, визначальною рисою яких є акумулювання і постачання довгострокових капіталів на фінансовому ринку:

- а) комерційні банки;
- б) пенсійні банки, страхові компанії;
- в) емісійні банки;
- г) фінансові компанії.

4 Інвестиційні фінансово-кредитні установи організують участь в інвестиційному процесі шляхом: _

- а) розміщення мобілізованих коштів в довгострокові банківські депозити;
- б) надання цільових довгострокових кредитів підприємствам;
- в) вкладання коштів в акції, облігації підприємств, надання короткострокових кредитів підприємствам;
- г) вкладання коштів в акції, облігації підприємств.

5 Назвіть головний критерій, який лежить в основі поділу фінансових посередників на банки і на небанківські фінансово-кредитні установи:

- а) банки мають право приймати кошти на поточні рахунки, а небанківські установи – не мають;
- б) банки мають право надавати клієнтам короткострокові позички, а небанківські установи – інвестувати кошти в цінні папери;
- в) банки мають можливість збільшувати пропозицію грошей через грошово-кредитний мультиплікатор, а небанківські установи такої можливості не мають;
- г) банки мають можливість зменшити пропозицію грошей через грошово-кредитний мультиплікатор.

6 Банківська система створює гроші, видаючи кредити. У результаті грошова маса:

- а) збільшується на величину, меншу від загальної суми депозитів;
- б) збільшується на величину, що дорівнює загальній сумі депозитів;
- в) збільшується на величину більшу від загальної суми депозитів;
- г) не збільшується і не зменшується.

7 Назвіть функції, які виконує банківська система:

- а) емісійна, трансформаційна;
- б) інвестиційна;
- в) депозитна;
- г) кредитна.

8 Що спільного в діяльності небанківських фінансово-кредитних установ:

- а) акумулювання довгострокових коштів; забезпечення посередництва в інвестиційному процесі;
- б) одержання прибутку;
- в) взаємне кредитування;

г) страхування своїх клієнтів від непередбачуваних подій та втрат.

9 Які ланки кредитної системи приймають участь у створенні грошей:

- а) небанківські кредитні установи;
- б) центральні банки;
- в) комерційні банки;
- г) страхові компанії.

10 Як обсяг надлишкових резервів, що є у розпорядженні комерційних банків, впливає на їх здатність розширювати пропозицію грошей:

- а) чим більше надлишкових резервів, тим менше потенціал банківської системи;
- б) чим більше надлишкових резервів тим більше потенціал банківської системи;
- в) не існує взаємозв'язку;
- г) збільшується на величину, що дорівнює загальній сумі депозитів.

ВАРІАНТ 24

1 Емісійним банком вважається банк, якому належить монопольне право емісії:

- а) грошей;
- б) банкнот;
- в) кредитних грошей;
- г) банківських грошей.

2 Який небанківський інститут кредитної системи спеціалізується на кредитуванні продажу споживчих товарів:

- а) трастова компанія;
- б) фінансова компанія;
- в) ломбард;
- г) кредитна спілка.

3 Назвіть інститути, визначальною рисою яких є акумулювання і постачання довгострокових капіталів на фінансовому ринку:

- а) комерційні банки;
- б) пенсійні банки;
- в) емісійні банки;
- г) фінансові компанії.

4 Інвестиційні фінансово-кредитні установи організують участь в інвестиційному процесі шляхом:

- а) вкладання коштів в акції, облігації підприємств;
- б) розміщення мобілізованих коштів в довгострокові банківські депозити;
- в) надання цільових довгострокових кредитів підприємствам;
- г) надання короткострокових кредитів підприємствам .

5 Спеціалізованими банками є фінансові установи, які:

- а) належать до парабанківської системи;
- б) діяльність яких сконцентрована на певних сферах економіки чи на певних видах операцій;
- в) займаються прийомом депозитів;
- г) контролюються спеціальними державними органами.

6 Яка з наведених ознак не є характерною для небанківських фінансово-кредитних установ:

- а) прийом депозитів;
- б) надання кредитів;
- в) розрахунково-касове обслуговування;
- г) обов'язкові резерви у центральному банку.

7 Акумуляцією заощаджень своїх членів та взаємним кредитуванням займаються:

- а) універсальні банки;
- б) страхові та пенсійні товариства;
- в) ощадні банки;
- г) кредитні спілки.

8 Банком вважається:

- а) будь-який посередником на грошовому ринку;
- б) фінансовим посередником на грошовому ринку, який здійснює кредитування клієнтів;
- в) фінансовий посередник грошового ринку, який виконує комплекс базових операцій;
- г) фінансовим посередником на грошовому ринку, який надає позику клієнтам.

9 Які з нижче наведених цілей відносяться до тактичних цілей:

- а) збільшення маси грошей в обігу, зниження ставки облікового проценту;
- б) стабілізація цін;
- в) зниження рівня валютного курсу - інструмент такт. цілі;
- г) стримування кон'юнктури.

10 Укажіть, який з наведених нижче фінансових інструментів є законним засобом платежу в Україні:

- а) депозитні гроші;
- б) банківські білети центрального банку;
- в) облігації внутрішньої державної позики;
- г) чеки.

ВАРІАНТ 25

1 Право монопольної емісії банкнот належить:

- а) спеціалізованим банкам;
- б) комерційним банкам;
- в) страховим компаніям;
- г) центральним банкам.

2 Як обсяг надлишкових резервів, що є у розпорядженні комерційних банків, впливає на їх здатність розширювати пропозицію грошей:

- а) чим більше надлишкових резервів, тим менше потенціал банківської системи;
- б) чим більше надлишкових резервів тим більше потенціал банківської системи;
- в) не існує взаємозв'язку;
- г) надлишковий резерв та потенціал банківської системи рівні.

3 В чому полягає головне завдання діяльності центрального банку:

- а) забезпечення сталості національних грошей;
- б) обслуговування комерційних банків;
- в) обслуговування уряду;
- г) контроль та регулювання стану грошового ринку.

4 Якщо центральний банк проводить політику стимулювання виробництва, то він:

- а) продає облігації державної позики комерційним банкам;
- б) збільшує ліміти кредитування комерційних банків, знижує облікову ставку;
- в) купує валюту;
- г) підвищує норму обов'язкового резервування.

5 Якщо центральний банк прагне збільшити масу грошей в обігу, то в політиці відкритого ринку він буде:

- а) надавати ломбардні позики, купувати облігації внутрішньої державної позики;
- б) купувати валюту, продавати валюту;
- в) продає облігації державної позики;
- г) продавати облігації внутрішньої державної позики.

6 Якщо Центральний банк купує іноземну валюту на валютному ринку, то він прагне:

- а) збільшити масу грошей в обігу;
- б) зменшити масу грошей в обігу;
- в) посилити контроль за діяльністю комерційних банків;
- г) зменшити курс національної валюти.

7 Який статус центрального банку вважається найбільш доцільним у світовій практиці:

- а) незалежність від органів виконавчої влади і залежність від парламенту;

- б) повна незалежність від всіх гілок влади;
- в) залежність від президента і незалежність від парламенту;
- г) незалежність від органів виконавчої влади і підзвітність парламенту.

8 До яких наслідків призведе систематична купівля центральним банком державних цінних паперів на первинному ринку:

- а) до зміцнення державних фінансів;
- б) до оздоровлення національних грошей;
- в) до послаблення банківської системи і ролі банків у кредитуванні економіки; до посилення інфляції;
- г) забезпечення зростання інвестицій у виробничу сферу.

9 Визначити стратегічні цілі грошово-кредитної політики Національного банку України:

- а) забезпечення коштами малого та середнього бізнесу;
- б) підпорядкування корпоративних інтересів окремих банків суспільним інтересам всієї банківської системи;
- в) зростання виробництва в країні;
- г) розвиток машинобудування.

10 Визначте проміжні цілі грошово-кредитної політики Національного банку України:

- а) стабілізація процентних ставок по кредитах комерційних банків;
- б) прискорення платіжного обороту;
- в) накопичення товарних запасів у країні;
- г) поживлення ринкової кон'юнктури.

ВАРІАНТ 26

1 Визначте тактичні цілі грошово-кредитної політики Національного банку України:

- а) зростання грошової маси у населення;
- б) зростання грошової маси у юридичних осіб;
- в) прискорення росту грошової маси в обороті;
- г) прискорення росту коштів на кореспондентських рахунках комерційних банків.

2 Як впливає зниження облікової ставки центрального банку на грошову масу:

- а) прискорює зростання грошової маси у фізичних осіб;
- б) стримує зростання грошової маси в обороті;
- в) стимулює зростання грошової маси в обороті;
- г) грошова маса в обороті залишається незмінною;

3 Сеньйораж – це:

- а) різниця між ринковою ціною акції та її номіналом;
- б) прибутковість банківської операції;
- в) дохід, що його одержує чекодавець;
- г) дохід, що його одержує емітент платіжних засобів (грошей).

4 За яких умов банкноти центрального банку (кредитні гроші) можуть перетворитися в паперові гроші:

- а) якщо центральний банк виготовляє їх з особливого, а зі звичайного паперу;
- б) якщо ЦБ випускає в оборот недостатню кількість банкнот;
- в) якщо емісія банкнот використовується переважно для покриття бюджетного дефіциту; якщо надані комерційними банками кредити в широких масштабах своєчасно не повертаються позичальниками;
- г) дохід, що його одержує емітент платіжних засобів (грошей).

5 Базова (облікова) ставка процента в Україні визначається:

- а) грошовим ринком;
- б) комерційними банками;
- в) валютними біржами;
- г) центральним банком.

6 Надання Національним банком України кредитів комерційним банкам:

- а) збільшує масу грошей в обігу;
- б) не має відношення до обсягу грошової маси;
- в) завжди викликає інфляційні процеси в країні;
- г) дохід, що його одержує емітент платіжних засобів (грошей).

7 Конвертованість з поточних операцій регулює:

- а) центральний банк;
- б) міністерство фінансів;
- в) міністерство економіки;
- г) рахункова палата.

8 В чому полягає роль держави у творенні грошей:

- а) держава створює гроші як економічне явище на законодавчій основі;
- б) держава не створює грошей, а тільки надає їм певної форми;
- в) держава тільки надає грошам зручної для користувачів форми і певних якісних властивостей відповідно до вимог ринку;
- г) держава тільки регулює обіг грошей і їх вартість.

9 Яка політика, за якої уряд свідомо маніпулює податками й державними видатками з метою зміни реального обсягу національного виробництва і зайнятості, контролю за інфляцією і прискоренням економічного зростання:

- а) фіскальна політика;
- б) дискреційна фіскально-бюджетна політика;
- в) не дискреційна фіскально-бюджетна політика;
- г) фіскально-бюджетна політика.

10 Яка політика, пов'язана з автоматичною зміною в рівнях державних витрат і податків:

- а) фіскальна політика;
- б) дискреційна фіскально-бюджетна політика;
- в) не дискреційна фіскально-бюджетна політика;
- г) фіскально-бюджетна політика.

ВАРІАНТ 27

1 В чому полягає централізоване управління резервами комерційних банків в складі банківської системи:

- а) в обмеженні максимальних обсягів резервів, які може мати банк у своєму розпорядженні;
- б) у встановленні мінімального обсягу статутного фонду банку;
- в) в зберіганні всіх резервів комерційних банків на їх коррахунках в центральному банку; у встановленні нормативів (лімітів) обов'язкових резервів банків;
- г) в державному гарантуванні банківських депозитів фізичних осіб.

2 На які підвиди класифікується банківський кредит в залежності від строків позики:

- а) короткостроковий, середньостроковий, довгостроковий;
- б) одноразові, перманентні, гарантійний;
- в) забезпечений, незабезпечений;
- г) середньостроковий, довгостроковий, одноразові.

3 Комерційний кредит надається:

- а) одними підприємством іншому у товарній формі;
- б) комерційним банком юридичним та фізичним особам;
- в) банками на здійснення його клієнтами комерційних (торговельних) операцій;
- г) клієнти банку, які беруть позички.

4 Хто встановлює розмір процентної ставки за кредити комерційних банків:

- а) центральний банк;
- б) комерційні банки;
- в) Міністерство економіки;
- г) Кабінет Міністрів України.

5 Які з наведених чинників впливають на рівень проценту по банківських позичках:

- а) термін співробітництва підприємства-позичальника з даним банком;
- б) рівень рентабельності позичальника, строк кредиту, рівень кредитного ризику, рівень попиту на позички на ринку;
- в) рівень рентабельності банку;
- г) рівень попиту на позички на ринку.

6 Унітарними банками в Україні є:

- а) Аваль;
- б) Промінвестбанк;
- в) Ощадбанк;
- г) вірна відповідь відсутня.

7 За функціональною спеціалізацією можна виділити:

- а) клієнтські банки;
- б) іпотечні банки;
- в) галузеві банки;
- г) всі відповіді вірні.

8 До пасивних операцій банків не зараховують:

- а) отримання банками кредитів;
- б) депозитні вкладення до банку;
- в) формування власного капіталу;
- г) вірна відповідь відсутня.

9 В якій організаційно-правовій формі не можуть створюватися комерційні банки в Україні:

- а) товариство з обмеженою відповідальністю;
- б) акціонерне товариство;
- в) командитне товариство;
- г) кооперативні банки.

10 Чи можливе використання бюджетних коштів при заснуванні приватного банку:

- а) так;
- б) ні;
- в) частково;
- г) лише з дозволу Мінфіну.

ВАРІАНТ 28

1 Резиденти мають формувати статутний капіталу банку у:

- а) національній валюті;
- б) іноземній валюті;
- в) колективній валюті;
- г) всі відповіді вірні.

2 Члени правління банку повинні мати вищу:

- а) економічну освіту;
- б) юридичну освіту;
- в) освіту в галузі управління;
- г) всі відповіді вірні.

3 Рішення про державну реєстрацію банку приймається НБУ у:

- а) двохмісячний строк;
- б) трьохмісячний строк;
- в) шестимісячний строк;
- г) вірна відповідь відсутня.

4 Банк має право здійснювати банківську діяльність тільки за умови:

- а) банківського дозволу;
- б) банківської ліцензії;
- в) письмового дозволу НБУ;
- г) реєстрації у НБУ.

5 Інкасо - це:

- а) банківська розрахункова операція, упродовж якої банк за дорученням свого клієнта отримує на основі розрахункових документів гроші, що мають бути сплачені йому платником за відвантажені на адресу імпортера товари, та зараховує їх на рахунок клієнта-експортера у себе в банку;
- б) грошове зобов'язання банку, видане за дорученням клієнта на користь бенефіціара, за яким банк мусить здійснити платіж або акцептувати тратти бенефіціара та оплатити їх у зазначений термін;
- в) банківська розрахункова операція, упродовж якої банк за дорученням свого клієнта отримує на основі розрахункових документів гроші, що мають бути сплачені йому платником за відвантажені на адресу імпортера товари, не зараховуючи їх на рахунок клієнта-експортера у себе в банку;
- г) банківська розрахункова операція, упродовж якої банк за дорученням свого клієнта отримує на основі розрахункових документів гроші, на користь бенефіціара, за яким банк мусить здійснити платіж або акцептувати тратти бенефіціара та оплатити їх у зазначений термін.

6 Акредитив - це:

- а) угода, в якій банк зобов'язується на прохання клієнта оплатити документи третій особі на користь якого відкрито акредитив, чи оплатити акцепт трати, відповідно до певних умов;
- б) грошове зобов'язання банку, видане за дорученням бенефіціара на користь клієнта, за яким банк мусить здійснити платіж або акцептувати тратти клієнта та оплатити їх у зазначений термін;
- в) банківська операція, завдяки якій банк за дорученням клієнта отримує платіж від імпортера за відвантажені на його адресу товари та послуги, зараховуючи ці кошти на рахунок експортера в банку;
- г) розрахунки в рамках транснаціональних корпорацій.

7 Кореспондентський рахунок - це спеціальний рахунок, що відкривається:

- а) банківськими установами;
- б) фінансовими установами;
- в) фінансовим установам;
- г) тільки банківським установам.

8 Поточний рахунок — це:

- а) основний рахунок суб'єкта господарської діяльності;
- б) без відкриття поточного рахунка підприємство має права вести будь-який вид господарської діяльності;
- в) ностро – рахунок;
- г) міжнародний рахунок.

9 Які є види банківських рахунків:

- а) поточні, розподільчі, кредитні;
- б) кредитні, депозитні (вкладні);
- в) поточні, розподільчі, кредитні, депозитні (вкладні);
- г) поточні, розподільчі, депозитні (вкладні).

10 Лізинг – це:

- а) договір між орендарем і орендодавцем, що знаходиться в різних країнах;
- б) інвестування тимчасово вільних або привернутих фінансових коштів, при якому лізингодавець зобов'язується набути у власність обумовлене договором майно у певного продавця і надати це майно лізингоотримувачу за платню в тимчасове користування з правом подальшого викупу;
- в) договір лізингу, що укладається суб'єктами лізингу, які перебувають під юрисдикцією різних держав, або в разі якщо майно чи платежі перетинають державні кордони;
- г) міжнародна операція, в якій лізингодавець купує предмет оренди у національної фірми і передає в оренду іноземному лізингоодержувачу.

ВАРІАНТ 29

1 Страховий агент — це:

- а) фізична або юридична особа, яка самостійно здійснює страхові операції;
- б) штатний працівник страхової компанії;
- в) фізична особа, яка за дорученням страховика укладає договір страховика;
- г) юридична особа, котра від свого імені та за дорученням страховика виконує частину його страхової діяльності.

2 Страховий тариф — це:

- а) ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за весь період страхування;
- б) ставка страхового відшкодування, ставка страхової суми в особистому страхуванні;
- в) ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за певний період страхування;
- г) ставка страхової суми в особистому страхуванні.

3 Страховий інтерес — це:

- а) усвідомлена потреба у страховому захисті майна, доходів, життя громадян;
- б) міра економічної зацікавленості участі страховика і страхувальника у страхових відносинах;
- в) вартість застрахованого майна і можливість отримання відшкодування внаслідок настання страхового випадку;
- г) страхова сума, в яку оцінюється можливий збиток страховика під час виплати страхового відшкодування страхувальникам.

4 Що належить до обов'язків страхувальника:

- а) вчасно вносити страхові платежі та повідомляти страховика про настання страхового випадку; тримати в таємниці договірні умови страхування зі страховиком;
- б) вимагати від страховиків відшкодувати збитки в разі відмови у виплаті страхових сум;
- в) припиняти дію договору страхування;
- г) всі варіанти вірні.

5 Страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів забезпечує захист інтересів:

- а) власника транспортного засобу;
- б) держави;
- в) страхової компанії;
- г) потерпілого у дорожньо-транспортній пригоді.

6 Що вважається страховими подіями під час страхування домашнього майна громадян:

- а) нещасні випадки;
- б) стихійні лиха;
- в) зміни кон'юнктури ринку;
- г) вибух парових котлів.

7 Після закінчення договору змішаного страхування життя страхувальник одержує:

- а) страхове відшкодування;
- б) викупну суму;
- в) страхову суму;
- г) компенсацію витрат громадян, пов'язаних із підтримкою здоров'я.

8 Які страхові резерви формують страхові товариства в Україні:

- а) резерв збитків;
- б) резерв коливань збитковості;
- в) технічні резерви.

9 На основі чого визначається розрахунковий нормативний запас платоспроможності страховика:

- а) розміру статутного фонду;
- б) кількості страхових договорів (полісів);
- в) страхових премій, сплачених перестраховикам;
- г) надходжень страхових премій та страхових виплат.

10 Які активи належать інвесторам на правах спільної часткової власності, та перебувають в управлінні компанії з управління активами і враховуються окремо від результатів її господарської діяльності:

- а) корпоративні інвестиційні фонди;
- б) інститути спільного інвестування;
- в) пайові інвестиційні фонди;
- г) фонд інвестицій.

ВАРІАНТ 30

1 Які інвестиційні фонди провадять діяльності зі спільного інвестування – об'єднання (залучення) грошових коштів інвесторів з метою отримання прибутку від вкладення їх у цінні папери інших емітентів, корпоративні права та нерухомість:

- а) корпоративні інвестиційні фонди;
- б) інститути спільного інвестування;
- в) пайові інвестиційні фонди;
- г) фонд інвестицій.

2 Які інвестиційні фонди, активи яких відповідають вимогам щодо інвестування коштів у різні інструменти ринку капіталів:

- а) корпоративні інвестиційні фонди;
- б) інститути спільного інвестування;
- в) пайові інвестиційні фонди;
- г) диверсифіковані.

3 Які інструменти, які формують активи інститути спільного інвестування:

- а) акції і облігації, українських та іноземних емітентів, активів що знаходяться у грошових коштах на депозитних рахунках у банках;
- б) акції і облігації, іноземних емітентів;
- в) частина активів що знаходяться у грошових коштах на депозитних рахунках у банках;
- г) пайові інвестиційні фонди.

4 Як кредитні спілки розрізняються:

- а) за джерелом формування;
- б) за сферою діяльності та організаційними засадами;
- в) за організаційними засадами;
- г) за сферою діяльності.

5 Об'єктом лізингу можуть бути:

- а) машини та обладнання, засоби обчислювальної техніки;
- б) виробничі будівлі та споруди;
- в) земельні ділянки та інші природні об'єкти;
- г) всі відповіді вірні.

6 Ломбардний кредит - це:

- а) кредит, який надається фізичними особами одна одній;
- б) кредит під заставу депонованих у банку цінних паперів;
- в) кредит, який надається під заставу майна;
- г) різновид споживчого кредиту.

7 Лізинговий кредит - це:

- а) надання суб'єктами господарювання взаємного кредиту у вигляді відстрочки платежу за продані товари й надані послуги;
- б) надання суб'єктами господарювання взаємної відстрочки платежів за товарно-матеріальні цінності;
- в) взаємна передача суб'єктами господарювання матеріальних цінностей на умовах оренди;
- г) надання банком кредиту на умовах відстрочки платежу.

8 Що спільного в діяльності небанківських фінансово-кредитних установ:

- а) акумулювання довгострокових коштів, забезпечення посередництва в інвестиційному процесі;
- б) одержання прибутку;
- в) взаємне кредитування;
- г) страхування своїх клієнтів від непередбачуваних подій та втрат.

9 Який небанківський інститут кредитної системи спеціалізується на кредитуванні продажу споживчих товарів:

- а) трастова компанія;
- б) фінансова компанія;
- в) ломбард;
- г) кредитна спілка.

10 Назвіть інститути, визначальною рисою яких є акумулювання і постачання довгострокових капіталів на фінансовому ринку:

- а) комерційні банки;
- б) пенсійні банки;
- в) емісійні банки;
- г) фінансові компанії.

Розділ 6 Практична частина контрольної роботи

ВАРІАНТ 1

I Вихідні дані:

Для обчислення грошової маси застосовуються показники, або «грошові агрегати»:

Розраховуємо агрегати грошової маси:

M_0 – готівка, що знаходиться в обігу

$M_1 = M_0 +$ кошти на поточних рахунках у національній валюті

$M_2 = M_1 +$ строкові кошти в національній валюті та валютні кошти

II Завдання до ситуації:

Обчисліть обсяг грошових агрегатів M_1 і M_2 за наведеними даними в таблиці 1 про розміщення грошової маси в умовній країні.

III Інформаційне забезпечення задачі:

Таблиця 1 - Обсяг компонентів грошової маси

Компонент грошової маси	Обсяг, млн. гр. од.
Готівка	12 799
Строкові кошти в національній валюті та валютні кошти	10 655
Кошти на великих депозитних рахунках та за депозитними сертифікатами	697
Кошти на поточних рахунках у банках у національній валюті	7933

ВАРІАНТ 2

I Вихідні дані:

Сума цін реалізованих за рік товарів — 900 млрд. дол. З них 200 млрд. дол. продано в кредит із відстрочкою платежів до наступного року. Платежі, за якими настав час оплати за операції, здійснені раніше, становлять 150 млрд. дол., взаємопогашенні платежі — 50 млрд. дол. Гроші в середньому здійснюють вісім оборотів на рік.

II Завдання до ситуації:

Обчисліть обсяг необхідної маси грошей в економіці.

III Інформаційне забезпечення задачі:

Оскільки не всі товари, що реалізуються, оплачуються негайно, то формула 2.1 має вигляд:

$$M = \frac{\sum P \cdot Q - \sum K + \sum \Pi - \sum \text{ВП}}{V}, \quad (2.1)$$

де $\sum K$ — сума продажів товарів і послуг у кредит; $\sum \Pi$ — загальна сума платежів, строк оплати яких настав; $\sum \text{ВП}$ — сума платежів, що погашаються шляхом взаємного зарахування боргів.

ВАРІАНТ 3

I Вихідні дані:

Готівка 16685 млн. грн., кошти на поточних рахунках у національній валюті 9721 млн. грн., строкові кошти в національній валюті та валютні кошти 13818 млн. грн., кошти клієнтів за трастовими операціями банків та цінні папери власного боргу банків 526 млн. грн.

II Завдання до ситуації:

Розрахуйте агрегати грошової маси, проаналізуйте структуру грошового обороту та зробіть відповідні висновки

III Інформаційне забезпечення задачі:

Розрахуємо агрегати грошової маси:

M_0 – готівка, що знаходиться в обігу

$M_1 = M_0 +$ кошти на поточних рахунках у національній валюті

$M_2 = M_1 +$ строкові кошти в національній валюті та валютні кошти

$M_3 = M_2 +$ кошти клієнтів за трастовими операціями банків та цінні папери власного боргу банків

ВАРІАНТ 4

I Вихідні дані:

Відомі наступні показники (табл. 1):

1 Сума власних доходів бюджету – ВД тис. грн.

2 Сума закріплених доходів – ЗД тис. грн..

3 Сума видаткової частини бюджету – В тис. грн.

4 Сума субвенції складає С загальної суми дефіциту.

II Завдання до ситуації:

Розрахувати суму відкритого і скритого дефіциту бюджету області і розмір субвенції.

III Інформаційне забезпечення задачі:

Крім того, відомо, що щорічна заборгованість населення області з комунальних платежів складає в середньому К тис. грн.. Індекс реальної податкоспроможності регіону – І. Податкові надходження у сумі власних доходів бюджету складають ПВ %, у сумі закріплених – ПЗ %.

Таблиця 1 - Показники бюджету

ВД	ЗД	В	С, %	К	І	ПВ, %	ПЗ, %
2200	2700	5600	40	120	0,75	77,5	82

ВАРІАНТ 5

I Вихідні дані:

В країні зафіксований ВВП у розмірі V млн. грн. Податкові надходження державного бюджету складають N млн. грн. Базуючись на наведених даних в табл. 1.

II Завдання до ситуації:

Визначити яка модель централізації ВВП у бюджеті має місце в країні.

III Інформаційне забезпечення задачі:

Таблиця 1 - Розрахункові показники

V	N
55625	17800

ВАРІАНТ 6

I Вихідні дані:

У сфері акумулювання доходів місцевих бюджетів України визначається наявність цілого комплексу проблем, що характеризуються низьким рівнем частки власних доходів місцевих бюджетів і, відповідно, високим нарощуванням обсягів міжбюджетних трансфертів.

II Завдання до ситуації:

Виходячи з наведених даних таблиці 1, розрахувати середню муніципальну забезпеченість з розрахунку на 1 жителя (окремо по обласним і районним центрам); розрахувати приблизну суму дотації вирівнювання з розрахунку на 1 жителя для Херсону і Нової Каховки (мінімальна дотація вирівнювання – різниця між середньоарифметичною забезпеченістю обласних центрів і забезпеченістю Херсона, аналогічно для Н. Каховки)

III Інформаційне забезпечення задачі:

Таблиця 1 - Забезпеченість міського бюджету

Місто	Забезпеченість міського бюджету в розрахунку на 1 жителя
	В гривнях
1. Обласні центри:	
Вінниця	366.7
Житомир	255.0
Харків	226.8
Херсон	217.0
2. Районні центри:	
Боярка	48.1
П'ятихатки	36.1
Нова Каховка	24.9

ВАРІАНТ 7**I Вихідні дані:**

Районний фінансовий відділ має наступні дані (табл.1). У поточному році середня заробітна плата працівників і службовців району складала ЗП грн. Чисельність працівників та службовців – Ч чол. У плановому році фонд зарплати працівників та службовців за прогнозами збільшиться на X1%, а їх чисельність – на X2%.

II Завдання до ситуації:

Складіть річний плановий розрахунок надходжень прибуткового податку з працівників та службовців, а також визначте розмір середньої заробітної плати у плановому році.

III Інформаційне забезпечення задачі:

Таблиця 1 - Показники районного фінансового відділу

ЗП, грн.	Ч, чол.	X1, %	X2, %
405	10700	5	3

ВАРІАНТ 8**I Вихідні дані:**

Показники поточного року (табл. 1):

- 1) Обсяг видаткової частини бюджету області – В тис. грн..
- 2) Дефіцит бюджету – Д тис. грн..
- 3) Обсяг закріплених доходів – З тис. грн.

II Завдання до ситуації:

Розрахувати, на скільки відсотків зміниться в плановому році сума регульованих доходів області

III Інформаційне забезпечення задачі:

Відомо, що у плановому році дефіцит бюджету планується скоротити у півтора рази, видатки зростуть на X1%, а обсяг закріплених доходів збільшиться на X2 тис. грн.

Таблиця 1 - Показники поточного року

В, тис. грн.	Д, тис. грн.	З, тис. грн.	X1, %	X2, тис. грн.
4200	600	2000	2	320

ВАРІАНТ 9**I Вихідні дані:**

Внесок у сумі 500 000 грн. покладено в кредитну спілку на 10 місяців за простою відсотковою ставкою 25% річних. Очікуваний щомісячний темп інфляції у 1,5%.

II Завдання до ситуації:

Визначте реальний дохід вкладника

III Інформаційне забезпечення задачі:

Реальний розмір доходу власника від депозиту оцінюється шляхом коригування номінальної суми доходу на індекс інфляції за період, протягом якого нараховуються відсотки за депозитом розраховується за формулою 9.1:

$$S_p = \frac{S_H}{I_{\text{інф}}}, \quad (9.1)$$

де, S_p — реальна майбутня вартість; S_H — номінальна майбутня вартість; $I_{\text{інф}}$ — індекс інфляції.

Розрахуємо номінальну майбутню вартість вкладу власника розраховується за формулою 9.2:

$$S_H = P \times (1 + i \times n) \quad (9.2)$$

Індекс інфляції розраховуємо за формулою 9.3:

$$I_{\text{інф}} = (1 + T_{\text{інф}})^t \quad (9.3)$$

де $T_{\text{інф}}$ — темп інфляції за місяць,

t - тривалість розрахункового періоду в місяцях

ВАРІАНТ 10**I Вихідні дані:**

Середньорічна вартість основних засобів – 1700 тис. грн., річний обсяг виробництва продукції – 1900 тис. грн., середньооблікова чисельність робітників – 850 осіб.

II Завдання до ситуації:

Визначити показники використання основних засобів підприємства

III Інформаційне забезпечення задачі:

Показники, що характеризують ефективність використання основних засобів, поділяються на загальні та індивідуальні. Загальні показники характеризують використання всіх основних фондів, індивідуальні – окремих їх груп.

1) Фондовіддача (відношення вартості продукції до середньорічної вартості основних засобів).

2) Фондомісткість (показник, обернено пропорційний до першого).

ВАРІАНТ 11**I Вихідні дані:**

Родині з 3 осіб (чоловік, дружина, неповнолітня донька) призначено житлову субсидію у розмірі C грн., при цьому плата за житлово-комунальні послуги складає Π грн., а зарплата чоловіка за січень-березень поточного року складала (табл. 1):

- січень – ЗП1 грн.;
- лютий – ЗП2 грн.;
- березень – ЗП3 грн.

II Завдання до ситуації:

Розрахувати сукупний середньомісячний дохід родини, а також середньомісячну заробітну плату жінки.

III Інформаційне забезпечення задачі:

Таблиця 1 - Показники родини

С	П	ЗП1	ЗП2	ЗП3
120	270	410	385	405

ВАРІАНТ 12

I Вихідні дані:

- 1 USD = 0,69 EUR;

- 1 USD = 0,67 GBP.

II Завдання до ситуації:

Яким буде курс євро до фунта стерлінгів, якщо виходити із їхніх середніх співвідношень з доларом США.

III Інформаційне забезпечення задачі:

Практикують такі позначення котирування:

USD / UA = (Bid / 8,02) (Offer / 8,56)

Це означає, що комерційний банк України готовий купити \$1 (базова валюта) у клієнта за 8,02 грн, а продати за 8,56 грн (валюта котирування). При прямому котируванні курс продавця завжди вищий від курсу покупця. Різниця між курсом продавця і курсом покупця називається маржа (спред).

ВАРІАНТ 13

I Вихідні дані:

Банк у Лондоні встановив такий курс долара США (при непряму котируванні):
продаж - 1,69 дол. США за фунт стерлінгів;
купівля - 1,71 дол. США за фунт стерлінгів.

II Завдання до ситуації:

- 1) скільки фунтів стерлінгів можна отримати за 2000 дол. США;
- 2) скільки доларів США можна отримати за 2000 фунтів стерлінгів.

III Інформаційне забезпечення задачі:

Непряме котирування – це величина, обернена до прямого. Непряме котирування використовується переважно у Великобританії. У США для внутрішніх цілей використовується принципи прямого котирування, а в міжнародній сфері американські банки застосовують метод непрямого котирування для багатьох валют, крім фунта стерлінгів.

$$\text{Курс непрямої} = \frac{\text{Іноземна валюта}}{\text{Національна валюта}}$$

(13.1)

Між прямим (13.1) і непрямо котируванням існує обернено пропорційна залежність (13.2):

$$\text{Курс прямиї} = \frac{1}{\text{Курс непрямої}}$$

(13.2)

ВАРІАНТ 14

I Вихідні дані:

Ставка 20% річних та за умовою, що відсоток на відсоток не нараховується?

II Завдання до ситуації:

Яку суму грошей необхідно покласти на 6-місячний депозит, щоб отримати наприкінці терміну розміщення 1000 грн.,

III Інформаційне забезпечення задачі:

Для знаходження поточної вартості вкладу за простою відсотковою ставкою використовуємо формулу 14.1:

$$P = S \times \frac{1}{1 + i \times n} \quad (14.1)$$

ВАРІАНТ 15

I Вихідні дані:

- готівка поза банками — 125 млрд. грн;
- готівка в касах юридичних осіб — 30 млрд. грн;
- депозити до запитання — 71 млрд. грн;
- строкові вклади — 167 млрд. грн;
- валютні заощадження — 120 млрд. грн;
- кошти за трастовими операціями — 1 млрд. грн;
- вартість облігацій державного займу — 1,7 млрд. грн.

II Завдання до ситуації:

Розрахуйте величину агрегатів грошової маси рис. 15.1.

III Інформаційне забезпечення задачі:

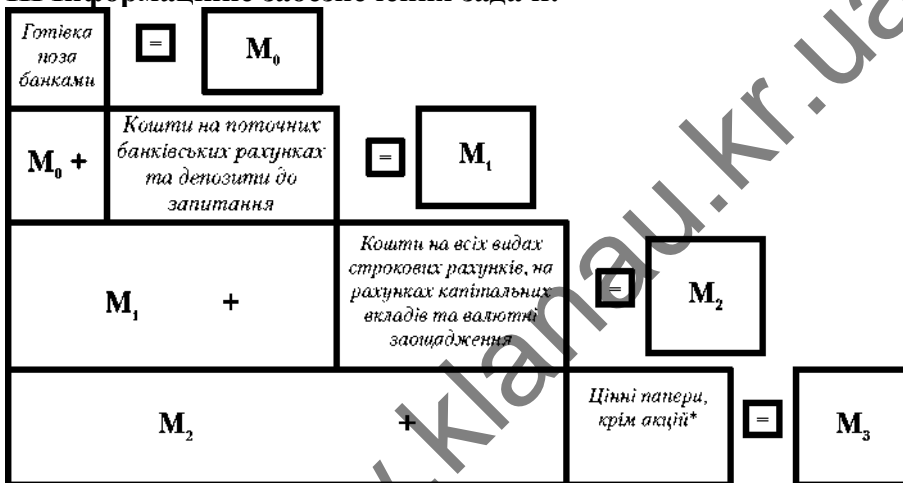

Рисунок 15.1 – Агрегати грошової маси

ВАРІАНТ 16

I Вихідні дані:

- готівка на руках у населення — 91,1 млрд. грн.;
- готівка в касах юридичних осіб — 20 млрд. грн.;
- строкові депозити — 209,5 млрд. грн;
- кошти на спеціальних карткових рахунках — 3 млрд. грн.;
- готівка в оборотних касах банків — 31 млрд. грн.;
- депозити до запитання — 36,6 млрд. грн.

II Завдання до ситуації:

Розрахуйте величину грошового агрегату M₂, рис. 16.2

III Інформаційне забезпечення задачі:

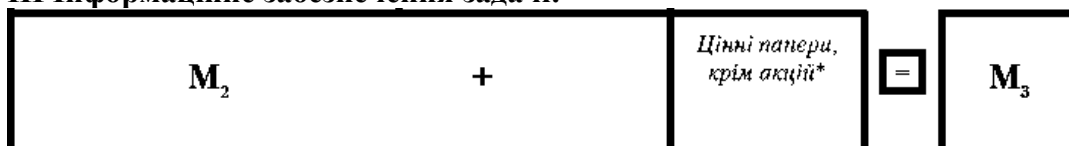

Рисунок 16.2 - Агрегати грошової маси

ВАРІАНТ 17

I Вихідні дані:

- сума цін реалізованих товарів, робіт, послуг (ВВП 2008 р.) — 949,9 млрд. грн.;
- сума цін товарів, робіт, послуг, що реалізовані з відстроченням платежу — 30% обсягу реалізації товарів, робіт та послуг;
- сума платежів по зобов'язаннях, термін оплати яких настав, — 120 млрд. грн.;
- сума платежів, що взаємно погашаються, — 15% загального обсягу реалізації товарів, робіт та послуг;
- середня кількість оборотів грошової маси (M_2) за рік — 1,8.

II Завдання до ситуації:

1 Визначити кількість грошей, необхідних для без інфляційного обігу, за такими даними:

2 Як саме зміниться обсяг грошової маси, якщо її оборотність зросте на 2 оберти?

3 Як саме зміниться обсяг грошової маси, якщо не буде проводитися взаємне

зарахування боргів?

III Інформаційне забезпечення задачі:

Для знаходження кількості грошей, необхідних для без інфляційного обігу, використовуємо формулу 17.1.

$$MН = КГ = СЦ (PQ) - К + П - В / О(V) \quad (17.1)$$

ВАРІАНТ 18

I Вихідні дані:

Припустимо, на 1 січня поточного року у вас є тільки 550 грн.

II Завдання до ситуації:

Під яку складну відсоткову ставку ви повинні вкласти ці гроші для того, щоб 1 січня наступного року мати суму у 1000 грн. за умови, що компаундинг відсотка проводиться щорічно?

III Інформаційне забезпечення задачі:

Для визначення середньої річної відсоткової ставки, що використовується в розрахунках вартості грошових засобів за складними відсотками, застосовується така формула 14.1:

$$i_c = \left(\frac{S_c}{P_c} \right)^{\frac{1}{n}} - 1, \quad (18.1)$$

де i_c — середня відсоткова ставка, що використовується в розрахунках вартості грошових засобів за складними відсотками, у вигляді десяткового дробу;

S_c — майбутня вартість грошових засобів;

P_c — поточна вартість грошових засобів;

n — кількість інтервалів, за якими здійснюється кожний платіж, у загальному обумовленому угодою періоді.

ВАРІАНТ 19

I Вихідні дані:

Вартість споживчого кошика змінилася так: грудень попереднього року - 530 грн., січень - 540 грн., лютий - 550, березень - 540, квітень - 630, травень - 600, червень - 590, липень - 600, серпень - 680, вересень - 710, жовтень - 730, листопад - 730, грудень - 740 грн.

II Завдання до ситуації:

Розрахуйте базисні та ланцюгові індекси інфляції за звітний рік (щомісяця). Яким буде індекс споживчих цін у річному вимірі?

III Інформаційне забезпечення задачі:

Розрахувати ІСЦ можна за такою формулою 19.1:

$$ІСЦ = \frac{\text{Ринкова вартість фіксованого "кошика" в поточному році (Y/P_1 g_0)}}{\text{Ринкова вартість фіксованого "кошика" в базовому році (VP_0 g_0)}} = x \text{ 100\%, (19.1)}$$

де P_0 і P_1 — ціни одиниці товарів (послуг) базового і звітного періодів відповідно;

g_0 — кількість товарів у «споживчому кошику» базового періоду.

ВАРІАНТ 20

I Вихідні дані:

GBP/USD = 1,5720 (непряме котирування), USD/EUR = 0,8375 (пряме котирування).

II Завдання до ситуації:

Потрібно знайти крос курс фунта стерлінгів до євро GBP/EUR

III Інформаційне забезпечення задачі:

Якщо долар є базою котирування тільки для однієї з валют, то необхідно перемножити доларові курси цих валют.

Якщо долар США є валютою котирування для обох валют, то для знаходження їх крос – курсу слід розділити доларові курси цих валют.

ВАРІАНТ 21

I Вихідні дані:

Фірма одержала в банку кредит у сумі 100 000 грн. під 10% річних і терміном погашення 4 роки. У кредитній угоді обговорено погашення позички кожні півроку однаковими частинами.

II Завдання до ситуації:

Скласти графік погашення кредиту.

III Інформаційне забезпечення задачі:

Сума платежу по закінченні кожного півріччя може бути визначена за формулою 21.1:

$$\Pi = \frac{K_0 * p}{1 - (1 + p)^{-t}}, \quad (21.1)$$

де K_0 – первісна сума боргу;

p – процентна ставка за домовлений період часу;

t – кількість термінів погашення кредиту

ВАРІАНТ 22

I Вихідні дані:

Комерційний банк надає позику під бізнес проект виробничій компанії сумою 2 млн. грн. під 18% річних за плаваючою ставкою. Після того як проект запрацював (два місяці), ставка зросла до 22%, а через 6 місяців від дати видачі збільшилася до 24%.

II Завдання до ситуації:

Обчисліть, яку суму повинна повернути виробнича компанія банку через рік після надання їй позики.

III Інформаційне забезпечення задачі:

Оскільки відсоткова ставка змінювалась, необхідно розрахувати відсотки за кожний період окремо, вимірюючи його тривалість у місяцях за формулою 22.1:

$$I_M = \frac{K \times n_M \times i}{12}. \quad (22.1)$$

ВАРІАНТ 23

I Вихідні дані:

Терміновий депозитний номінал 100 грн. з номінальною ставкою 9% річних, використовуючи різні методи визначення кількості днів. Термін депозиту з 21 березня по 10 травня.

II Завдання до ситуації:

Необхідно розрахувати суми процентних платежів за терміновим депозитом номіналом

III Інформаційне забезпечення задачі:

Методи розрахунку: “факт/факт”, “факт/360”, “30/360”

Умови нарахування відсотків визначаються депозитним договором.

ВАРІАНТ 24

I Вихідні дані:

Підприємство проводить політику модернізації основних фондів. В умовах дефіциту коштів виникає проблема раціонального їх використання. У разі заміни устаткування можливий технічний ризик виходу з ладу технологічної лінії.

II Завдання до ситуації:

Обчисліть страхову суму (O) і страхове відшкодування (B) у процесі страхуванні устаткування за системою пропорційної відповідальності

III Інформаційне забезпечення задачі:

- 1) повна відбудовна вартість устаткування (ПВВ) дорівнює 63 325 грн.;
- 2) зношування на момент укладання договору (З) — 25 %;
- 3) страхування "у частиш" (d) — 75 %;
- 4) матеріальні витрати у результаті аварії (У) — 39 256 грн.;
- 5) розмір безумовної франшизи (F) — 4,5 % до збитку.

ВАРІАНТ 25

I Вихідні дані:

Графік надходження страхових платежів, ризик за якими ще не вичерпався, подано в табл. 1.

II Завдання до ситуації:

Розрахуйте темп зміни технічних резервів страхової компанії зі страхування транспорту на 1 червня поточного року.

III Інформаційне забезпечення задачі:

Таблиця 1 - Графік надходження страхових платежів

Дата, 201_р.	Обсяг СП, тис. грн..	Дата, 201_р.	Обсяг СП, тис. грн.
05.10	220	09.02	413
21.10	216	18.03	67
22.10	420	04.04	230
26.12	134	22.04	540

ВАРІАНТ 26

I. Вихідні дані:

Позика в Кредитному товаристві видається на півроку за простою обліковою ставкою 15%.

II Завдання до ситуації:

Розрахуйте суму, одержувану позичальником, і розмір дисконту, як що треба повернути 25 000 грн.

III Інформаційне забезпечення задачі:

Застосовуємо формулу 26.1:

$$P = S \times (1 - n \times d) = 25\,000 \times (1 - 0,5 \times 0,15) = 23\,125 \text{ (грн.)}, \quad (26.1)$$

де S — нарощена сума;

P — величина первинної грошової суми;

n — тривалість періоду нарахування в роках;

d — величина простої облікової ставки, виражена у вигляді десяткового дробу.

ВАРІАНТ 27

I Вихідні дані:

Сума 8000 грн., термін три роки, облікова ставка 23% річних

II Завдання до ситуації:

Визначте поточне значення суми, яка буде сплачена через певний проміжок часу при використанні складної облікової ставки.

III Інформаційне забезпечення задачі:

Застосовуємо формулу 27.1:

$$P = S \times (1 - d)^n$$

(27.1)

де d — складна річна облікова ставка відсотків, виражена у вигляді десяткового дробу.

ВАРІАНТ 28**I Вихідні дані:**

Іноземний імпортер розраховується з українським експортером за допомогою банківського переводу. За останній час імпортер затримував платежі. Експортер звернувся до комерційного банку з запитанням про можливість застосування акредитивної форми розрахунку.

II Завдання до ситуації:

- 1) Поясніть клієнтові суть розрахунку за допомогою акредитива 28.1.
- 2) Назвіть недоліки акредитивної форми розрахунків.
- 3) Поясніть механізм здійснення платежів за допомогою документарного акредитива.

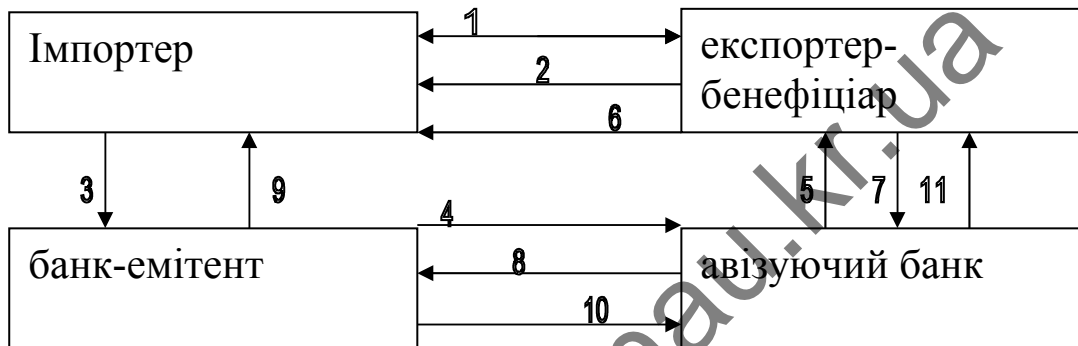
III Інформаційне забезпечення задачі:

Рисунок 28.1 – Схема акредитиву

ВАРІАНТ 29**I Вихідні дані:**

Іноземний імпортер розраховується з українським експортером за допомогою чеку.

II Завдання до ситуації:

- 1) Поясніть клієнтові суть розрахунку за допомогою чеку 29.2.
- 2) Назвіть недоліки чекової форми розрахунків.
- 3) Поясніть механізм здійснення платежів за допомогою чеку

III Інформаційне забезпечення задачі

Рисунок 29.2 – Схема розрахунку чеком

ВАРІАНТ 30**I Вихідні дані:**

Іноземний імпортер розраховується з українським експортером за допомогою банківського переводу. За останній час імпортер затримував платежі. Експортер звернувся до комерційного банку з запитанням про можливість застосування акредитивної форми розрахунку.

II Завдання до ситуації:

- 1) Поясніть клієнтові суть розрахунку за допомогою акредитива 30.1.
- 2) Назвіть недоліки акредитивної форми розрахунків.
- 3) Поясніть механізм здійснення платежів за допомогою документарного акредитива.

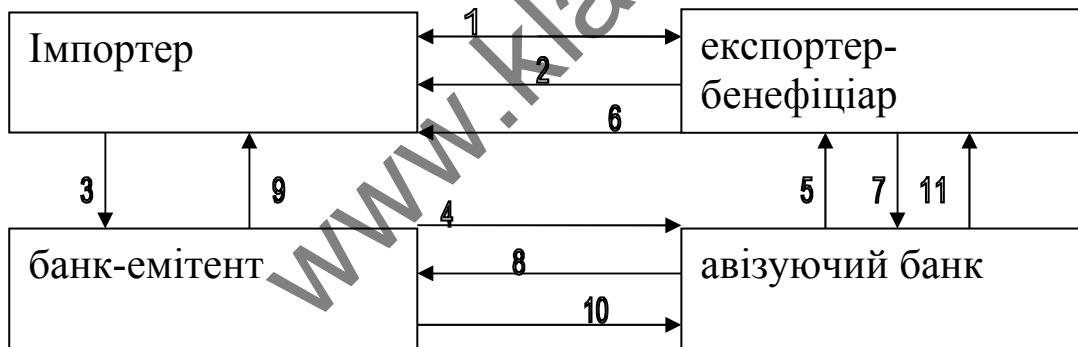
III Інформаційне забезпечення задачі:

Рисунок 30.1 – Схема акредитиву

7 Методи навчання

При вивченні курсу використовуються наступні методи навчання:

7.1 Аудиторні методи навчання:

7.1.1 Лекційні:

- ◆ конспектування лекцій;

7.1.2 Практичні:

- ◆ діагностування якості навчальної діяльності:

- *за груповими завданнями самостійної підготовки:*

- засвоєння знань лекційного матеріалу (експрес-контроль);

- опрацювання питань самостійної підготовки;

- *за індивідуальними завданнями самостійної підготовки (виконання домашньої контрольної роботи):*

- аналіз ключових понять термінологічного словника з курсу;

- виконання індивідуальних завдань;

- реферування наукових статей з проблематики курсу;

- підготовка наукових робіт;

- ◆ проведення контрольних заходів (поточний, модульний, підсумковий контроль):

- діагностичне тестування;

- письмове опитування;

- розв'язання типових задач/ситуаційних вправ;

- рішення творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ).

- ◆ поточне консультування з проблематики курсу.

7.2 Методи самостійної підготовки:

- ◆ опрацювання матеріалів з підготовки до лекційних занять;

- ◆ вивчення (опрацювання та конспектування) теоретичного навчального матеріалу для самостійної підготовки;

- ◆ аналіз ключових понять термінологічного словника з курсу;

- ◆ виконання індивідуальних завдань (аналітичних записок, оглядів, повідомлень, анотацій, аналізів, тематичних рефератів, розробка схем, моделей, структур тощо);

- ◆ участь в діяльності наукових гуртків і проблемних науково-дослідних груп профільного спрямування;

- ◆ участь у проведенні науково-дослідних робіт з проблематики курсу;

- ◆ реферування наукових статей з проблематики курсу;

- ◆ підготовка наукових робіт (доповідей, тез доповідей на конференцію, наукових статей, робіт на конкурс тощо);

- ◆ участь у науково-практичних конференціях, олімпіадах, конкурсах тощо.

- ◆ виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань/навчальних проєктів;

- ◆ опрацювання матеріалів з підготовки до проведення контрольних робіт:

- тестових завдань;

- контрольних питань;

- типових задач/ ситуаційних вправ;

- творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ).

8 Методи контролю

8.1 Контроль успішності та якості навчання здійснюється за допомогою рейтингової системи оцінювання, яка передбачає наступні контрольні заходи:

- поточний контроль (за темами);

- модульний (рубіжний) контроль (за модулями – одним чи кількома змістовними модулями (2 модульних контролі з дисципліни);

- підсумковий (семестровий) контроль (за навчальним курсом).

- ◆ Навчальні досягнення курсанта оцінюються за 100-бальною шкалою успішності на основі рівномірного розподілу балів за видами виконуваних робіт згідно зі структурою залікових модулів навчальної діяльності за змістовними модулями курсу – модульно-заліковим планом (11а – для денної форми навчання, 11б – для заочної форми навчання).

8.2 Поточний контроль успішності навчання (за темами) здійснюється за всіма елементами залікових модулів (видами навчальної роботи), проводиться на практичних заняттях з відповідних тем дисципліни і передбачає виконання поточної контрольної роботи і діагностування якості навчальної діяльності за видами самостійної підготовки: контроль засвоєння знань за лекційним модулем і модулем самостійної роботи та перевірку домашньої індивідуально-творчої контрольної роботи за індивідуальним і науковим модулями навчальної діяльності курсанта/слухача.

♦ **Поточна оцінка успішності навчання** (за темами) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для поточного контролю успішності (поточної контрольної роботи) – 40 балів і результатів діагностування якості самостійної підготовки – 60 балів (контроль знань за темою – 20 балів і домашня індивідуально-творча контрольна робота – 40 балів).

♦ Оцінка успішності навчання за змістовими модулями визначається за 100-бальною шкалою як середня поточних оцінок успішності навчання за темами, які складають даний змістовий модуль.

♦ Акумуляована модульна оцінка успішності навчання (бальна оцінка за модуль, за яким проводиться модульний контроль) визначається за 100-бальною шкалою як середня оцінок успішності навчання за змістовими модулями, які складають даний модуль/середня поточних оцінок успішності навчання за темами модуля.

♦ У випадку, якщо акумуляована модульна оцінка успішності навчання складає не менше 60% (60 балів), відповідний модуль за бажанням курсанта може бути зарахований автоматично, без проведення модульного контролю. В іншому випадку проводиться модульний контроль.

8.3 Модульний контроль успішності навчання (за модулями) проводиться на спеціально визначених практичних заняттях і передбачає проведення модульної контрольної роботи з урахуванням акумуляованої модульної оцінки успішності навчання.

♦ Контрольна модульна оцінка успішності навчання (за результатами проведення модульного контролю) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для модульного контролю – 40 балів і 60% акумуляованої модульної оцінки успішності навчання – 60 балів.

♦ Залікова **модульна оцінка успішності навчання** (за модулями) визначається за 100-бальною шкалою як краща (з більшою кількістю балів) з акумуляованої чи контрольної модульних оцінок успішності навчання.

♦ Акумуляована підсумкова оцінка успішності навчання (з курсу) визначається за 100-бальною шкалою як середня залікових модульних оцінок успішності навчання (за модулями).

♦ У випадку, якщо акумуляована підсумкова оцінка успішності навчання складає не менше 60% (60 балів), заліковий кредит з курсу за бажанням курсанта може бути зарахований автоматично. В іншому випадку проводиться підсумковий контроль.

8.4 Підсумковий контроль успішності навчання (за курсом) проводиться на спеціально визначених практичних заняттях або організується іншим чином і передбачає проведення підсумкової контрольної роботи з урахуванням акумуляованої підсумкової оцінки успішності навчання.

♦ Контрольна підсумкова оцінка успішності навчання (за результатами проведення підсумкового контролю) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для підсумкового контролю – 40 балів і 60% акумуляованої підсумкової оцінки успішності навчання – 60 балів.

♦ Залікова **підсумкова оцінка успішності навчання** визначається за 100-бальною шкалою як краща (з більшою кількістю балів) з акумуляованої чи контрольної підсумкових оцінок успішності навчання.

9 Розподіл балів, які отримують слухачі

Модулі	Змістові модулі, теми	Залікові модулі (ЗкМ) за видами робіт та розподіл балів, що присвоюються слухачам						Сума балів за видами навчальної діяльності слухача заочної форми навчання
		Аудиторна робота		Самостійна підготовка (СПС)				
		ЗкМ1	ЗкМ2	ЗкМ3, ЗкМ4, ЗкМ5				
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Виконання модульної контрольної роботи				
1	1 (1-7)	Оглядово-установочна лекція (відвідування, конспектування, активність, мислення, засвоєння) 5	Практичне заняття (відвідування, засвоєння) активність, мислення, записування, 5	Письмове опитування 10	Діагностичне тестування 10	Розв'язання типових задач/ситуаційних вправ 10	Виконання творчих завдань (задач/вправ) 10	50
2	2 (8-15)	5	5	10	10	10	10	50
Всього балів		10	10	20	20	20	20	100
Підсумковий контроль								

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
68 - 74	D	задовільно	
60 - 67	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10 Бібліографічний опис

10.1 Література основна.

- 1 Базилевич В.Д., Баластрик И.О. Державні фінанси. Навч. посіб. - К.: Атіка, 2007.
- 2 Банківські операції. Навчальний посібник / Капран В.І., Кравченко М.С., Коваленко О.К., Омельченко С.І. – К.: Центр початкової літератури, 2006. - 208 с.
- 3 Банківські операції : підручник / А. М. Мороз [та ін.] ; За заг. ред. : А. М. Мороза ; Міністерство освіти і науки України, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана. - 3-тє вид., перероб. і доп. - К. : КНЕУ, 2008. - 603 с.
- 4 Василик ОД. Державні фінанси України. Навч. посіб. - К.: Вища шк., 2007.
- 5 Василик ОД. Теорія фінансів. Підруч. - К.: НІОС, 2009.
- 6 Гроші та кредит: Підручник. - 4-тє вид., перероб. і доп. / М. І. Савлук, А.М. Мороз, І.М. Лазепко та ін. За заг. ред. М.І.Савлука. - К.: КНЕУ, 2006.-744 с.
- 7 Гальчинський А. Теорія грошей: Навч.-метод. посібник. - К.: Основи, 2008.
- 8 Іванов Ю.Б. Податковий менеджмент: підручник / Ю.Б. Іванов, А.І. Кризоватий, А.Я. Кізіма, В.В. Карпова. - К.: Знання, 2008. - 525 с.
- 9 Іванов Ю.Б. Податкова система : підручник / Ю.Б. Іванов, А.І. Кризоватий, О.М. Десятнюк. – К. : Атіка, 2006. – 920 с.
- 10 Опарін В.М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. – 2-ге видання, - К.:КНЕУ, 2008 р. – с. 5-22
- 11 Пасічник Ю.В. Бюджетна система України : навч. посіб. / Ю.В. Пасічник – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 670 с.

12 Фінанси: навч. посіб. / В.С. Загорський, О.Д. Вовчак, І.Г. Благун, І.Р. Чуй. – 2-ге вид., стер. – К. : Знання, 2008. – 247 с.

10.2 Література додаткова.

- 1 Барановський О.І. Фінансові кризи: передумови, наслідки і шляхи запобігання: монографія / О.І. Барановський. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. – 754 с.
- 2 Бюджетна система України та Євросоюзу : монографія [Текст] / [С.О. Булгакова, О. І. Барановський, Г. В. Кучер та ін.] ; за заг. ред. А. А. Мазаракі. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. - 409 с.
- 3 Банківські операції: Підручник. – 3-тє вид., перероб. і доп. / А.М. Мороз, М.І. Савлук, М.Ф. Пудовкіна та ін.; За заг. ред. А.М. Мороза. – К.: КНЕУ, 2008. – 608с.
- 4 Васюренко, О. В. Банківські операції : навчальний посібник / О.В. Васюренко. - Київ : Знання, 2008. - 319 с.
- 5 Васюренко О. В., Волохата К. О. Економічний аналіз діяльності комерційних банків. - К.: Знання, 2007. - 463 с
- 6 Венгер В.В. Фінанси : навч. посіб. / В.В. Венгер. – К. : ЦУЛ, 2009. – 432 с.
Власюк Н.І., Мединська Т.В. Податкова система: навчальний посібник / Н.І. Власюк. – Львів: «Магнолія-2006», 2009. – 230 с.
- 7 Вишне夫斯基 В.П. Налогообложение: теория, проблемы, решения / В.П. Вишне夫斯基, А.С. Веткин, Е.Н. Вишневская. - Донецк: ДонНТУ, ИЭН НАН Украины, 2006. - 504 с.
- 8 Довгалюк В.І. Податкова система: навчальний посібник / В.І. Довгалюк, Ю.Ю. Ярмоленко. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 360 с.
- 9 Державний фінансовий аудит : методологія і організація: монографія [Текст] / [Є. В. Мних, М. О. Никонович, Н. С. Барабаш та ін.] ; за ред. Є. В. Мниха - К. : КНТЕУ, 2009. - 319 с.
- 10 Єпіфанов А.О., Сало І.В., Дьяконова П. Бюджет і фінансова політика України. Навч. посіб. - К.: Наук, думка, 2007.
- 11 Карлін М.І. Державні фінанси України : навч. посіб. / М.І. Карлін. – К. : Знання, 2008. – 348 с.
- 12 Карлін М.І. Фінанси України та сусідніх держав : навч. посіб. / М.І. Карлін. – К. : Знання, 2007. – 589 с.
- 13 Карпінський Б.А. Фінансова система : навч. посіб. / Б.А. Карпінський, О.В. Герасименко. – К. : ЦНЛ, 2005. – 184 с.
- 14 Ковальчук С.В. Фінанси : навч. посіб. / С.В. Ковальчук, І.В. Форкун. – Львів : Новий Світ – 2000, 2006. – 568 с.
- 15 Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси : навч. посіб. / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, В.В. Ковалевський. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : ЦУЛ, 2007. – 640 с.
- 16 Колесников О.В. Історія грошей та фінансів : навч. посіб. / О.В. Колесников, Д.І. Бойко, О.О. Коковіхіна. – 2-ге вид., перероб і доп. – К. : ЦУЛ, 2008. – 140 с.
- 17 Ковальчук С.В., Форкун І.В. Фінанси. Навч. посіб. - Львів: Новий Світ, 2006.
- 18 Кравченко В.І. Місцеві фінанси України. Навч. посіб. - К.: Знання, 2009.
- 19 Кучерявенко Н.П. Налоговый процесс: учеб. пособ. / Н.П. Кучерявенко. - К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. - 392 с.
- 20 Кудряшов В.П. Фінанси. Навч. посіб. - Херсон: Олді- Плюс, 2002.
- 21 Максимова Л. Бюджетно-податкова політика як чинник економічної безпеки України / Л. Максимова, Н. Костіна // Наука молода.– 2008. – № 9. – С. 97–101.
- 22 Маслова С.О., Опалов О.А. Фінансовий ринок. Навч. посіб. - К.: Каравела, 2003.
- 23 Миргородська Л.О. Фінансові системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Л.О. Миргородська. – К. : ЦНЛ, 2008. – 320 с.
- 24 Михайловська І.М., Ларіонова К.Л. Гроші та кредит. Навч. посіб. - Львів: Новий світ-2000, 2007.

- 25 Міщенко В.І., Слав'янська Н.Г., Коренєва О.Г. Банківські операції: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 796.
- 26 Педь І.В. Непрямі податки в податковій системі України: Навчальний посібник для ВНЗ // І.В. Педь; за ред. Лисенкова Ю.М. – К.: Знання, 2008. – 348 с.
- 27 Податкова система: навчальний посібник / за ред. І.О. Лютого. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.
- 28 Романенко О.Р. Фінанси: підручник. – К.: ЦНЛ, 2006. – 312 с.
- 29 Смагін В. Л. Податкові важелі регулювання фінансового ринку в сучасних умовах [Електронний ресурс] / В. Л. Смагін. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VzKipu/2009_17_19/uchzap17.html
- 30 Стеців Л.П. Фінанси : навч. посіб. / Л.П. Стеців, О.І. Копилюк. – К.: Знання, 2007. – 235 с.
- 31 Сунцова О.О. Місцеві фінанси: навч. посіб. / О.О. Сунцова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: ЦУЛ, 2008. – 488 с.
- 32 Сухоруков А.І. Фінансова безпека держави : навч. посіб. / А.І. Сухоруков, О.Д. Ладюк. – К.: ЦУЛ, 2007. – 192 с.
- 33 Фадєєва Г. М. Аналіз сучасного стану податкової системи України та шляхи її удосконалення / Г. М. Фадєєва, О. Ю. Гладкова // Екон. простір. – 2008. – № 12/2. – С. 144–149
- 34 Фінанси : навч. посіб. / за ред. В.І. Оспіщева. – К.: Знання, 2006. – 415 с.
- 35 Фінанси підприємства: підручник / Л.О. Лігоненко, Н.М. Гуляєва, Н.А. Гринюк та ін. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2006. – 491 с.
- 36 Фінанси (теоретичні основи). Підруч. / За ред. М.В. Грідчина, В.Б. Захожай, Л.Л. Осіпчук та ін. - К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008.
- 37 Фінанси: підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – К.: Знання, 2008. – 611 с.
- 38 Управління державним боргом : підручник / Н.М. Ушакова, Г.В. Кучер, В.Т. Александров, С.М. Недбаєва. – К.: АВТ, 2004. – 368 с.
- 39 Чала Н. Д. Бюджетна система України : навч. посіб. [Текст] / Н. Д. Чала, Л. В. Лазоренко - К.: Знання, 2010. – 233 с.
- 40 Чвалюк А. М. Правові основи формування державного бюджету України: Монографія [Текст] / А. М. Чвалюк - К.: КНТ, 2011. - 224 с.
- 41 Щетинін А.І. Гроші та кредит. Підруч. - К: Центр навчальної літератури, 2005.

10.3 Перелік комп'ютерних програм.

– конструктор тестов. Универсальная программа для проверки знаний. –М.: Изд. дом «Равновесие», 2004;

- текстовий процесор MS Word;
- таблицний процесор MS Excel;
- пакет демонстраційної графіки MS Power Point;
- Web-браузери Internet Explorer, Mozilla Firefox, Opera.

10.4 Перелік дидактичних матеріалів.

Дидактичний роздатковий матеріал за темами:

- конспект лекцій, в т.ч., електронний варіант;
- тестові завдання, в т.ч., електронний варіант;
- типові задачі, в т.ч., електронний варіант;
- творчі завдання, в т.ч., електронний варіант;
- варіанти поточних, модульних і підсумкової контрольної робіт.

10.5 Перелік основних сайтів в глобальній мережі Internet

1 Нормативно-правова інформація

1 Верховна рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua/>. – Останній доступ : 2012.

2 Електронна бібліотека стандартів і нормативів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-gost.org.ua>. – Останній доступ : 2012.

- 3 Інформаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://liga.net>. – Останній доступ : 2012.
- 4 Інформаційний канал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://subscribe.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 5 Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 6 Міністерство інфраструктури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mtu.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 7 Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 8 Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 9 Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 10 Офіційний вісник України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ovu.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 11 Правова бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uapravo.net>. – Останній доступ : 2012.
- 12 Професійна юридична система [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 13 Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

10.6 Віртуальні бібліотеки

- 1 Бібліотеки рефератів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ref.a.ua>, <http://referaty.com.ua>, <http://refsmarket.com.ua>, <http://www.ukrreferat.com>, <http://www.referatcentral.org.ua>, <http://www.5ballov.qip.ru>, <http://www.bankreferatov.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 2 Віртуальні бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bookz.com.ua>, <http://www.e-lib.info>, <http://www.lib.ua-ru.net>, <http://www.erudition.ru>, <http://lib.meta.ua>, <http://studentam.kiev.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 3 Державна архівна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 4 Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 5 Національна парламентська бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.org>. – Останній доступ : 2012.
- 6 Наукова бібліотека "Буковина" (економіка, менеджмент, маркетинг, фінанси, право, облік і аудит) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.buklib.net>. – Останній доступ : 2012.
- 7 Російська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ru.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2012.
- 8 Словники та енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dic.academic.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 9 Українська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2012.

10.7 Менеджмент, маркетинг, економіка та фінанси

- 1 Адміністративно-управлінський портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aup.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 2 База маркетингової інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.marketing.vc>. – Останній доступ : 2012.

- 3 Вища школа економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.hse.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 4 Все найкраще про розвиток бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.devbusiness.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 5 Все про рекламу, маркетинг і PR [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.advertology.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 6 Економіка та управління на підприємствах : науково-освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eur.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 7 Інтернет-портал для управлінців [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.management.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 8 Керівництво з маркетингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.marketing-guide.org>. – Останній доступ : 2012.
- 9 Корпоративний менеджмент [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cfin.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 10 Корпоративний менеджмент [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cfin.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 11 Маркетинг : тематичний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://marketing.web-3.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 12 Менеджмент в Росії та за рубежом : науковий журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mevriz.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 13 Проблеми сучасної економіки : Євразійський міжнародний науково-аналітичний журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.m-economy.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 14 Теорія та практика фінансового і управлінського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gaap.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 15 Український бізнес ресурс [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ubr.ua>. – Останній доступ : 2012.

10.8 Зовнішньоекономічна діяльність

- 1 ДП „Держзовнішінформ” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrdzi.com>. – Останній доступ : 2012.
- 2 Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://qdpro.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 3 Міжнародна валютна біржа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.forex.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 4 Портал інформаційної підтримки зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vneshmarket.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 5 Сервер підтримки зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mdoffice.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 6 Українська міжнародна фондова біржа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uise.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 7 Управління зовнішньоекономічних зв'язків головного управління економіки Кіровоградської ОДА [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.intertorg.kr.ua>. – Останній доступ : 2012.

11 Перелік контрольних питань для підготовки до іспиту

- 1 Дайте характеристику економічності сутності фінансів.
- 2 Надайте характеристику ролі фінансів у суспільстві при виконанні її функцій.
- 3 Охарактеризуйте теоретичні основи вчення про фінанси.
- 4 Дайте характеристику впливу фінансових ринків на економічний кругообіг ресурсів, товарів і грошей.

- 5 Охарактеризуйте роль фінансів у формуванні й розвитку ринкової економіки.
- 6 Розкрийте зміст моделі економічного кругообігу з урахуванням державного сектора.
- 7 Проаналізуйте процеси, пов'язані із заощадженнями, інвестиціями та фінансовими ринками.
- 8 Дайте характеристику функцій фінансів як виявлення їх найважливіших ознак, властивостей і суспільного призначення.
- 9 Опишіть специфічне суспільне призначення фінансів.
- 10 Охарактеризуйте сферу фінансів і ланки фінансових відносин.
- 11 Охарактеризуйте призначення державного кредиту.
- 12 Опишіть структуру фінансової системи.
- 13 Проаналізуйте діяльність громадського фінансового контролю.
- 14 Розкрийте зміст соціальних гарантій та методів їх реалізації державою.
- 15 Дайте характеристику розподілу функцій в управлінні фінансами між органами державної влади й управління.
- 16 Розкрийте зміст принципів фінансового контролю.
- 17 Дайте характеристику основним джерелам і формам доходів домогосподарств.
- 18 Опишіть методи фінансового контролю.
- 19 Охарактеризуйте складові кошториси доходів і видатків.
- 20 Надайте характеристику самостійним складовим фінансової політики.
- 21 Охарактеризуйте сутність, призначення та необхідність податків.
- 22 Опишіть структурну побудову податкової системи.
- 23 Проаналізуйте об'єктивну необхідність податкової системи.
- 24 Розкрийте зміст прямих і непрямих податків.
- 25 Дайте характеристику принципам оподаткування
- 26 Опишіть функції податків.
- 27 Дайте характеристику елементам податків.
- 28 Надайте характеристику характерним рисам податків, відрахувань і платежів.
- 29 Визначте взаємозв'язок податків з іншими розподільчими категоріями (кредит, заробітна плата, собівартість, ціна).
- 30 Розкрийте зміст податкової політики.
- 31 Охарактеризуйте бюджет держави як визначальну ланку державних фінансів, його сутність і призначення.
- 32 Опишіть складання проекту Державного бюджету.
- 33 Проаналізуйте причини та наслідки бюджетного дефіциту.
- 34 Розкрийте зміст бюджетного федералізму.
- 35 Дайте характеристику стану бюджету як фінансового плану держави.
- 36 Розкрийте зміст бюджетного дефіциту та профіциту.
- 37 Дайте характеристику касовому виконанню бюджету.
- 38 Надайте характеристику механізму регулювання міжбюджетних відносин.
- 39 Визначте провідну та координуючу роль бюджету у системі фінансових планів.
- 40 Опишіть структуру зведеного бюджету України.
- 41 Охарактеризуйте головне джерело доходів бюджету.
- 42 Опишіть класифікацію доходів Державного бюджету.
- 43 Проаналізуйте вплив внутрішніх та зовнішніх факторів на доходи державного бюджету.
- 44 Опишіть порядок складання проектів кошторисів.
- 45 Дайте характеристику фондам державного соціального страхування.
- 46 Опишіть класифікацію державних фондів залежно від цільового призначення.
- 47 Дайте характеристику видам кошторисів доходів і видатків бюджетних установ.
- 48 Надайте характеристику головним розпорядникам бюджетних коштів.

- 49 рівня. Визначте та надайте характеристику розпорядникам коштів бюджету нижчого рівня.
- 50 Розкрийте зміст кошторису доходів і видатків.
- 51 Охарактеризуйте доцільність використання державного кредиту.
- 52 Опишіть структуру державних позик.
- 53 Проаналізуйте політику управління державним боргом.
- 54 Розкрийте зміст внутрішнього державного кредиту.
- 55 Дайте характеристику класифікації державних неринкових цінних паперів.
- 56 Опишіть джерела погашення державних позик.
- 57 Дайте характеристику фінансуванню поточного бюджетного дефіциту.
- 58 Надайте характеристику формуванню загальної суми державного боргу.
- 59 Визначте структуру державного боргу.
- 60 Розкрийте зміст класифікації державних цінних паперів.
- 61 Охарактеризуйте діяльність професійних спілок.
- 62 Опишіть ознаки витрат суб'єктів господарювання.
- 63 Проаналізуйте макроекономічні фактори діяльності підприємства.
- 64 Розкрийте зміст поняття «матеріаловіддача» та «матеріалозабезпеченість».
- 65 Дайте характеристику самостійним групам грошових витрат.
- 66 Опишіть організації діяльності державних підприємств та установ за участю держави.
- 67 Дайте характеристику організації фінансів казенних підприємств.
- 68 Надайте характеристику витрат, не пов'язаних безпосередньо з отриманням прибутку.
- 69 Визначте яким чином здійснюється підвищення ефективності виробництва.
- 70 Розкрийте зміст чинників, які впливають на розмір доходів.
- 71 Охарактеризуйте феномен Гіффена.
- 72 Опишіть оцінювання фінансових ресурсів громадян.
- 73 Проаналізуйте основні джерела формування фінансових ресурсів населення.
- 74 Розкрийте зміст факторів, що впливають на інвестиційний попит.
- 75 Дайте характеристику основними об'єктивними факторами, що визначають розміри фінансових ресурсів домогосподарства.
- 76 Опишіть класифікацію чинників, які впливають на формування платоспроможного попиту населення.
- 77 Дайте характеристику визначенню загального обсягу інвестицій.
- 78 Надайте характеристику факторам споживання й заощадження, які не залежать від доходу.
- 79 Визначте фіксовані фінансові ресурси домогосподарства.
- 80 Охарактеризуйте криву інвестиційного попиту.
- 81 Охарактеризуйте економічну сутність фінансовий ринок.
- 82 Опишіть фінансовий ринок за видами фінансових активів.
- 83 Проаналізуйте цінні папери першого порядку.
- 84 Розкрийте зміст функцій фондової біржі.
- 85 Дайте характеристику фінансовому ринку за періодом обертання фінансових активів.
- 86 Опишіть класифікацію фінансового ринку.
- 87 Дайте характеристику основному призначенню ринку грошей.
- 88 Надайте характеристику індивідуальним учасникам фондового ринку.
- 89 Визначте посередників на ринку цінних паперів.
- 90 Розкрийте зміст ринку кредитних ресурсів.
- 91 Охарактеризуйте діяльність міжнародних фінансових організацій.
- 92 Опишіть види зовнішньоекономічної діяльності.
- 93 Проаналізуйте формування валютного союзу країн ЄС.

- 94 Розкрийте зміст Міжнародної (розрахункової) лічильної грошової одиниці.
- 95 Дайте характеристику діяльності Міжнародного валютного фонду.
- 96 Опишіть функції зовнішньоекономічної діяльності.
- 97 Дайте характеристику світової валютної системи.
- 98 Надайте характеристику функціонуванню Європейського банку реконструкції і розвитку.
- 99 Визначте основні функції міжнародного кредиту.
- 100 Розкрийте зміст валютних зон системи валютного регулювання.
- 101 Охарактеризуйте появу грошей як результат еволюційного розвитку товарного обміну.
- 102 Опишіть еволюційний процес розвитку грошей як економічної категорії.
- 103 Проаналізуйте відтворення маси грошових знаків.
- 104 Розкрийте зміст функції грошей, як засобу нагромадження.
- 105 Дайте характеристику якісному аспекті грошей.
- 106 Опишіть еволюцію металевих грошей.
- 107 Дайте характеристику проблеми вартості грошей.
- 108 Надайте характеристику властивостям грошей.
- 109 Визначте еволюція ролі грошей в економіці України.
- 110 Розкрийте зміст поняття «банківські гроші» та «депозитні гроші».
- 111 Охарактеризуйте грошовий оборот як макроекономічне явище.
- 112 Опишіть сукупний грошовий оборот і оборот грошей.
- 113 Проаналізуйте механізм грошово-кредитного мультиплікатора.
- 114 Визначте величину швидкості обігу грошей.
- 115 Дайте характеристику моделі грошового обороту.
- 116 Опишіть фіскально-бюджетний та кредитний обороти як складові сукупного грошового обороту.
- 117 Дайте характеристику зміні маси грошей в обороті.
- 118 Надайте характеристику формуванню вільного резерву.
- 119 Визначте показник грошової бази.
- 120 Розкрийте зміст поняття грошової маси.
- 121 Охарактеризуйте класифікацію складових грошового ринку.
- 122 Опишіть боргові зобов'язання як інструменти грошового ринку.
- 123 Проаналізуйте сегменти грошового ринку.
- 124 Розкрийте зміст поняття попиту на гроші.
- 125 Дайте характеристику сегменту грошового ринку за економічним призначенням грошових коштів, що купуються на ринку.
- 126 Опишіть сектори за інституційним критерієм грошовий ринок.
- 127 Дайте характеристику системній структуризації грошового ринку.
- 128 Надайте характеристику поняття пропозиції грошей.
- 129 Визначте цілі та мотиви попиту на гроші.
- 130 Розкрийте зміст чинників впливу на попит на гроші.
- 131 Охарактеризуйте організацію грошового обороту.
- 132 Опишіть грошову систему за сферою охоплення економічних відносин.
- 133 Проаналізуйте регулювання готівкового грошового обороту.
- 134 Розкрийте зміст структурної політики.
- 135 Дайте характеристику класифікації грошових систем.
- 136 Опишіть відкриті та закриті грошові системи.
- 137 Дайте характеристику видам акредитиву.
- 138 Надайте характеристику структурі загальноекономічної політики держави і місце в ній грошово-кредитної політики.
- 139 Визначте взаємодії заходів фіскально-бюджетної та монетарної політики в системі державного регулювання економіки.

- 140 Розкрийте зміст політики грошово-кредитної рестрикції.
- 141 Охарактеризуйте форми прояву інфляції.
- 142 Опишіть термін «інфляція».
- 143 Проаналізуйте конфіскаційні реформи.
- 144 Розкрийте зміст реформ за повнотою здійснюваних змін.
- 145 Дайте характеристику грошовій теорії інфляції.
- 146 Опишіть особливості інфляційного процесу в Україні.
- 147 Дайте характеристику дефляційній політиці.
- 148 Надайте характеристику наслідкам інфляції в економічній сфері.
- 149 Визначте індекс цін на засоби виробництва.
- 150 Розкрийте зміст інфляції в соціальній сфері.
- 151 Охарактеризуйте фактори, які впливають на валютний курс.
- 152 Опишіть класифікацію конвертованості валюти.
- 153 Проаналізуйте чинники, що визначають кон'юнктуру валютного ринку.
- 154 Розкрийте сутність валютного курсу.
- 155 Дайте характеристику класифікації операцій валютного ринку.
- 156 Опишіть ринок депозитно-кредитних операцій.
- 157 Дайте характеристику об'єктам і суб'єктам валютного ринку.
- 158 Надайте характеристику інфраструктурі валютного ринку.
- 159 Визначте ціну на валютному ринку.
- 160 Розкрийте зміст валютного ринку за призначенням і організаційною формою.
- 161 Охарактеризуйте загальні методологічні основи кількісної теорії.
- 162 Опишіть «Трансакційний варіант» І. Фішера.
- 163 Проаналізуйте відмінності монетаристських трактовок ролі держави з регулювання економіки.
- 164 Розкрийте сутність вкладу М. Фрідмена в розробку монетарної політики на основі неокласичного варіанта кількісної теорії.
- 165 Сформулюйте класичну кількісну теорію грошей.
- 166 Опишіть вклад Д. Кейнса в розвиток кількісної теорії грошей.
- 167 Дайте характеристику інфляційних наслідків реалізації кейнсіанських концепцій.
- 168 Надайте характеристику грошово-кредитній політиці України у світлі сучасних монетаристських теорій.
- 169 Проаналізуйте погляди англійський економіст Дж. Локк.
- 170 Розкрийте зміст «Кон'юнктурного» варіанту М. І. Туган-Барановського.
- 171 Охарактеризуйте сторичне формування кредиту.
- 172 Опишіть структуру кредитних відносин.
- 173 Проаналізуйте міжгосподарський кредит.
- 174 Розкрийте підходи до визначення сутності кредиту.
- 175 Дайте характеристику дебіторсько-кредиторській заборгованості.
- 176 Опишіть теорії кредиту.
- 177 Дайте характеристику функції капіталізації вільних грошових доходів.
- 178 Надайте характеристику ознакам кредиту в ринковій економіці.
- 179 Визначте зміст кредиту як форми руху вартості на зворотній основі.
- 180 Розкрийте зміст класифікації форм і видів кредиту.
- 181 Охарактеризуйте організаційну структуру кредитної системи.
- 182 Опишіть основні етапи розвитку кредитної системи.
- 183 Проаналізуйте схему побудови банківської системи.
- 184 Розкрийте діяльності кредитних кооперативів (товариств, спілок).
- 185 Дайте характеристику небанківським фінансово-кредитним установам в структурі фінансового ринку.
- 186 Опишіть дворівневу будову банківської системи.
- 187 Дайте характеристику механізму забезпечення стійкості кредитної системи.

- 188 Надайте характеристику поняття та значення стійкості кредитної системи.
- 189 Визначте принципи побудови кредитної системи.
- 190 Розкрийте зміст інфраструктури кредитної системи.
- 191 Охарактеризуйте головне призначення центрального банку.
- 192 Опишіть сучасні організаційно-правові форми центральних банків.
- 193 Проаналізуйте незалежність центральних банків.
- 194 Розкрийте зміст формування інформаційної системи.
- 195 Дайте характеристику емісії готівки та організація грошового обігу.
- 196 Опишіть функції центрального банку.
- 197 Дайте характеристику Національний банк України: його завдання, функції та історія розвитку.
- 198 Надайте характеристику грошово-кредитній політиці центрального банку.
- 199 Визначте повноваження Правління НБУ.
- 200 Розкрийте зміст пасивних та активних операцій НБУ.
- 201 Охарактеризуйте загальну характеристику банківських операцій.
- 202 Опишіть організацію та функціональну структуру комерційного банку.
- 203 Проаналізуйте особливості регулювання банківської діяльності.
- 204 Розкрийте зміст строкових та ощадних депозитів.
- 205 Дайте характеристику касовим операціям.
- 206 Опишіть класифікацію комерційних банків.
- 207 Дайте характеристику комісійно-посередницьким банківським операцій.
- 208 Надайте характеристику розрахунковим операціям.
- 209 Визначте суть і призначення комерційних банків.
- 210 Розкрийте зміст банківських ресурсів та їх структуру.
- 211 Охарактеризуйте суть, функції та основні види спеціалізованих кредитно-фінансових установ.
- 212 Опишіть основні напрями діяльності сучасних спеціалізованих кредитно-фінансових установ.
- 213 Проаналізуйте організаційно-правові форми пенсійних фондів.
- 214 Розкрийте зміст класифікації міжбанківських об'єднань.
- 215 Дайте характеристику основним операціям страхових компаній.
- 216 Опишіть страхові компанії: їх функціональна суть та форми організації.
- 217 Дайте характеристику основним операціям пенсійних фондів.
- 218 Надайте характеристику фінансовим компаніям.
- 219 Визначте об'єкти страхування та особливості їх страхування.
- 220 Розкрийте зміст основних операцій інвестиційних компаній.

ДОДАТОК А

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКА ЛЬОТНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
Факультет менеджменту
Кафедра менеджменту, економіки та права**

**КОНТРОЛЬНА РОБОТА
з дисципліни «Фінанси, гроші та кредит»**

Виконав(ла) _____
слухач _____

к/в _____

Дата подання роботи на перевірку

Дата захисту _____

Перевірив к.е.н, доцент
Бондар Ю.А. _____

Кіровоград _____

www.klanau.kr.ua